

Liahona

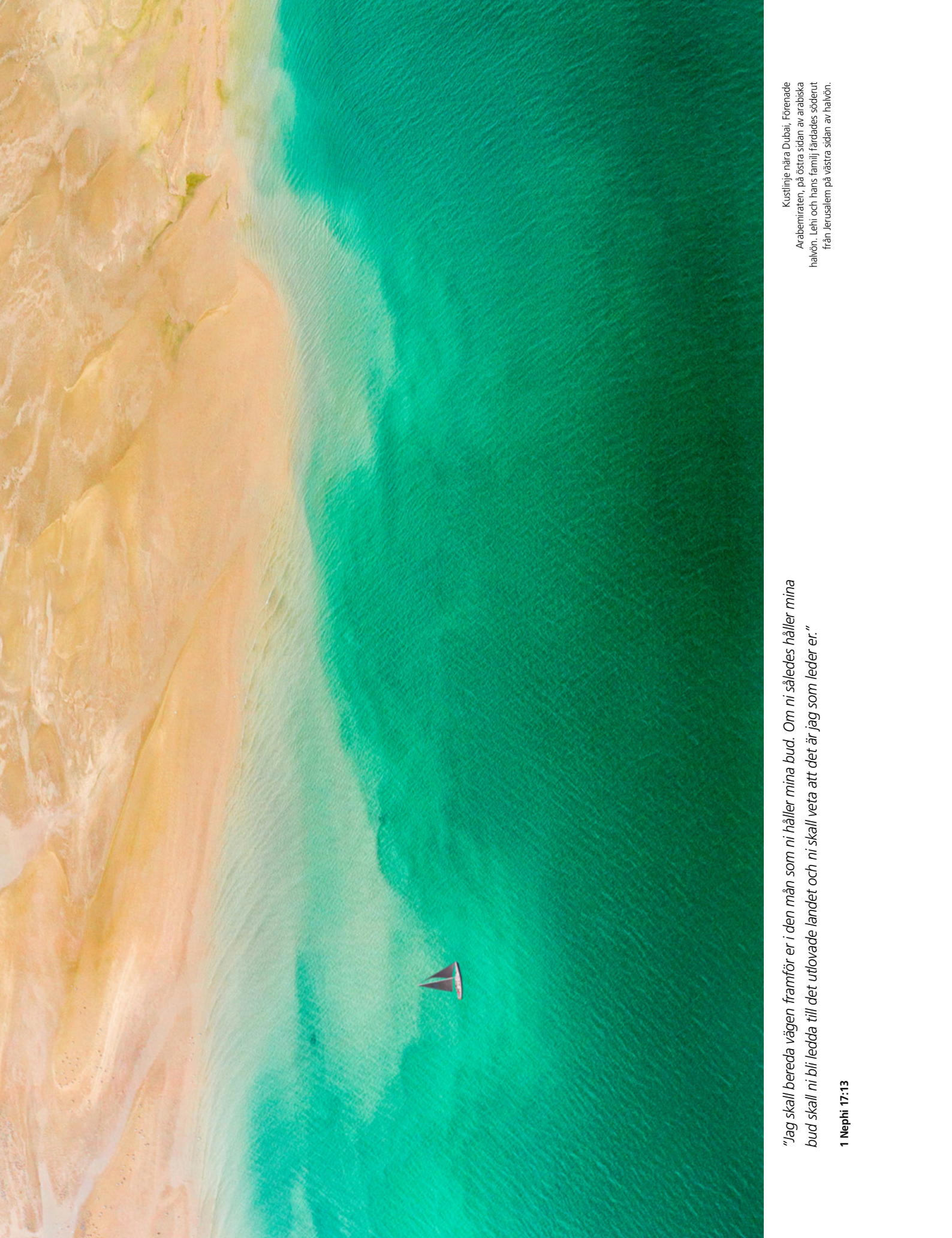

**Howard W. Hunter:
Far, advokat, musiker,
profet, s. 18**

**Mormons boks kraft att förändra
ditt liv, s. 24, 40, 56, 68, 72**

Få kunskap om Gudomen, s. 32

**Har du svårt att bygga dig ett liv?
Prova med Guds ritning, s. 62**

"Jag skall bereda vägen framför er i den mån som ni håller mina bud. Om ni således håller mina bud skall ni bli ledda till det utlovade landet och ni skall veta att det är jag som leder er."

1 Nephi 17:13

Kustlinje nära Dubai, Förenade Arabemiraten, på östra sidan av arabiska halvön. Lehi och hans familj färdades söderut från Jerusalem på västra sidan av halvön.

BUDSKAP

- 4 Budskap från första president-
skapet: Lycka för dem vi älskar**
President Henry B. Eyring
- 7 Besökslärarnas budskap:
Familjen: Ett tillkännagivande
för världen**

ARTIKLAR

- 18 Howard W. Hunter:**
Min far, profeten
Richard A. Hunter
*En nutida profet sedd ur
en sons perspektiv.*
- 24 Mormons boks kraft till
omvändelse**
Äldste Kevin S. Hamilton
*Det finns en nyckel till att få
ett vittnesbörd om Jesu Kristi
evangelium.*
- 28 Kom och följ mig: Undervisa
om grunderna i hemmet**
Alicia Stanton och Natalie Campbell
*Tankar inför studierna av
månadens ämnen för ungdomar
som familj.*
- 32 Kunskap om Gudomen**
Äldste Jeffrey R. Holland
*Vi borde sträva efter att bli ett med
Fadern, Sonen och den Helige
Anden så som Jesus bad att vi
skulle bli.*

AVDELNINGAR

- 8 Anteckningar från
oktoberkonferensen 2015**
- 10 Vad vi tror på:
Vi tror på att vara positiva**
- 12 Våra hem, våra familjer:
Vårt bästa försvar
mot pornografi**
Kerry Hanson Jensen
- 14 Reflektioner: Inte det
underverk vi ville ha**
Brittany King
- 15 Tjänande i kyrkan:
Be om saken**
Taryn Taylor
- 16 Kyrkonytt**
- 40 Sista dagars heliga berättar**
- 80 Tills vi möts igen:
Liknelsen om ugglexpressen**
Äldste James E. Talmage

PÅ OMSLAGET

Framsida: Foto av president Howard W. Hunter med sondötrarna Kathleen och Anne. Insidan av omslagets framsida: Foto Abrar Mohsin. Insidan av omslagets baksida: Foto Robert Casey.

44

- 44 Uppenbarade sanningar om jordelivet**
 Äldste Paul B. Pieper
Vi måste förkasta Satans lögner för att uppleva jordelivets fullhet som leder till evig lycka.

Se om du kan hitta Liahonan som är gömd i det här numret. Ledtråd: Vilka slags resor har du varit med om?

- 50 Tema för veckoträffarna 2016 Sträva framåt med ståndaktighet i Kristus**
 Unga mäns och Unga kvinnors generalpresidentskap
- 52 Rad på rad: 2 Nephi 31:20**
- 53 Affisch: Sträva framåt**
- 54 Lära sig om vår himmelske Fader: Ett studium av episka proportioner**
Hur väl känner du din himmelske Fader?
- 56 Moroni, mamma och en lärdom för livet**
 Louisa Hoe
Att studera evangeliet hemma var en stor välsignelse för mig.
- 58 Vår plats**
- 60 Svar från kyrkans ledare: Hur man strävar framåt**
 Neil L. Andersen
- 61 Rakt på sak**
- 62 Låt Gud vara din arkitekt**
 David Dickson
Gud har en bättre plan för ditt liv än du ens kan drömma om.

71

- 66 Barn som står för sin tro: Står för sin tro i Etiopien**
 Amie Jane Leavitt
- 68 Läste bättre för varje dag**
 Marissa Widdison och Sonia Quenallata
Mormons bok hjälpte Joseph att lära sig läsa bättre!
- 70 Svar från en apostel: Hur kan jag få ett eget vittnesbörd?**
 Robert D. Hales
- 71 Wilfords fasteoffer**
 Chi Hong (Sam) Wong
Wilford tjänade inga pengar, men han ville ändå dela med sig av det han hade.
- 72 Mormons bok undervisar om Jesus Kristus**
Alla profeterna i Mormons bok undervisar om Jesus.
- 74 Hjältar i Mormons bok: Nephi var lydig**
- 75 Jag kan läsa Mormons bok**
- 76 För små barn: En resa i vildmarken**
- 79 Färgläggningssidan: Jag kan välja det rätta**

Internationell tidskrift för Jesu Kristi Kyrka av Sista Dagars Heliga

Första presidentskapet: Thomas S. Monson,
Henry B. Eyring, Dieter F. Uchtdorf

De tolv apostlarnas kvorum: Russell M. Nelson, Dallin H. Oaks,
M. Russell Ballard, Robert D. Hales, Jeffrey R. Holland, David A.
Bednar, Quentin L. Cook, D. Todd Christofferson, Neil L. Andersen,
Ronald A. Rasband, Gary E. Stevenson, Dale G. Renlund

Chefredaktör: Joseph W. Sitati

Biträdande redaktörer: James B. Martino, Carol F. McConkie

Rådgivande: Brian K. Ashton, Randall K. Bennett, Craig A.
Cardon, Mary R. Durham, Christoffel Golden, Douglas D.
Holmes, Larry R. Lawrence, Carole M. Stephens

Verkställande direktör: David T. Warner

Driftschef: Vincent A. Vaughn

Chef för kyrkans tidningar: Allan R. Loyborg

Verksamhetschef: Garff Cannon

Redaktionschef: R. Val Johnson

Biträdande redaktionschefer: Ryan Carr

Publiceringsassistent: Megan VerHoef

Skriv- och redigeringslag: Brittany Beattie, David Dickson,
David A. Edwards, Matthew D. Flitton, Lori Fuller, Garrett H. Garff,
LaRene Porter Gaunt, Jill Hacking, Charlotte Larcabal, Mindy Anne
Leavitt, Michael R. Morris, Sally Johnson Odekir, Joshua J. Perkey,
Jan Pinborough, Richard M. Romney, Paul VanDenBerghe, Marissa
Widdison

Huvudansvarig för grafik: J. Scott Knudsen

Grafikansvarig: Tadd R. Peterson

Formgivningsteam: Jeanette Andrews, Fay P. Andrus, Mandie M.
Bentley, C. Kimball Bott, Thomas Child, Nate Gines, Colleen Hinckley,
Eric P. Johnson, Susan Lofgren, Scott M. Mooy, Mark W. Robison,
Brad Teare, K. Nicole Walkenhorst

Samordnare av immateriell ägarerätt: Collette Nebeker Aune

Produktionschef: Jane Ann Peters

Produktionsteam: Connie Bowthorpe Bridge, Julie Burdett,
Katie Duncan, Bryan W. Gygi, Denise Kirby, Ginny J. Nilson,
Gayle Tate Rafferty

Prepress: Jeff L. Martin

Tryckerichef: Craig K. Sedgwick

Distributionschef: Stephen R. Christiansen

Översättning:

Översättningstjänst

Mariatorget 1A

118 48 STOCKHOLM

Tfn 08-556 029 80, Fax 08-556 029 89

E-post: myhbergj@ldschurch.org

För prenumeration och priser utanför Förenta staterna och Kanada,
gå till store.lds.org eller kontakta kyrkans lokala distributionscenter
eller församlings- eller grensledare.

Ansvarig utgivare för Liahona: Jerker Myhrberg

Ansvarig för Kyrkonytt: Gösta Körlof

Redaktör: Eivor Hagman

Medusagatan 2A

533 38 Jönköping

Tfn/Fax 036-71 96 63

E-post: eivorhagman@hotmail.com

Distribution

Jesu Kristi Kyrka av Sista Dagars Heliga, avdelningen för

medlemsuppteckningar och statistik

Sveagatan 8A

441 32 Alingsås

Prenumerationsinformation

Prenumeration eller ändring av adress sker genom att kontakta

Customer Service (kundtjänsten)

Tel: 08-500 655 20

E-post: rcstockholm@ldschurch.org

Internet: store.lds.org

Priset för en helårsprenumeration är SEK 80:00 som insättes på

plusgiro: 260353-8. Ange Liahona och språk.

Skicka manuskript och frågor online till liahona.lds.org; via post

till Liahona, Rm. 2420, 50 E. North Temple St., Salt Lake City, UT

84150-0024, USA eller via e-post till liahona@ldschurch.org.

Liahona (en term i Mormons bok som betyder "kompass" eller
"vägvisare") publiceras på albanska, armeniska, bislama, bulgariska,
cebuano, danska, engelska, estniska, fijijska, finska, franska,
grekiska, holländska, isländska, indonesiska, italienska, japanska,
kambodjanska, kinesiska (förenklad), kiribat, koreanska, kroatiska,
lettiska, litauiska, malagassiska, marshalliska, mongoliska, norska,
polska, portugisiska, rumänska, tyska, samoanska, slovenska,
spanska, svenska, swahili, tagalog, tahitiska, thailändska, tjekiska,
tonganska, tyska, ukrainska, ungerska, urdu och vietnamesiska.
(Hur ofta den utkommer varierar för olika språk.)

© 2016 Intellectual Reserve, Inc. Med ensamrätt. Printed in the
United States of America.

Text och visuellt material i Liahona får kopieras för tillfälligt, icke

kommersiellt bruk i kyrkan eller hemmet. Visuellt material får

inte kopieras om restriktioner för detta anges intill konstverket.

Copyrightfrågor bör ställas till Intellectual Property Office,

50 E. North Temple St., Salt Lake City, UT 84150, USA; e-post:

cor-intellectualproperty@ldschurch.org.

For Readers in the United States and Canada:

January 2016 Vol. 140 No. 1. LIAHONA (USPS 311-480) Swedish

(ISSN 1522-9246) is published monthly by The Church of Jesus Christ

of Latter-day Saints, 50 East North Temple, Salt Lake City, UT 84150.

USA subscription price is \$10.00 per year; Canada, \$12.00 plus

applicable taxes. Periodicals Postage Paid at Salt Lake City, Utah. Sixty

days' notice required for change of address. Include address label

from a recent issue; old and new address must be included. Send

USA and Canadian subscriptions to Salt Lake Distribution Center at

address below. Subscription help line: 1-800-537-5971. Credit card

orders (Visa, MasterCard, American Express) may be taken by phone.

(Canada Poste Information: Publication Agreement #40017431)

POSTMASTER: Send all UAA to CFS (see DMM 707.4.12.5).

NONPOSTAL AND MILITARY FACILITIES: Send address changes to

Distribution Services, Church Magazines, P.O. Box 26368,

Salt Lake City, UT 84126-0368, USA.

Förslag till familjens hemafton

Det här numret innehåller artiklar och aktiviteter som kan användas under hemaftnar.
Här följer två exempel.

"Kom och följ mig: Undervisa om grunderna i hemmet", sidan 28: I den här artikeln finns förslag på undervisning och studier för sex ämnen: Du kan använda förslagen på januari's ämne för ungdomarna, Gudomen, till en familjens hemafton. Ni kan också i familjen gå igenom studiemetoderna som beskrivs i artikeln och diskutera vilka som varit särskilt bra för er familj. Du kan uppmana familjen att använda de här metoderna för att förbereda hemaftonslektioner baserade på evangelieämnena i den här artikeln.

"En resa i vildmarken", sidan 76: Du kan ordna en liten hinderbana hemma, kanske flytta om möblerna och dra snören tvärsöver rummen. Bind för ögonen på alla i familjen, utom en som ska tala om för de andra hur de ska komma igenom. Efteråt kan ni prata om hur vår himmelske Fader ledde Nephi och hans familj till det utlovade landet. Ni kan sedan prata om hur vår himmelske Fader ordnat det så att du och din familj kan komma hem till honom i säkerhet.

PÅ DITT SPRÅK

Liahona och annat material från kyrkan finns på många språk på languages.lds.org. Besök [facebook.com/liahona.magazine](https://www.facebook.com/liahona.magazine) (finns på engelska, portugisiska och spanska) för att få förslag till familjens hemafton, söndagskolelektioner och innehåll som du kan dela med dig av till släkt och vänner.

ÄMNET I DET HÄR NUMRET

Sidnumren gäller artikelns första sida.

Arbete, 44

Barn, 14, 15, 44

Bön, 14, 15

Den Helige Anden, 4, 28,
32, 50, 52, 70

Evig liv, 50, 52

Familjen, 7, 12, 14

Familjens hemafton, 12,
28, 54

Fasteoffer, 71

Frälsningsplanen, 28, 44

Glädje, 4, 10

Gudomen, 28, 32

Handlingsfrihet, 4, 44

Hopp, 50, 52, 60, 62

Hunter, Howard W., 18

Inställning, 10, 50

Jesus Kristus, 28, 32, 50,
52, 70, 72

Kärlek, 4, 32, 50, 52, 60

Lydnad, 4, 32, 60, 62,
70, 74

Missionsarbete, 12, 58, 66

Mormons bok, 12, 24, 40,
41, 42, 43, 66, 68, 72, 74,
75, 76

Omvändelse, 40

Profeter, 18, 28

Prästadömet, 28, 50

Skriftstudier, 12, 54, 56,
58, 70, 72, 75

Tro, 50, 58, 60, 62, 80

Undervisning, 28

Ungdomar, 50, 58

Uppfostring, 18, 71

Vittnesbörd, 32, 42, 58,
66, 70

Vår himmelske Fader, 32,
54, 70

Vänlighet, 18, 71

Äktenskap, 18, 44

Ämbeten, 15

**President
Henry B. Eyring**

förste rådgivare
i första
presidentskapet

Lycka FÖR DEM VI ÄLSKAR

Alla önskar vi lycka för dem vi älskar, och vi önskar så lite smärta för dem som möjligt. När vi läser om lycka – och om smärta – i Mormons bok, berörs våra hjärtan när vi tänker på våra nära och kära. Här är en sann redogörelse för en tid av glädje:

”Och det hände sig att det inte fanns några stridigheter i landet tack vare Guds kärlek som bodde i folkets hjärtan.

Och det fanns ingen avund, ingen missämja, inga oroligheter, inget hor, inga lögner, inga mord eller något slag av lösaktighet. Och det kunde förvisso inte finnas något lyckligare folk bland alla de folk som skapats av Guds hand.”

Sedan läste vi:

”Och hur välsignade var de inte! Ty Herren välsignade dem i alla deras förehavanden. Ja, de blev välsignade och fick framgång ända till dess ett hundra och tio år hade förflutit. Och det första släktledet efter Kristus hade gått bort, och det fanns inga stridigheter i hela landet” (4 Nephi 1:15–16, 18).

Kärleksfulla lärjungar till Kristus ber och arbetar för en sådan välsignelse för andra och för sig själva. Av berättelser i Mormons bok och för många av oss av egen erfarenhet, vet vi att lyckans gåva är uppnåelig. Vi vet att vägen till lycka är tydligt markerad. Vi vet också att det inte är lätt att bibehålla lyckan om inte, som fallet var

med nephiterna efter Frälsarens besök, ”Guds kärlek” bor i våra hjärtan.

Den kärleken fanns i nephiternas hjärtan eftersom de lydde den lag som gjorde det möjligt. En sammanfattning av den lagen finns i sakramentsbönerna, som inleds med en uppriktig vädjan till vår kärleksrike himmelske Fader. Vi ber med hjärtat fyllt av tro på, och med djup kärlek till, vår personlige Frälsare. Vi lovar ärligt att ta på oss hans namn, att minnas honom och att hålla hans bud. Till sist utövar vi tro på att den Helige Anden, den tredje medlemmen i Gudomen, alltid ska vara hos oss och vittna för våra hjärtan om Fadern och hans älskade Son. (Se L&F 20:77, 79.)

Med den Helige Anden hos oss kan våra hjärtan förändras så att vi önskar och välkomnar vår himmelske Faders och Herren Jesu Kristi kärlek. Sättet att ingjuta kärleken till Gud i våra hjärtan är enkelt, liksom sättet att förlora den kärleken i våra hjärtan. Någon kan till exempel välja att be mer sällan till sin himmelske Fader eller att inte betala ett fullt tionde eller att sluta mätta sig med Guds ord eller vägra se de fattiga och behövande.

Valet att inte hålla Herrens bud kan få Anden att dra sig bort från vårt hjärta. Med den förlusten minskar lyckan.

Den lycka vi önskar för våra kära beror på deras val. Hur mycket vi än älskar ett barn, en undersökare eller

våra vänner, kan vi inte tvinga dem att hålla buden så att den Helige Anden kan beröra och förändra deras hjärtan.

Så det bästa vi kan ge är det som leder dem vi älskar till att tänka över sina beslut. Alma gav en inbjudan som du kan vidarebefordra:

”Ödmjuka er inför Herren och åkalla hans heliga namn och vaka och be ständigt så att ni inte blir frestade mer än ni kan uthärda, och därmed leds av den Helige Anden och blir ödmjuka, saktmodiga, undergivna, tåliga, fulla av kärlek och tålmodiga i allt,

har tro på Herren, har hopp om att ni skall få evigt liv och ständigt har Guds kärlek i era hjärtan, så att ni kan upphöjas på den yttersta dagen och komma in i hans vila” (se Alma 13:28–29).

Jag ber att de du älskar ska ta emot en inspirerad inbjudan att välja vägen till varaktig lycka. ■

UNDERVISA FRÅN DET HÄR BUDSKAPET

President Eyring lär att den lycka vi känner i livet beror på de beslut vi fattar. När ni diskuterar det här budskapet kan ni fokusera på sådant som president Eyring nämner att vi kan välja att göra (till exempel be,

arbeta, utöva tro och besluta oss med ärligt uppsåt), som leder oss på vägen till lycka. Du kan inbjuda dem du undervisar att skriva ner två eller tre handlingar som de vill göra som bättre kan leda dem på ”vägen till varaktig lycka”.

Handlingar som leder till lycka

President Eyring lär oss att "den lycka vi önskar för våra nära och kära beror på deras val".

Ni kan läsa om den verkan som val kan få genom Nephis, Lamans och Lemuels exempel. Laman och Lemuel knotade och ville inte hålla buden (se 1 Nephi 2:12). Som en följd av detta fick de och deras efterkommande en förbannelse över sig och blev avskurna från Herrens närhet (se 2 Nephi 5:20–24). Nephi valde att lyda befallningarna (se 1 Nephi 3:7), och tack vare det levde folket "på ett sätt som bringade lycka" (2 Nephi 5:27).

Du kan välja att vara rättfärdig och lycklig. Men människor omkring dig kommer troligen ändå att fatta dåliga beslut som leder till elände och obehag. De besluten är deras egna, men ditt exempel kan påverka deras val i god riktning. Hur kan dina val medföra lycka för andra? Diskutera med familjen olika sätt att positivt påverka människor omkring er och hjälpa dem att känna glädje.

BARN

Vänlighetsutmaningen

När Jesus besökte folket på den amerikanska kontinenten lärde han dem att älska varandra och vara snälla. Vad kan du göra för att följa Jesus och älska andra? Här är några förslag. Bocka av utmaningarna en och en.

Jag kan le mot någon som ser ensam ut.

Jag kan _____

_____.

Jag kan läsa eller se ett konferenstal om att vara snäll.

Jag kan krama någon som är ledsen.

Jag kan _____

_____.

Jag kan sjunga en primärsång för min familj.

Jag kan tjäna någon i hemlighet.

Studera det här materialet under bön och försök få veta vad du ska prata om. Hur kan kunskap om läran om familjen vara till välsignelse för dem du vakar över genom besöksundervisningen? För mer information, gå till reliefsociety.lds.org.

Familjen: Ett tillkännagivande för världen

Om Hjälpföreningens allmänna möte 1995, när president Gordon B. Hinckley (1910–2008) första gången läste upp ”Familjen: Ett tillkännagivande för världen”, sa Bonnie L. Oscarson, Unga kvinnors generalpresident: ”[Vi var] tacksamma för, och vi värdesatte enkelheten, tydligheten och sanningarna i detta uppenbarade dokument. ... Tillkännagivandet om familjen har blivit vår måttstock när vi bedömer världsliga filosofier, och jag vittnar om att principerna som framhålls ... är lika sanna idag som de var när de gavs oss genom en Guds profet för nästan 20 år sedan.”¹

”I tillkännagivandet om familjen”, tillägger Carole M. Stephens, första rådgivare i Hjälpföreningens presidentskap, ”lär vi: ’I förutgången kände och dyrkade dessa söner och döttrar Gud som sin evige Fader’² ...

”Vi tillhör alla och behövs i Guds familj.”³

Att begrunda

På vilket sätt är ”Familjen: Ett tillkännagivande för världen” ett dokument för vår tid?

Vi lever i en tid när föräldrar måste skydda sina hem och sina familjer. ”Familjen: Ett tillkännagivande för världen” kan ge oss ledning.

Ytterligare skriftställen

Mosiah 8:16–17; L&F 1:38

SLUTNOTER

1. Bonnie L. Oscarson, ”Försvare av tillkännagivandet om familjen”, *Liahona*, maj 2015, s. 14–15.
2. ”Familjen: Ett tillkännagivande för världen”, *Liahona*, nov. 2010, s. 129.
3. Carole M. Stephens, ”Familjen är från Gud”, *Liahona*, maj 2015, s. 11.
4. Nicole Seymour, ”Familjen: Ett tillkännagivande för världen när tioårig milstolpe”, *Liahona*, nov. 2005, s. 127.
5. Barbara Thompson, i *Döttrar i mitt rike: Hjälpföreningens historia och verksamhet* (2011), s. 148.

Tro, Familj, Tjänande

Levande berättelser

”Lee Mei Chen Ho från Tao Yuans tredje församling, Tao Yuans stav, Taiwan, sa att tillkännagivandet har lärt henne att familjerelationer hjälper henne utveckla sådana gudomliga egenskaper som tro, tålamod och kärlek. ’När jag försöker förbättra mig själv enligt vad som står i tillkännagivandet så kan jag uppleva verklig lycka’, säger hon.”⁴

Barbara Thompson, som var där när tillkännagivandet lästes upp för första gången och som senare var rådgivare i Hjälpföreningens presidentskap, sa: ”Jag tänkte ... för ett ögonblick att det egentligen inte gällde mig eftersom jag inte var gift och inte hade några barn. Men nästan samtidigt tänkte jag: ’Men det gäller visst mig. Jag tillhör en familj. Jag är dotter, syster, faster, kusin, brorsdotter och barnbarn. ... Och även om jag vore den enda levande medlemmen i min familj så tillhör jag fortfarande Guds familj.’”⁵

ANTECKNINGAR FRÅN OKTOBERKONFERENSEN 2015

”Vad jag, Herren, har talat, det har jag talat, ... antingen genom min egen röst eller genom mina tjänares röst, ty det är detsamma” (L&F 1:38).

När du går igenom talen från konferensen i oktober 2015 kan du använda de här sidorna (och konferensanteckningarna i framtida nummer) för att hjälpa dig studera och tillämpa de lärdomar som levande profeter och apostlar och andra ledare i kyrkan nyligen undervisat om.

HÖJDPUNKTER

FOTOGRAFI AV MEDLEMMAR SOM TITTAR PÅ KONFERENSEN I KEY, UKRAINA, MARRINA LUKACH

Tro är ett val

”Tro på Herren Jesus Kristus är inte något eteriskt, något flyktigt som svävar i luften Tro kommer inte slumpmässigt, och inte heller stannar den kvar genom födslorätt. Den är, som skriften säger, ’en övertygelse ... , en visshet om det man inte ser’ [Hebr. 11:1]. Tro utsänder ett andligt ljus och det ljuset är skönjbart. Tro på Jesus Kristus är en gåva från himlen som kommer om vi väljer att tro och

söker och håller fast vid den. Vår tro växer sig antingen starkare eller blir svagare. Tro är en kraftens princip som inte bara är viktig i det här livet, utan också i vår utveckling bortom slöjan. Genom Kristi nåd kommer vi en dag att bli frälsta genom tro på hans namn. Vår tros framtid beror inte av tillfälligheter utan av val.”

Äldste Neil L. Andersen i de tolv apostlarnas kvorum, ”Tro är ingen tillfällighet, det är ett val”, *Liahona*, nov. 2015, s. 65.

PROFETISKT LÖFTE

Låt ditt ljus lysa

”När vi följer Frälsarens exempel får vi tillfälle att vara ett ljus för andra, vare sig de är våra egna släktingar och vänner, våra medarbetare, bekanta eller fullständiga främlingar.

Till var och en av er säger jag att du är en son eller dotter till vår himmelske Fader. Du har kommit från hans närhet för att leva på den här jorden en tid, för att återspegla Frälsarens kärlek och lärdomar och för att modigt låta ditt ljus lysa för alla att se. När din tid på jorden har nått sitt slut och om du har gjort din del, får du den härliga välsignelsen att återvända för att leva med honom för alltid.”

President Thomas S. Monson, ”Var ett föredöme och ett ljus”, *Liahona*, nov. 2015, s. 88.

NYA SÄRSKILDA VITTNEN

”Jag är tacksam för vår Frälsares försoning och vill liksom Alma ropa ut det som med Guds basun.”
– Äldste Ronald A. Rasband, ”Oändlig är kärleken”, s. 90.

”Jag [fick] en tydlig maning ... att inte fokusera på det jag inte kan göra utan på vad jag kan göra. Jag kan vittna om evangeliets dyrbara sanningar.”
– Äldste Gary E. Stevenson, ”Tydliga och dyrbara sanningar”, s. 92.

”Av allt mitt hjärta vill jag vara en Jesu Kristi sann efterföljare. Jag älskar honom. Jag dyrkar honom. Jag vittnar om att han är en levande verklighet.”
– Äldste Dale G. Renlund, ”Genom Guds ögon”, s. 94.

SVAR FÖR DIG

Under varje konferens ger profeter och apostlar inspirerade svar på frågor som kyrkans medlemmar kan ha. Använd novembernumret 2015 eller gå till conference.lds.org för att få svar på följande frågor:

- Varför verkar kyrkan fungera bättre för vissa än för andra? Se Dieter F. Uchtdorf, ”Det fungerar utmärkt!” s. 20.
- Vilka sanningar och lärosatser kan hålla oss säkert förankrade i kyrkan? Se M. Russell Ballard, ”Gud står vid rodret”, s. 24.
- Varför innehas kyrkans generalämbeten i kyrkan av äldre män? Se David A. Bednar, ”Utvalda att bära vittne om mitt namn”, s. 128.
- Varför behöver jag delta i kyrkan om jag redan anser att jag är andlig utan den? Se D. Todd Christofferson, ”Varför kyrkan?” s. 108.

DRA PARALLELLER

Sakramentet

Ibland tar flera talare upp samma ämne. Det här sa tre talare om sakramentet:

- ”Om vi tar del av sakramentet i tro, kan den Helige Anden skydda oss och dem vi älskar från de frestelser som kommer allt starkare och oftare.” – President Henry B. Eyring, ”Den Helige Anden som din ledsagare”, s. 104.
- ”Vi kan njuta mycket mer av sabbatsdagen och sakramentet genom att studera berättelserna om Kristus. Därigenom skapar vi traditioner som bygger upp vår tro och vårt vittnesbörd och skyddar vår familj.”
– Äldste Claudio R. M. Costa, ”Att alltid minnas honom”, s. 101.
- ”Ett perfekt tillfälle att fråga ”Vad är det mer som fattas?” är när vi tar sakramentet. ... I denna vördnadsfulla miljö, när vi vänder våra tankar mot himlen, kan Herren mildt tala om för oss vad vi behöver arbeta på härnäst.” – Äldste Larry R. Lawrence, ”Vad är det mer som fattas?” s. 34.

Gå till conference.lds.org för att läsa, se eller lyssna på generalkonferenstal.

VI TROR PÅ ATT VARA POSITIVA

I skrifterna får vi ofta rådet att ”glädjas” och att ”vara vid gott mod”. I 2 Nephi 2:25 säger Herren: ”Människorna är till för att de skall kunna ha glädje.” Ändamålet med det här livet är att vi ska ledas till den glädje Herren lovar oss.

Att vara vid gott mod är inte att vara okunnig eller naiv inför livets svårigheter. Äldste Neal A. Maxwell (1926–2004) i de tolv apostlarnas kворum beskrev gott mod som ”en djup tillit till Guds avsikter – inte bara för hela mänskligheten utan för var och en av

oss som personer”¹. Utmaningar kommer förvisso, för de är en naturlig del av dödligheten, men vi måste inte tyngas ner av missmod och sorg. Vi kan sätta vår lit till Herren och vara positiva.

Jesus Kristus lovade att vi skulle få uppleva prövningar, men sa också: ”Var vid gott mod. Jag har övervunnit världen” (Joh. 16:33). President Ezra Taft Benson (1899–1994) lärde att eftersom vi har evangeliet ”borde vi som sista dagars heliga vara de mest optimistiska och de minst pessimistiska”².

Vi känner alla sorg och modlöshet då och då, men vi kan ändå vara vid gott mod. Äldste Richard G. Scott (1928–2015) i de tolv apostlarnas kворum sa: ”Jag vittnar om att med tro på Frälsaren och lydnad mot hans lärdomar, kommer lyckan aldrig att upphöra, men det gör sorgen.”³ Vi kan leva med glädje, medvetna om att våra ”lidanden endast skall vara ett ögonblick” (se L&F 121:7).

När vi litar på Guds plan för oss och väljer att leva med en positiv inställning, så stärks vår förmåga att möta livets utmaningar. Vår oro och rädsla påverkar oss mindre, och vi upplever den glädje han vill att vi ska känna. ■

SLUTNOTER

1. Nepal A. Maxwell, ”But a Few Days” [tal till lärare i KUV, 10 sep. 1982], s. 4.
2. Ezra Taft Benson, ”Do Not Despair”, *Ensign*, nov. 1974, s. 65.
3. Richard G. Scott, ”Hur vi finner glädje i livet”, *Nordstjärnan*, juli 1996, s. 27.
4. Se Gordon B. Hinckley, ”Att ständigt söka sanningen”, *Nordstjärnan*, mar. 1986, s. 9.

VÄLJ ATT VARA GLAD

”Så mycket i vårt liv beror på vår inställning. Hur vi väljer att se saker och ting och hur vi agerar mot andra har stor betydelse.

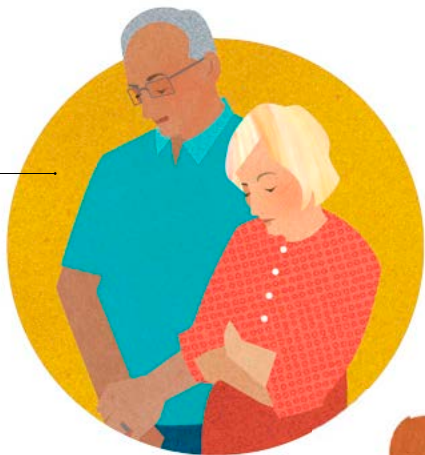
Genom att göra vårt bästa och sedan välja att vara glada över våra

omständigheter, vilka de än är, kan vi känna frid och tillfredsställelse. ... Vi kan inte styra vinden, men vi kan anpassa seglen. Må vi välja en positiv inställning för att få uppleva största möjliga lycka, frid och tillfredsställelse.”

President Thomas S. Monson, ”Lev ett överflödande liv”, *Liahona*, jan. 2012, s. 4.

**Skrifterna och profeterna lär oss
hur vi kan bli positiva:**

Sann och fullständig glädje kommer endast genom Gud (se L&F 101:36). När vi vänder oss till honom förändras våra hjärtan.

Gud välsignar allas våra liv (se Ps. 145:9). Vi kan sträva efter att vara medvetna om hans innerliga barmhärtighet i våra liv.

Att sätta Gud i centrum är inte något vi gör bara en gång. Vi måste ingå och konsekvent hålla våra förbund, till exempel att värdigt ta del av sakramentet varje vecka.

Vi kan liksom Nephi glädjas i de heliga skrifterna (2 Nephi 4:15–16). Att läsa Guds och hans profeters ord lyfter vårt hjärta.

President Gordon B. Hinckley (1910–2008) uppmanade oss att tala om varandras dygder mer än om varandras fel och att mer generöst berömma godhet och ansträngningar.⁴

VÅRT BÄSTA FÖRSVAR MOT PORNOGRAFI

Kerry Hanson Jensen

I en vers i skrifterna fann jag nyckeln för min familj till att undvika de utmanande bilder som tycktes finnas överallt.

Jag var ute och handlade skolkläder med min nioårige son när vårt samtal skiftade från lättsamt småprat till en allvarligare fråga: ”Mamma, varför måste de sätta upp sånt där i alla skyltfönster?”

”Sånt där” som han talade om var de oanständiga bilder som fanns i nästan alla skyltfönster som vi gick förbi. Fastän sådana bilder alltid funnits där hade jag inte fäst något avseende vid dem tidigare. Men det faktum att min äldste son började lägga märke till dem väckte en ny medvetenhet inom mig. Under de närmaste veckorna började jag se de här bilderna överallt: på teve, i affären, i restauranger och i reklam som kom med posten. Jag kunde inte komma undan dem. En del bilder var så vågade att jag började känna mig förvirrad, och en känsla av förfäran började växa inom mig. Hur skulle jag kunna skydda min familj från pornografins fällor?

Varje generalkonferens hör vi varningar om dess förgörande verkan, och

vi har blivit bekanta med dess offer. Vi hade gjort vad vi kunnat hemma med datorn och de media vi tillät där, men om vi inte isolerade våra barn, fanns det tydligen inget sätt att helt undvika oönskade bilder som kunde leda till ytterligare nyfikenhet. Kunde min sons oskyldiga tittande i mataffären utvecklas till en livslång kamp mot pornografi? Min ängslan över det här växte, och jag började känna mig hjälplös och sårbar i försöken att skydda mina barn.

Men en dag när jag läste i Mormons bok, fann jag oväntad uppmuntran i 1 Nephi 15. Nephi förklarar Lehis syn

De som har problem med pornografi kan hitta hjälp på kyrkans webbplats overcomingpornography.org och i en artikel nyligen av äldste Dallin H. Oaks: ”Återhämtning från pornografins fälla” i oktobernumret 2015 av *Liahona*.

om livets träd för Laman och Lemuel när de frågar vad floden med vatten betydde. Nephi svarar i vers 27: ”Och jag sade till dem att vattnet som min far såg var orenhet. *Men hans tankar var så uppslukade av annat att han inte såg orenheten i vattnet*” (betoning tillagd). Lehis uppmärksamhet var riktad mot livets träd och mot att få sin familj att äta av dess frukt! Han såg inte ens orenheten på grund av sitt fokus.

Det var svaret! Att hålla olämplig media borta från hemmet var en början, men ett mer direkt och medvetet arbete på att undervisa våra barn om evangeliet är det som slutligen skulle bli deras bästa försvar mot allt som kunde leda dem bort.

På grund av den här erfarenheten genom skrifterna bestämde min man och jag oss för att undervisa våra barn och på så sätt fästa blicken på Guds kärlek i stället för på världens orenhet. Vi har känt oss manade att inrikta oss på tre olika områden*:

Lehis uppmärksamhet var riktad mot livets träd och mot att få sin familj att äta av dess frukt! Han såg inte ens orenheten på grund av sitt fokus.

1. Studera skrifterna mer på egen hand och minska "störningarna" omkring oss. Liksom Lehi måste vi ha sinnena fyllda med positiva saker för att kunna hör Andens maningar och behålla fokus på att förankra vår familj i evangeliet. Min man och jag försöker att regelbundet ta oss tid att tala om vars och ens andliga behov i familjen och hur vi kan uppfylla de här behoven och skapa ett hem där Anden kan trivas.

2. Göra familjens studier av skrifterna mer meningsfulla. Det kräver mycket arbete bara att samla familjen varje dag för att läsa

skrifterna, men vi försöker ha mer diskussioner när vi läser skrifterna. Barnens åldrar är utspridda, så vi läser skrifterna med de yngre barnen senare på dagen och de äldsta på morgonen när de små sover, så att det blir mindre störningar och mer tillfälle till diskussion. Vi har funnit att det nästan varje dag blir diskussioner om aktuella händelser som går att relatera till det vi läser i skrifterna.

De flesta morgnar är långt från idylliska, men med ihärdighet finner vi att barnen verkligen lyssnar och deltar, fastän det ibland är ganska jobbigt att samla allihop.

3. Göra missionsarbete. När vi bär vittnesbörd, vittnar Anden om att det vi säger är sant och våra vittnesbörd växer. Vi försöker göra missionsarbetet till något som angår hela familjen. Vi pratar om att sprida evangeliet, och vi bjuder regelbundet hem vänner. Vi tar också varje tillfälle i akt att bjuda hem missionärer och undersökare till diskussioner om evangeliet. Vi har haft underbara upplevelser med nya medlemmar av kyrkan och undersökare i vårt hem, och det har gjort intryck på våra barn när de tänker på sina egna vittnesbörd och hör missionärernas.

Jag är så tacksam för Mormons bok och det förunderliga sätt som ett enda skriftställe har gett mig trygghet och tydlig ledning för vår familj. Skrifterna kan verkligen förvandla rädsla och hjälplöshet till kraft och frid. ■
Författaren bor i Washington, USA.

* Andra familjer kanske behöver andra områden i fokus, till exempel lektioner för barnen om media, våra kroppar och sund sexualitet.

INTE DET UNDERVERK VI VILLE HA

Brittany King

Ibland ber vi, och ber tills knäna värker, om det underverk vi önskar oss, men sedan ger Gud oss det underverk vi behöver.

Om några månader skulle jag ta examen från college och, hoppades jag, få mitt första barn. Min man var lika ivrig som jag att börja få barn.

Ett år, fyra månader, dussintals negativa havandeskapstester, fem negativa ägglossningstester, två eländiga månader med medicinering och tusentals tårar senare hade vi inget barn och föga hopp om en naturlig befruktning. När vi fick ett telefonsamtal från läkarens kontor och erbjöds en remiss till en fertilitetsspecialist, tackade vi nej. Vi klarade inte av mer stress, vi behövde en paus. Innan jag lade på sa sköterskan: "Ring oss om ett mirakel inträffar."

Mirakler är ju, ja, mirakulösa. De kommer, stora och små. De händer när man minst väntar dem och när vi förtvivlat väl behöver dem. Och ibland ber vi, och ber tills knäna värker om det underverk vi önskar oss, men sedan ger Gud oss det underverk vi behöver.

Länge bad vi förtvivlat om ett barn, men himlarna verkade förseglade. Till sist slog det oss att vi kanske bad om

fel sak. Gud vet vilka välsignelser vi behöver och när vi behöver dem. Han ser hela bilden. Vi ser *just nu*. Så vi bytte taktik. Vi slutade be om det vi ville ha och började i stället säga "tack".

Himmelske Fader, tack för att du välsignat oss med varandra.

Tack för omtänksamma släktingar och vänner.

Tack för barnen omkring oss som vi kan ha glädje av tills vi får egna.

Tack för läkare och vetenskap som hjälps åt att upptäcka vad som fungerar och inte fungerar i våra kroppar.

Och (det svåraste att säga) tack för den här prövningen.

Att vara tacksamma för just det som ville få våra hjärtan att brista var svårt, men vi visste att vår himmelske Fader älskar oss. Så någonstans i den här prövningen fanns välsignelser. Vi skulle aldrig finna välsignelserna om vi lät prövningen besegra oss. I stället valde vi att vara tacksamma – och när vi gjorde det blev välsignelserna tydliga:

Vi litade mer till varandra, delade våra känslor mer, älskade varandra mer.

Vi litade mer på Herren och bad mer.

Vi kom närmare Frälsaren, kände hans närhet mer, älskade honom mer.

Vi kände kärleken från släkt och vänner som bad för oss.

Och när vi erkände alla de här välsignelserna, överväldigades vi av den renaste, ljuvligaste frid man kan tänka sig.

Att vi inte hade någon familj just då betydde inte att Gud inte brydde sig om oss. Vi behövde bara lita på hans tidsplan, och vi behövde hans frid som höll tilliten levande. Vi behövde hans frid som förband våra sårade hjärtan och gav oss tro till att gå vidare.

Frid var det underverk vi behövde – inte det vi tiggat om, men det vi behövde mest. ■

Författaren bor i Utah, USA.

BE OM SAKEN

Taryn Taylor

Jag hade bett Herren visa mig hur jag skulle vara en bättre mor, och han gav mig ett ämbete som skulle visa mig hur.

Jag sa till biskopen att han valt fel person.

”Jag tycker inte om andras barn, jag har aldrig undervisat barn och jag kan inte sjunga”, sa jag.

”Syster Taylor”, svarade han. ”Herren dugliggör den han kallar. Du blir toppen.”

Han bad mig tänka på saken och låta honom veta söndagen därpå om jag skulle säga ja eller inte.

”Jag försöker fostra en sexåring, en treåring och ett spädbarn”, sa jag. ”Jag klarar mig knappt igenom dagen med mina egna barn, och nu vill du sätta mig med 40 till och få mig att lära dem sånger?”

Han svarade: ”Be om saken.”

På eftermiddagen försökte jag förklara för min man Mark varför kallelsen var en dålig idé. Hur skulle jag kunna verka i Primär när jag inte ens kunde vara det slags mor till mina egna barn som jag ville vara? Jag hade i månader plågats av rädslan att jag höll på att misslyckas som mor.

Den veckan gick snabbt, men jag kom hela tiden tillbaka till biskopens avskedsord. Till sist, på söndag morgon i mitt sovrum, gick jag ner på knä i bön. Tårar rann utefter kinderna, men en ljuvlig frid fyllde min själ. Genast visste jag att det var rätt att acceptera kallelsen. När jag gav efter för Herrens vilja försvann all ängslan från mitt hjärta.

När jag kom in i primärrummet efter sakramentsmötet presenterade Primärs president mig, och barnen sjöng en välkomstsång. När jag såg in i deras hoppfulla ögon och såg min sexåring stråla, bestämde jag mig för att bli den bästa sångledare i Primär jag kunde.

Från och med då använde jag mycket tid till att lära mig sånger och förbereda lektioner. Jag spelade primärsångerna hemma, i bilen och på promenader. Jag forskade om olika undervisningsmetoder och ägnade timmar varje vecka åt att göra plancher och skapa spel.

Medan jag förberedde en lektion till sångstunden en eftermiddag vid

köksbordet, nynnade jag ”Kraft från skriften”. Min sexåring satt vid bänken och åt en smörgås och min treåring satt ock klippte papper bredvid mig. Medan jag nynnade refrängen, brast båda barnen plötsligt ut i sång:

*Kraft från skriften lär mig leva rätt.
Kraft från skriften gör mitt steg
alltid lätt.*

*Kraft från skriften får jag varje dag
jag läser och jag följer Herrens lag.¹*

Det var då jag visste att ämbetet var ett svar på mina böner. Jag hade bett Herren visa mig hur jag skulle vara en bättre mor, och han gav mig ett ämbete som skulle visa mig hur jag lär mina barn sånger.

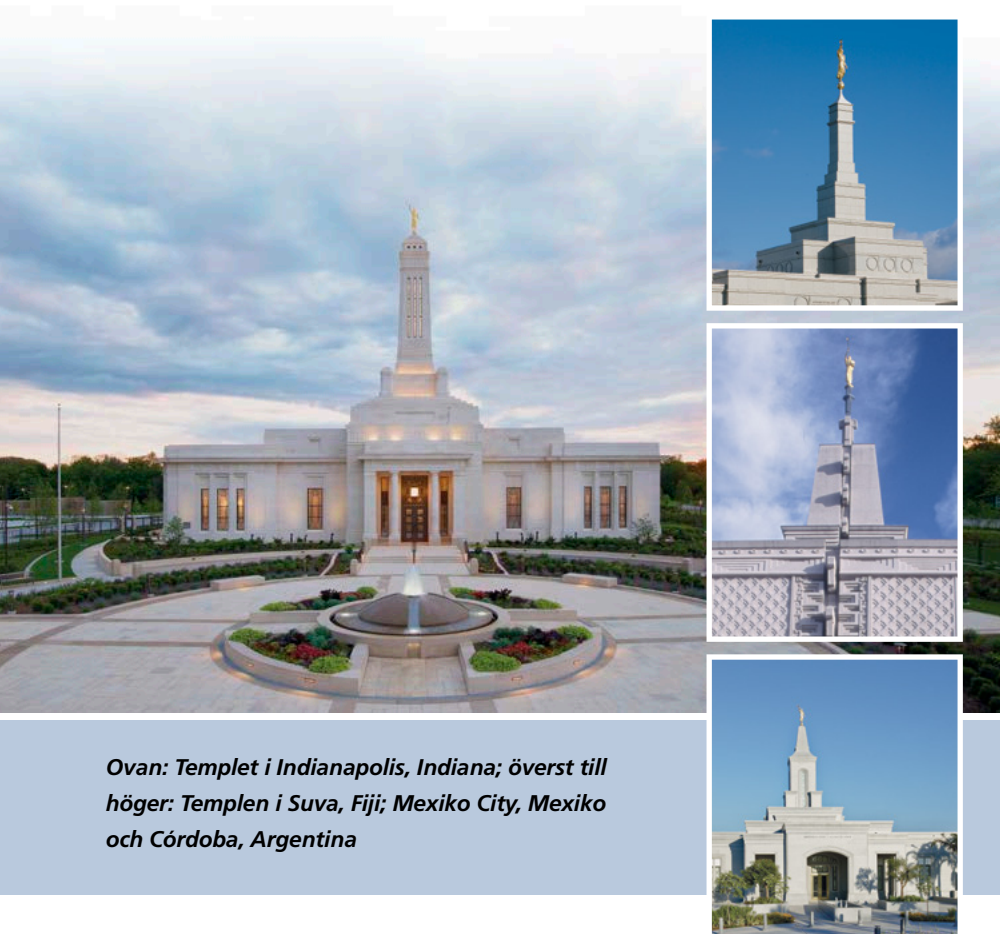
Jag är så tacksam för min biskops inspiration och hans kärleksfulla ord: ”Be om saken.” ■
Författaren bor i Utah, USA.

SLUTNOT

1. Clive Romney, ”Kraft från skriften”, *Programförslag för samlingsstunderna och barnens medverkan på sakramentsmötet 2006*, s. 10-11.

KYRKONYTT

Gå till news.lds.org för fler nyheter om och händelser i kyrkan.

Ovan: Templet i Indianapolis, Indiana; överst till höger: Templen i Suva, Fiji; Mexiko City, Mexiko och Córdoba, Argentina

Framsteg med tempelbyggande

Under 2015 invigdes fem tempel, två återinvigdes och första spadtaget togs för ytterligare fyra.

Tempel som invigdes under

2015: Córdoba, Argentina; Payson, Utah, USA; Trujillo, Peru; Indianapolis, Indiana, USA och Tijuana, Mexiko.

Tempel som återinvigdes under

2015: Mexico City, Mexiko och Montreal, Quebec, Kanada. Templet i Suva på Fiji ska enligt planerna återinvigas i februari 2016.

Första spadtag under 2015:

Star Valley, Wyoming, USA; Cedar City, Utah, USA; Concepción, Chile och Tucson, Arizona, USA.

Templen i Frankfurt och Freiberg, Tyskland stängdes för renovering förra året och templet i Jordan River, Utah stängs för renovering i början av februari 2016. Templet i Provo City Center, Provo, Utah invigs i mars 2016.

Kyrkan har 148 verksamma tempel världen över, med ytterligare 11 under uppbyggnad och 14 som tillkännagetts, men ännu inte påbörjats. ■

Försvara religionsfrihet

De som tror på att Gud gav oss förmågan att välja mellan rätt och fel måste samarbeta för att stärka friheten att förespråka och utöva religiös tro, sa äldste Dallin H. Oaks i de tolv apostlarnas kворum under ett tal till Argentinas råd för internationella relationer.

”För att bevara religionsfriheten måste det finnas en allmän förståelse, och ett stöd, för denna ytterst viktiga frihet”, sa han. ”Den vilar på den värdering som allmänheten lägger i undervisning om rätt och fel i kyrkor, synagogor och moskéer. Troende och icketroende behöver hjälp att förstå att det är tron på Gud, oavsett hur den definieras, som omsätter religiös lära till ett moraliskt beteende som gagnar nationen.” ■

Äldste Dallin H. Oaks i de tolv apostlarnas kворum talade till Argentinas råd för internationella relationer (CARI) i Argentina den 23:e april 2015.

Verka med iver

Sista dagars heliga "verkar med iver" (se L&F 58:27) för att göra gott runtom i världen. Här är några höjdpunkter från förra året:

- I Honduras arbetade 600 unga sista dagars heliga sida vid sida med lokalbefolkningen och medicinska och militära representanter för att rensa områden som drar till sig mygg.
- I Indien målade unga sista dagars heliga korridorer och rengjorde klassrum i Government Girls High School i Hyderabad.
- I Lettland städade medlemmar klädda i västar och T-shirts med texten "Mormon Helping Hands", ett offentligt område och samlade ihop 70 säckar med skräp.
- I Tonga samlade och skickade medlemmarna kassava och brödfrukt till Vanuatu för att hjälpa offer för cyklonen Pam.
- I Malaysia samarbetade kyrkan med statliga organisationer för att ge matlagningsredskap och kylskåp till översvämningsdrabbade och lärde kvinnor att laga mat med en elektrisk mixer och ugn.
- I Salomonöarna hjälpte medlemmar till att installera cisterner för att ge runt 2000 människor tillgång till rent vatten.
- I Ryssland deltog sista dagars heliga i en påskhelgs-städning i en kommun.
- I Turkiet deltog medlemmar i en interreligiös kör med bland annat katoliker, protestanter och muslimer. ■

Uppifrån: Volontärer tjänar i Lettland, Salomonöarna och Honduras.

Äldste Neil L. Andersen med Jerusalems borgmästare Nir Barkat

Äldste Andersen i Jerusalem

Äldste Neil L. Andersen i de tolv apostlarnas kворum, träffade under en internationell släktforskningskonferens Nir Barkat, Jerusalems borgmästare. De diskuterade Brigham Young Universitys Jerusalem Center för Mellanösternstudier, som har drivits i Jerusalem i 27 år, dess historia och aktiviteter, samt kyrkans arbete med att bevara släkthistoria.

Släktforskningskonferensen drog till sig hundratals deltagare, bland annat släktforskningsexperter och släktforskare från Israel, Nordamerika, Europa och andra delar av världen. ■

Howard W. Hunter: Min far, profeten

Richard A. Hunter

(syns till vänster)

Jag har kommit att tro att män och kvinnor mäts efter sina värderingar och vad de är villiga att göra med de värderingarna. Stora människor tycks konsekvent göra vad som än krävs för att leva efter sina värderingar, även om det kräver stora uppoffringar. Min far var en av dessa stora människor. Jag hade förmånen att lära stora ting av honom om storhetens sanna innebörd. Lärdomarna kom inte av det han sa till mig, utan av det han gjorde och den han var.

Följande berättelser illustrerar hur det var att växa upp med min far: advokat, musiker, vårdare, profet – framför allt en man som utstrålade vänlighet och var villig att ge allt för Gud och sin familj.

Uppoffrade för familjens bästa

När jag var tonåring rotade jag en dag igenom vinden och stötte på en hög med dammiga lådor. Jag hittade en klarinett, en saxofon, en fiol och en trumpet. När jag frågade pappa om dem, fick jag veta att det här var några av de instrument han spelade. Han hade ett band när han gick på high school i Idaho, USA. Han var en begåvad musiker som djupt älskade musik och att skapa musik. Hans band spelade på stora tillställningar i Boise och även på ett kryssningsfartyg som gick till Asien. Sedan han flyttat till södra Kalifornien 1928, omorganiserades bandet och blev mycket efterfrågat.

1931 gifte han sig med min mor Clara Jeffs. De ville ha barn. Han kom fram till att kraven från underhållningens värld rimmade illa med det meningsfulla familjeliv han ville ha. Så en dag lade han ner alla instrumenten i deras lådor och bar upp dem på vinden. Utom vid sällsynta släktsammanskomster spelade han aldrig på dem mer.

Vänner frågar mig ofta två saker: "Hur var det att vara son till en profet och växa upp med en så framstående man?" och "Tror du verkligen att din far var en Guds profet?"

inte ut med tanken på att skiljas från dem. Det var först då jag insåg vilken stor uppoffring han hade gjort.

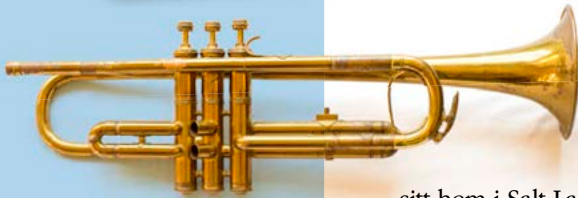
Utvecklade en hängivenhet mot släktforskning

När mina föräldrar gift sig, var ett av pappas första ämbeten att hålla en kurs i släktforskning. Under den här tiden blev han personligt engagerad i släktforskningen. I hans kontorskalender var många eftermiddagar reserverade för besök till Los Angeles offentliga bibliotek för släktforskning. Han började göra upp två meter långa familje-gruppblad, som han band in i kraftiga pärmar.

Pappa samlade också in data och tog kontakt med våra släktingar. Han sände hundratals brev till släktingar allteftersom han upptäckte vilka de var. I våra familjesemestrar lade han in många besök till kusiner, fastrar och farbröder. Av detta lärde jag om det goda man kan göra när man uppoffrar en skön dag av semestern.

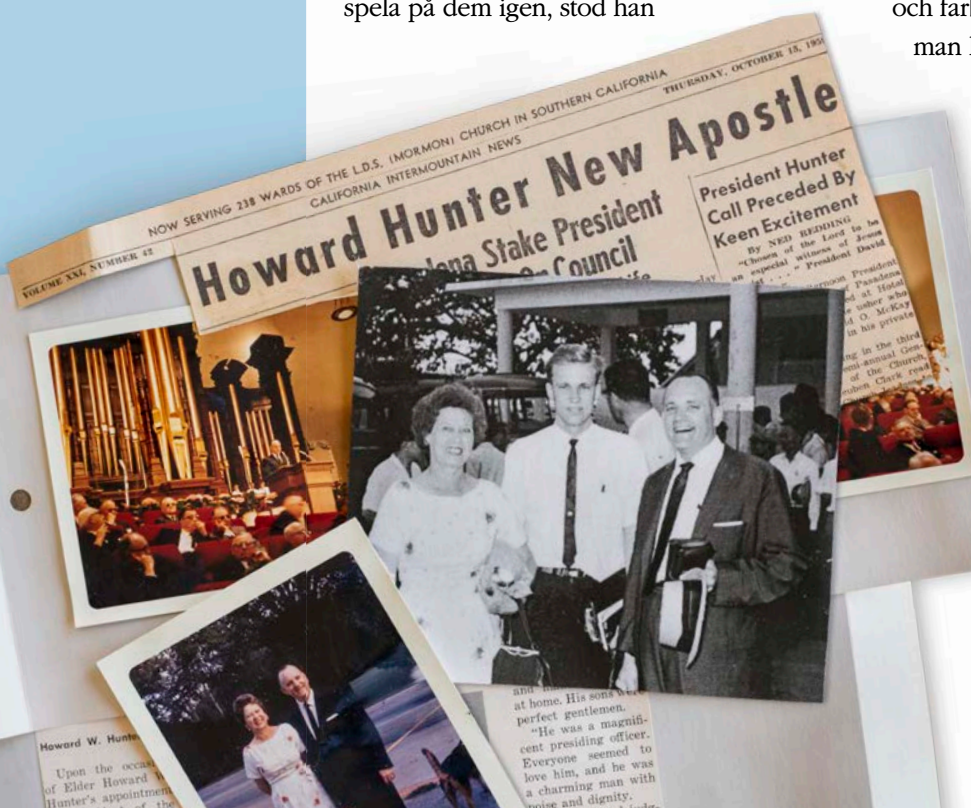
Visade sin karaktär under juridikstudier

När jag föddes, läste min far en lärobok om testamenten i sjukhusets väntrum. Han hade bestämt sig för att studera juridik när han arbetade med advokater vid Los Angeles översvämningsenhet i södra Kalifornien. Han tänkte

Jag insåg aldrig vilken uppoffring han gjort förrän senare. 1993 flyttade han från

sitt hem i Salt Lake City till en lägenhet i centrala Salt Lake City, nära kontoret. Vid flytten stötte vi på instrumenten igen. Jag frågade om han ville ge dem till kyrkan, med tanke på den viktiga roll de spelat i hans liv i ungdomen. Han svar tog mig med överraskning: "Inte än. Jag kan inte skiljas från dem nu." Trots att pappa visste att han aldrig skulle spela på dem igen, stod han

"Familjen är den viktigaste enheten i tiden och evigheten och som sådan är den viktigare än alla andra intressen i livet."¹

alltid på familjen först och tänkte att han kunde försörja familjen bättre om han själv var advokat. Men med fru, två barn och ett heltidsjobb insåg han att studierna måste ske nattetid.

Senare, när jag själv studerade juridik, undrade jag hur pappa hade klarat av det. Jag frågade: "När sov du?" Han sa att han pluggade så mycket han kunde, och när han var så trött att han inte kunde läsa längre, sov han i tre eller fyra timmar. Det pågick i fem år. Jag häpnade över hans envishet.

Spenderade tid med sina söner

Pappa var mycket upptagen, men han tog sig ändå tid till familjen. När jag var scout planerade vår avdelning att paddla nerför Rogue River i Oregon, i kajaker som vi hade byggt själva. Pappa ställde upp och följde med oss, trots att han inte var någon hajka-och-sova-på-marken typ. Vi höll på i timmar i garaget där vi tillsammans arbetade på att bygga vår tvåmanskajak.

Inom kort var vi ute på floden. Jag intog främre platsen nära tyngdpunkten, och pappa satte sig längst bak. När vi färdades nerför floden, kom vi snart till ett särskilt farligt fall.

Kajakens nos gick djupt ner i vattnet i foten av fallet och välte, så att vi båda kastades ur stänkskydden och i floden. Jag kom upp och tittade efter pappa, men såg honom inte. Till sist kom han upp, frustande, och vi lyckades räta upp kajaken och komma tillbaka i. Innan vi lyckades ta oss in till stranden sveptes vi iväg av floden till nästa fors. Vi hann inte räta upp kajaken igen när en strömvirvel snurrade oss runt, och vi kastades genom en lång rad forsar baklänges, helt utan kontroll.

Till sist tog vi oss tillbaka till lägret den kvällen tillsammans med de andra scouterna. Pappa berättade ganska detaljerat berättelsen om Job. Av dagens händelser och berättelsen om Job lärde vi oss att livet inte alltid är lätt.

Nästa morgon klättrade pappa, i stället för att återvända hem, ner i vår lilla båt igen och så bar det av. Den upplevelsen lärde mig vad en stor man gör när han värdesätter sin familj.

Omvårdnad av hustrun

1970 diagnostiserades min mor med en kronisk sjukdom som hindrade blodtillförseln till hjärnan. Hon var en mycket begåvad, elegant och engagerad kvinna med glittrande ögon. Men under de följande 13 åren försämrades hennes tillstånd. Det var som att förlora en god vän, bit för bit.

Pappa gick in och blev hennes huvudsakliga vårdare. Först gjorde han små uppoffringar för hennes bekvämlighet och uppmuntran. Han lagade hennes mat, sjöng för henne och höll henne i handen. Men med tiden blev omsorgen om min mor svårare och mer fysiskt krävande. Det måste ha varit prövande för pappa.

Allteftersom mors tillstånd försämrades, blev också pappas hälsa ett bekymmer. Jag var där när hans läkare sa åt honom att mor behövde vård på heltid i ett professionellt vårdhem. Han skulle troligen dö om han fortsatte ge henne den vård hon behövde, och sedan skulle hon inte ha någon som tog hand om henne.

Under de sista 13 månaderna av min mors liv besökte pappa henne på vårdhemmet varje dag när han inte var bortrest i kyrkans tjänst. Hon kände inte igen honom, men det spelade ingen roll för honom. Han talade med henne som om allt var som vanligt. Jag såg honom återvända från besök på en stavskonferens långt borta. Han var helt slut. Men det första han gjorde var alltid att besöka mor och ge den uppmuntran han kunde.

Min far kunde inte ta hand om min mor bättre. Jag lärde mycket om uppoffringar av att se honom ta hand om henne.

*"Jag tackar ja, utan betänkligheter ... och jag är villig att ägna mitt liv och allt jag har åt detta tjänande."*²

Uppoffringar för sitt ämbete

Pappa ansåg att hans kall som apostel kom allra främst – med goda skäl. Det är bara en liten grupp män som kallas som särskilda vittnen för att leda Guds verk på jorden, och de har ingen fridag, än mindre friår.

Att utföra sina uppdrag var för min far viktigare än till och med hans hälsa. Pappa överlät åt Herren att förnya hans kropp (se L&F 84:33). En gång bad han mig följa med honom till en regionkonferens i Paris. Hans läkare ansåg att han borde ta några dagar på sig att företa resan på grund av påfrestningen på pappas kropp, men vi flög direkt till Paris. Jag orkade knappt hålla ögonen öppna, men pappa höll igång med att leda möten, intervjua och uppmuntra andra.

Mot slutet av sitt liv hade han ofta fruktansvärt ont. Jag

visste inte att människokroppen kunde uthärda sådan smärta. "Pappa", frågade jag, "tror du vi ropade av glädje över att få en sådan här kropp?" Han svarade med övertygelse: "Ja!" Så tillade han lite humoristiskt: "Jag är inte säker på att vi hade hela bilden klar för oss."

Visade vänlighet

Pappa uppskattade vänlighet Han talade med en vänlig människas moraliska auktoritet. Han var känd och respekterad av grannar, släkt, vänner, klienter, medarbetare och kyrkans medlemmar som en vänlig man.

Jag kan inte minnas en enda gång under min uppväxt när han behandlade mig hårt eller ovänligt. Också när jag kanske förtjänade en skarp tillrättavisning, svarade han i varje situation med undervisning hellre än bestraffning. Vi samtalade om vad jag hade gjort fel och vad jag borde göra åt det. För mig fungerade det – åtminstone så bra man kunde vänta sig.

Min far var biskop i El Sereno församling när kyrkan just kom igång i Los Angeles-området.

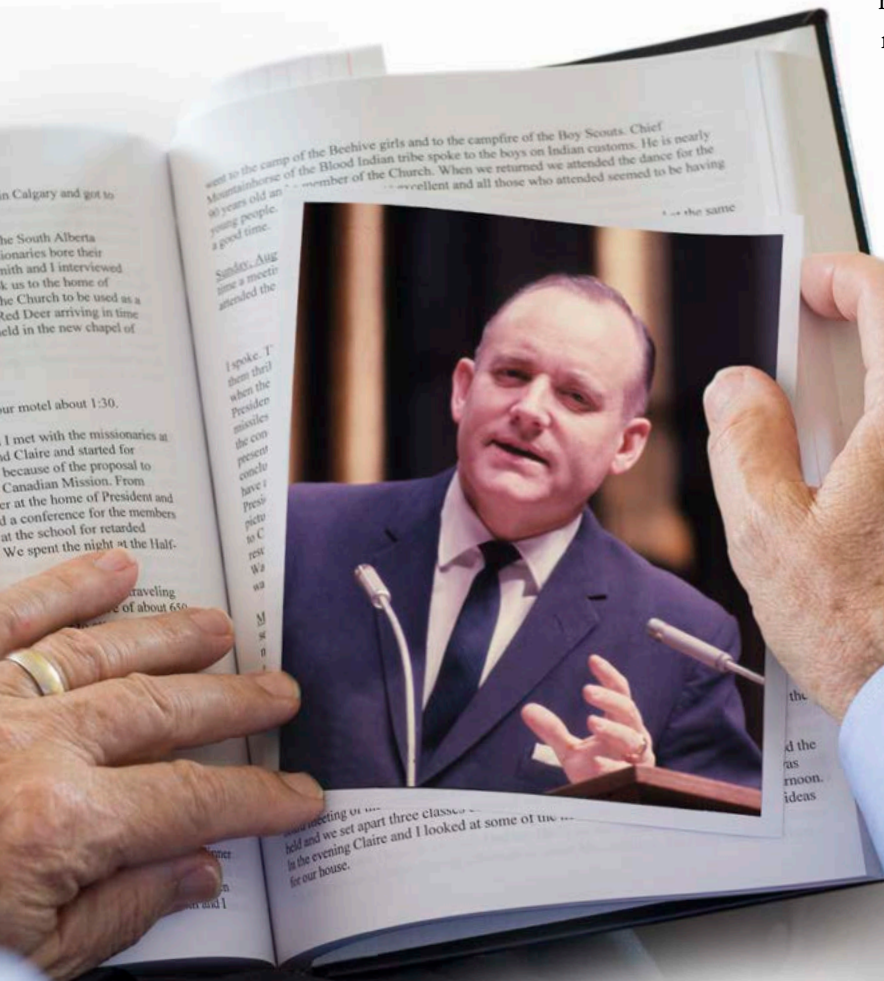
Församlingsmedlemmarna talar fortfarande om hans vänlighet mot dem och deras familjer.

En söndag var pappa inte på prästadömsmötet. Alla undrade vad som hade hänt

honom. Senare fick de veta att en av prästerna hade

svårt att komma upp

i tid för att komma till mötet. Så i

sin vänlighet höll han kvorummötet i prästens sovrums.

En av mina skolkamrater var en enastående person med stor potential, men hon oroade sig för att återvända till college efter första året, på grund av kostnaden. Pappa fick reda på hennes bekymmer och bjöd in henne på sitt kontor. I slutet av samtalet gav han henne en check som han redan skrivit ut, som gjorde att hon kunde återvända till skolan.

Jag hade en annan skolkamrat i Pasadena stav där pappa var stavspresident. Hon gick på Brigham Young University. När hon var på resa för skolans räkning råkade hon ut för en hemsk bilolycka och lades in på ett sjukhus i Las Vegas, Nevada. När pappa fick reda på hennes tillstånd, körde han 44 mil från Los Angeles till Las Vegas för att besöka henne och ge kärlek och uppmuntran.

Jag vet inte hur många sådana handlingar av kärlek pappa gjorde. Han pratade aldrig om dem med oss eller någon annan. Goda människor gör oftast inte det.

Jag fick reda på några av de här handlingarna av godhet genom brev han sparat från människor som skrev till honom och tackade. Det här brevet är typiskt för de brev han fick: "I desperation skrev jag om min äldsta dotter. ... Du tog dig omsorgsfullt tid att bjuda in henne till ett besök och gav henne ditt privata telefonnummer. Hon blev förvånad och förundrad över att du ansåg henne värdefull. Det samtalet och personliga besöket blev verkligen en vändpunkt i hennes liv." Brevet berättar om hennes återkomst

till kyrkan, besegling i templet och hennes lyckliga och produktiva liv. "När jag läst ditt tal [om vänlighet vid oktoberkonferensen 1994] fick jag tårar i ögonen när jag insåg att du i åratal själv gjort det du nu uppmanar oss alla att göra."

Min far, en Guds profet

Pappa trodde på Jesus Kristus. Han gjorde det lätt för mig att tro på Kristus också. Jag såg vad någon gör som tror på Kristus och efterliknar honom. Jag kände den frid, det hopp och den glädje som kommer av att leva så.

Och så till sista frågan: "Tror du att din far verkligen var en Guds profet?" Den frågan har alltid varit lätt för mig att besvara. Jag kan inte minnas någon tid i min fars personliga liv, familjeliv, yrkesliv eller liv i kyrkan som får mig att tro att han inte var lämplig. Men det är något annat än att tro att han faktiskt var kallad som Guds representant inför alla hans barn på jorden. Jag har kommit till insikt om att han var en Guds profet, men den vetskapen kom inte av att känna honom, att se hans exempel eller beröras av vad jag såg honom göra och säga. De sakerna bidrar. Men kunskapen gavs till mig som nådegåva från samme Gud som kallade honom. ■

Författaren bor i Utah, USA.

SLUTNOTER

1. *Kyrkans presidenters lärdomar: Howard W. Hunter* (2015), s. 215.
2. *Lärdomar: Howard W. Hunter*, s. 243.
3. *Lärdomar: Howard W. Hunter*, s. 1.

"Jag uppmanar alla kyrkans medlemmar att ägna allt större uppmärksamhet i sitt liv åt Herren Jesu Kristi liv och föredöme, särskilt den kärlek, det hopp och den medkänsla han visade. Det är min bön att vi ska behandla varandra med mer vänlighet."²³

Äldste
Kevin S. Hamilton
i de sjuttios kvorum

MORMONS BOKS

kraft till omvändelse

Alla evangeliets sanningar faller på plats när vi får veta att vårt vittnesbörds slutsten – Mormons bok – är sann.

Som ung pojke älskade jag att ställa upp dominobrickor i långa rader, invecklat utformade, och sedan välta den första dominobrickan. Kedjereaktionen fick sedan alla följande brickor att välta, en efter en, till slutet på raden. Jag höll på i timmar att varsamt ställa brickorna på plats för att få uppleva spänningen att se dem falla.

Ett vittnesbörd om Mormons bok är ett av de första stegen till att få ett vittnesbörd om Jesu Kristi evangelium. Liksom den första dominobrickan får de följande brickorna att välta, kan vi, om vi först får vetskap om att Mormons bok är sann, också veta att Jesus Kristus är vår Frälsare och Återlösare, att Joseph Smith var hans profet genom vilken återställelsen ägde rum och att Jesu Kristi Kyrka av Sista Dagens Heliga är Jesu Kristi sanna kyrka, återställd med makt och myndighet till jorden i dag.

Mormons bok är central för vårt budskap

Om Mormons bok sa profeten Joseph Smith: ”Jag berättade för bröderna att Mormons bok var den mest felfria boken av alla på jorden och vår religions slutsten samt att en människa kommer närmare Gud genom att följa dess lärosatser än genom någon annan bok.”¹

Joseph sa vidare att den är central för vår tro, vår lära och vårt vittnesbörd. ”Ta bort Mormons bok och upp- enbarelserna, och var är då vår religion?” frågade han. ”Vi har ingen.”²

Skönheten i evangeliets budskap är att var och en kan få veta för egen del att Mormons bok är sann.

Som missionspresident i Frankrike, Belgien och Nederländerna för några år sedan, hade jag förmånen att få intervjua personer om deras värdighet att bli döpta. Jag kommer aldrig att glömma samtalet jag hade med en syster.

Under intervjun frågade jag henne hur hon fick veta att kyrkan var sann. Hon tog upp ur sin handväska en sliten och väl läst Mormons bok med mjuka pärmar. Hon slog upp boken till 3 Nephi 27 och förklarade att det här var det första kapitel som missionärerna uppmanat henne att läsa. Hon sa att när hon började läsa blev hon starkt berörd av det hon läste och den ande hon kände. Hon var så tagen

av Mormons boks ande att hon tog en rödpenna och började stryka under de ord som berörde henne mest.

Sedan visade hon mig sin Mormons bok, uppslagen på 3 Nephi 27. Nästan varje ord i det kapitlet var understruket med rött.

”Det är därför jag tror”, sa hon. ”Den här boken talar till mig på ett sätt som jag inte kan förneka. Jag vet att den är sann och jag vet att Jesu Kristi Kyrka av Sista Dagars Heliga är sann.”

Hon döptes och blev en trofast medlem i kyrkan.

Inledningen till Mormons bok

Mormons boks inledning ger oss ett mönster varigenom vi kan få veta för egen del att evangeliets budskap är sant. Inledningen ”publicerades första gången i 1981 års upplaga av Mormons bok. Den introducerar Mormons bok för den nutida läsaren genom att ge bakgrundsinformation och en beskrivning av boken.”³

När vi får ett gudomligt vittnesbörd från den Helige Anden om att Mormons bok är sann, kan vi faktiskt veta för egen del att Jesus är Kristus, världens Frälsare.

Inledningen börjar med att berätta precis vad Mormons bok är: "Helig skrift, jämförbar med Bibeln. Det är en uppteckning om Guds handlingsätt gentemot Amerikas forna invånare och innehåller det eviga evangeliets fullhet." Vi får veta att den "skrevs av många forntida profeter genom profetians och uppenbarelsens ande. Deras ord, skrivna på guldplåtar, citerades och förkortades av en profet och historiker vid namn Mormon."

Vi får också veta att "höjdpunkten i Mormons boks uppteckning är Herren Jesu Kristi egen verksamhet bland nephiterna strax efter sin uppståndelse. Boken förklarar evangeliets lärosatser, redogör för frälsningsplanen och visar människan vad hon måste göra för att få frid i detta liv och evig frälsning i livet härefter."

Något av det viktigaste vi kan få veta genom Mormons bok är att den kyrka som återställdes av Jesus Kristus genom Joseph Smith är sann.

Inledningen inbjuder oss "att läsa Mormons bok, att i [vårt] hjärta begrunda det budskap den innehåller och sedan fråga Gud, den evige Fadern, i Kristi namn om boken är sann". Vi lovas att "de som följer denna väg och frågar i tro får ett vittnesbörd om dess sannhet och gudomlighet genom den Helige Andens kraft (se Moro. 10:3-5)".

Ett ytterligare löfte följer: "De som får detta gudomliga vittnesbörd av den Helige Anden kommer också genom samma kraft att veta att Jesus Kristus är världens Frälsare, att Joseph Smith är hans uppenbarare och profet i dessa sista dagar samt att Jesu Kristi Kyrka av Sista Dagens Heliga är Herrens rike, än

en gång grundat på jorden som förberedelse för Messias andra ankomst."

Tänk på det! Vi kan faktiskt för egen del få veta att:

- Jesus är Kristus, världens Frälsare och hela människosläktets Återlösare.
- Joseph Smith är en sann profet. Han talade sanning. Han såg det han sa att han sett och hörde de ord han sa att han hört.
- Den kyrka som upprättades av Jesus Kristus är "den enda sanna och levande kyrkan på hela jordens yta" (se

L&F 1:30). Den är Jesu Kristi kyrka. Den har sanning, makt, myndighet och förrättningar. Den leds personligen av vår Herre och Frälsare Jesus Kristus genom levande profeter.

Allt det här får vi veta när vi får veta att Mormons bok är sann. Den har en kraft som omvänder och övertygar.

Mitt vittnesbörd om Mormons bok

Som ung missionär i Frankrike ville jag veta för egen del om Mormons bok var sann. Jag trodde att den var sann. Jag hoppades att den var sann. Jag hade till och med gått ut som missionär i tron att den var sann. Men medan jag arbetade dag efter dag som missionär och berättade för andra så gott jag kunde på min bristfälliga franska att jag hade ett vittnesbörd om boken, *visste* jag det egentligen fortfarande inte.

Vår lilla lägenhet i södra Frankrike var kall och fuktig den där första vintern. Varje morgon och kväll, före och efter dagens arbete, satt jag med filt och rock omkring mig och läste och studerade min Mormons bok. Jag kände till Moronis löfte, att om jag skulle läsa,

Något av det viktigaste vi lär oss genom Mormons bok är att den kyrka som återställdes av Jesus Kristus genom Joseph Smith är sann.

begrunda och be, skulle jag också få veta. I dagar och veckor läste jag, men inget hände. Inget ljus, ingen ängel, ingen röst – inget utom en känsla av frid medan jag läste.

Jag fortsatte läsa och stryka under meningsfulla ställen och be för att få veta att Mormons bok var sann. Till sist hände undret. Som äldste David A. Bednar i de tolv apostlarnas kворum beskrev det, var det mer som en soluppgång än som att slå på en strömbrytare.⁴ Ett ljus började lysa upp mitt sinne och hjärta. Jag började se på Mormons bok på ett annorlunda sätt. Ställen jag läst tidigare började betyda något nytt. Det bästa sättet att beskriva upplevelsen är att mitt sinne började lysas upp.

Efter en tid av veckor och månader kan jag säga att jag kom att veta, säkrare än jag visste någonting jag någonsin vetat, att Mormons bok var Guds ord. Jag kom att veta att den skrivits och bevarats för vår tid och frambringats som ett mäktigt vittne om Jesus

Kristus och hans kyrka. Det som kom till mitt sinne gång på gång genom Andens röst var: ”Den är sann, den är sann, den är helt sann.”

Fyrtio år senare finns samma vittnesbörd kvar hos mig. Jag har nu läst Mormons bok många gånger, och varje gång hör jag återigen orden ”Den är sann”. Det här har gett mig förvisningen att Jesus Kristus är min Frälsare och att detta är hans stora frälsningsverk.

Liksom dominobrickorna, som jag tyckte om att leka med som pojke, föll när jag välte den första, så faller alla evangeliets sanningar på plats när vi får veta att vårt vittnesbörds slutsten – Mormons bok – är sann. ■

SLUTNOTER

1. Joseph Smith, i inledningen till Mormons bok. Se även *History of the Church*, 4:461.
2. *Kyrkans presidenters lärdomar Joseph Smith* (2007), s. 194.
3. *Mormons bok – Lärarens handledning* (2001), s. 19.
4. Se David A. Bednar, ”Uppenbarelsens ande”, *Liahona*, maj 2011, s. 87–90.

ÅTERSTÄLLESENS CENTRUM

”Mormons bok står i återställsens centrum. Den skrevs, bevarades och överlämnades under Herrens vägledning. Den översattes ’genom Guds gåva och makt’.”

President Russell M. Nelson, president för de tolv apostlarnas kворum, ”Rid på vägen”, *Liahona*, maj 2013, s. 47.

KOM OCH FÖLJ MIG: Undervisa om grunderna i hemmet

Alicia Stanton och
Natalie Campbell

En mor sitter ner till familjens hemafton och börjar med att fråga sina två barn: "När har ni känt er ledda av Anden?"

Hennes suttonåriga dotter klagar: "Jag har redan haft tre lektioner om Anden den här månaden."

"Bra, då har du mycket att bidra med", säger hennes pappa. Det är tyst medan mamma och pappa tålmodigt väntar medan barnen tänker på frågan.

Till sist berättar deras fjortonårige son om en upplevelse i skolan den dagen.

"Ja", svarar hans mor, "det påminner mig om hur Nephi följde Anden

när han inte visste hur han skulle kunna få plåtarna från Laban."

Dottern berättar sedan hur hon följde en maning att prata med en ensam flicka på bussen. Hennes pappa berömmar hennes beslut och berättar om något som hänt på arbetet.

De avslutar diskussionen med att sjunga "Låt den Helige Andens stämma" (*Psalmer*, nr 91).

En enkel undervisningsmetod – att berätta om upplevelser som berör läran – gjorde hemaftonen lyckad.

Den här artikeln ger verkliga exempel ur vardagslivet på hur människor lärt sig principerna i Söndagsskolans kurs, organiserade månadsvis. De här exemplen är naturligtvis inte de enda sätten att lära sig de här lärosatserna. Du kan söka inspiration för din familjs behov.

Söndagslektionerna för ungdomar – *Kom och följ mig* – tar upp en fundamental evangelieprincip varje månad. Här är några sätt att studera de här principerna med din familj.

JANUARI

Gudomen

Medlemmarna i Gudomen – vår himmelske Fader, Jesus Kristus och den Helige Anden – är tre åtskilda personer men är enade i avsikt och härlighet.

En ung kvinna berättar om hur hon lärde sig om Gudomen: "Det är viktigt för mig att min himmelske Fader, min Frälsare och den Helige Anden är åtskilda varelser som jag kan lära känna enskilt men följa i enighet. Jag har kommit att med tacksamhet inse att jag kan bli lik Gud eftersom Gudomen inte är någon odefinierad och obegriplig substans utan snarare gudomliga varelser som älskar, välsignar, leder och känner mig."

För att undervisa om den här läran kan du ta upp frågor som "Vad kan vi lära av Gudomen om att samarbeta i enighet?" eller "Hur kan vi stärka vår relation till medlemmarna i Gudomen?"

En jämförelse mellan Johannes 10:30 och Läran och förbunden 50:43 kan skapa en bra diskussion och hjälpa oss förstå begreppet enighet.

FEBRUARI

Frälsningsplanen

Frälsningsplanen besvarar de mest grundläggande mänskliga frågorna, till exempel "Vem är jag?" och "Vad är meningen med livet?" Att ställa egna frågor och söka svaren kan vara ett mäktigt sätt att lära sig mer om Faderns plan för vår lycka.

En ung man började till exempel sina skriftstudier med frågan: "Hur kan Guds egenskaper jämföras med de karaktärsdrag jag hade i livet före dödligheten? som jag har nu? som jag hoppas ha i nästa liv?" Han skrev ner svaren på de här frågorna allteftersom han hittade dem och använde dem för att lära andra om frälsningsplanen.

Vilka frågor har era barn om frälsningsplanen?

UNDERVISNINGSRESURSER

Kyrkan har många resurser som kan hjälpa oss att lära oss om och undervisa om de här principerna. Förutom skrifterna och generalkonferenstal kan du beakta följande:

Kyrkans presidenters lärdomar. Besök lds.org/manual/teachings-of-presidents.

Stå fast i din tro. Besök lds.org/manual/home-and-family.

Predika mitt evangelium och tillhörande broschyrer. Besök lds.org/manual/missionary.

Musik. Musiken i psalmboken och *Barnens sångbok* förstärker evangeliets principer.

Besök lds.org/music.

Videor. Kyrkans videor är engagerande och hjälper till att starta samtal om evangeliet i hemmet. Besök lds.org/media-library.

Konstverk. Bilder som de som vi hittar i *Evangeliet i bild* kan öka vår kunskap om skrifterna.

Besök lds.org/media-library.

MARS

Jesu Kristi försoning

Hur lär vi oss inte bara om Jesu Kristi försoning, utan också om vår Frälsarens innerliga hopp att vi ska använda försoningen i våra liv?

Eftersom vi alla har varit ensamma, begått misstag och behövt styrka, behöver vi alla bättre förstå och använda försoningen bättre. En rådgivande till Unga kvinnor använde en video för att hjälpa sina elever bättre förstå Frälsarens försoning.

Här är en ung kvinnas upplevelse:

”Vi såg videon ’Ingen var med honom’ (video, LDS.org). Till tonerna av en enda klagande flöjt säger äldste Jeffrey R. Holland: ’En av de trösterikaste delarna av denna påskhögtid är att tack vare att Jesus vandrade en sådan lång och ytterst ensam stig behöver inte *vi* göra det.’

Jag hade känt skam över att behöva Frälsarens försoning, men omsluten av den Helige Anden kände jag hoppet om hans försoning sopa bort mina skuld känslor. Herren gav sitt liv för mig. Han ångrade det inte, och det skulle inte jag heller göra.”

Eftersom försoningen är den största händelsen i vår frälsning, måste vi undervisa och lära om den med den Helige Andens ledning. Du kanske inspireras att diskutera skrifternas eller apostlarnas vittnesbörd, till exempel ”Den levande Kristus: Apostlarnas vittnesbörd”, (*Liahona*, apr. 2000, s. 2). Ni kan diskutera en fråga som: ”När har du känt försoningens helande, stärkande eller återlösande kraft?”

APRIL

Tidsutdelning, avfall och återställelse

Att förstå avfallet – att man föll bort från det sanna evangeliet – hjälper oss förstå behovet av återställelsen av evangeliet, prästadömet och Jesu Kristi Kyrka.

Följande åskådningslektion hjälpte en del missionärer att undervisa en undersökare om avfallet och återställelsen.

”Min kamrat och jag använde plastmuggar med etiketter som nämnde delar av den sanna kyrkan. Vi byggde en pyramid med dem för att illustrera hur Jesus Kristus grundade sin kyrka.

Sedan illustrerade vi avfallet genom att ta bort muggarna som föreställde apostlar, och såg hur hela bygget rasade. När vi förklarade evangeliets återställelse genom profeten Joseph Smith, byggde vi tornet igen och visade att kyrkan i dag är organiserad på samma sätt som Kristus organiserade den från början.

För första gången förstod den här mannen. Återställelsen fick en mening för honom och han förstod varför den behövdes.”

Det finns många andra sätt att illustrera cykeln med tidsutdelning, avfall och återställelse. Du kan läsa skriftställen om de här ämnena och med Andens ledning skapa en egen illustration av vad du lärt dig (se till exempel Amos 8:11–12; 1 Ne. 13; L&F 136:36–38; Mose 5:55–59).

MAJ

Profeter och uppenbarelse

Herren är mycket angelägen om att kommunicera med oss. Vi får hans ledning i livet genom uppenbarelsen som han ger till profeterna och till oss personligen.

Vi förstår ofta evangeliets principer bättre om vi jämför dem med föremål och upplevelser i vardagslivet. En ung kvinna berättar om hur en jämförelse hjälpte henne känna igen uppenbarelsen:

”Jag lärde mig om uppenbarelsen genom en nutida profet. Äldste David A. Bednar i de tolv apostlarnas kворum talade om uppenbarelsens ande och förklarade den med en liknelse om ljus. Ibland är uppenbarelsen plötslig och klar som när man tänds ljuset i ett mörkt rum. Vanligare är att det kommer gradvis, som när den uppåtstigande solen blir allt ljusare. Oftast, säger äldste Bednar, är uppenbarelsen som ljuset en dimmig dag. ”Det är tillräckligt ljus så att du ... kan se nog för att ta några steg framåt i dimman” (i ”Ljusets mönster: Uppenbarelsens ande” [video], LDS.org). Den här liknelsen är enkel, men gjorde djupt intryck på mig, för jag insåg att uppenbarelsen fanns att få om jag tog mig tid att uppfatta den.”

När vi tar oss tid att studera metaforer, liknelser och symboler kan vår insikt om läran fortsätta växa. De här undervisningsmetoderna gör att vi lär oss ännu mer när vi låter Anden uppenbara nya perspektiv.

JUNI

Prästadömet och prästadömsnycklar

Prästadömet är ett viktigt ämne för alla. Det är Guds makt och kan välsigna oss alla. Vi har alla en viktig uppgift att utföra i prästadömetets verk.

En del människor känner inte till prästadömetets plikter, ämbeten och historia. En frågesport kan vara ett roligt sätt att lära sig de här sakerna.

Beroende på vad ni vill studera kan ni använda några av följande frågor och låta barnen leta efter svaren i skrifterna och i nutida profeters undervisning.

- Vilka är aronska prästadömetets ämbeten och plikter? och melkisedekska prästadömetets?
- Vad är prästadömetets nycklar? Vem innehar dem? Varför är nycklar nödvändiga?
- Vad är skillnaden mellan prästadömetets ämbete, myndighet och kraft?
- Hur välsignar prästadömet både män och kvinnor?

Svaren finns i böcker som *Evangeliets principer* (2009) och *Stå fast i din tro: Liten uppslagsbok om evangeliet* (2004) och i skriftställen som *Läran och förbunden* 13, 20 och 107.

Svaret på den sista frågan: ”Hur välsignar prästadömet både män och kvinnor?” återfinns i skrifterna men i än högre grad i begrunden av hur den här läran påverkar oss personligen. ■

Författarna bor i Utah, USA.

Del 2 av den här artikeln, idéer för juli–december, publiceras senare i år.

Jeffrey R. Holland
i de tolv apostlarnas
kvorum

KUNSKAP OM Gudomen

*Vi bör lära känna dessa gudomliga
varelser på alla sätt vi kan. Vi ska
älska dem, komma nära dem,
lyda dem och försöka likna dem.*

Från "The Godhead", ett tal som gavs under ett seminarium för nya missionspresidenter i missionärsskolan i Provo den 23 juni 2013.

Profeten Joseph Smith sa: "Det är evangeliets första princip att med visshet känna Guds väsen."¹ Vidare tillade han: "Jag vill att ni alla ska känna honom och vara bekanta med honom."² Vi måste ha "en *rätt* uppfattning av hans ... fullkomliga egenskaper" och beundran inför "hans enastående karaktär"³.

Jag vill tala mer om profetens uppmaning till oss och säga att vi och våra missionärer, våra medlemmar och våra undersökare måste med visshet känna *Gudomens* medlemmars egenskaper. Vi måste ha en rätt uppfattning om deras enskilda fullkomlighet och egenskaper och beundran inför *deras* personliga egenskaper.

Det är ingen tillfällighet att vår första trosartikel lyder: "Vi tror på Gud den evige Fadern, på hans Son Jesus Kristus och på den Helige Anden" (Trosartiklarna 1:1). Budskapet är tydligt för alla som undervisar om evangeliet. Det är ingen mening med att gå vidare till de andra sanningarna vi tror på om vi inte hos oss själva och dem vi undervisar har befäst Gudomens stora roll i vår lära och för vår eviga bestämmelse. Vi bör lära känna dessa gudomliga varelser på alla sätt vi kan. Vi ska älska dem, komma nära dem, lyda dem och försöka likna dem.

När vi för människor in i denna kyrka döper vi inte in dem i en människas kyrka, det må vara Joseph Smith eller Brigham Young eller Thomas S. Monson – även om vi vördar dessa män. Och vi döper dem inte in i de lyckliga familjernas eller Tabernakelkörens kyrka.

När vi för människor in i kyrkan, döper vi dem i Faderns och i Sonens och i den Helige Andens namn. När vi gör det, leder vi dem till Faderns närhet genom hans Sons verksamhet, försoning och nåd, medan den Helige Anden påverkar och leder dem mot det målet. Vi måste alltid hålla främst i minnet detta, att Gudomen är det högsta som både medel och mål, när vi ägnar oss åt frälsningens verk.

Den inverkan som kung Benjamins undervisning hade på de församlade är en perfekt definition från skrifterna av den verkliga tillväxt hos våra nyomvända som vi betonar när vi etablerar kyrkan i "hela världen".

Om, som kung Benjamin sa, vi *verkligt* känner dessa gudomliga varelser som vi tjänar och ser till att de inte är främlingar för oss och aldrig är långt borta från våra hjärtans tankar och avsikter (se Mosiah 5:13), då kanske vi får de resultat kung Benjamin fick. Och vilka resultat är det? Hans folk upplevde en "mäktig förändring", de hade "inte längre någon benägenhet att göra ont, utan att ständigt göra gott" och var "villiga att ingå ett förbund ... om att göra [Guds] vilja och att lyda hans befallningar i allt som han [skulle] befalla [dem] under alla [sina] återstående dagar" (Mosiah 5:2, 5).

Sådan inverkan hade kung Benjamins undervisning på de församlade, och det är en *perfekt* definition från skrifterna av den *verkliga tillväxt* hos våra nyomvända som vi betonar när vi etablerar kyrkan i "hela världen" (Mark. 16:15).

Som Frälsaren själv lärde är missionsarbetet – frälsningsverket – likt ett nät som vi kastar ut till en allt vidare värld av nationer, kulturer och folk. På så sätt samlar vi som liknelsen säger "fisk av alla slag" (Matt. 13:47). Många av "fiskarna" inom våra allt vidare gränser vet inte vem Gud är eller hur hans faderskap verkligen är. De vet inte vem Jesus Kristus egentligen är eller varför hans namn är det enda namnet under himlen varigenom vi kan bli frälsta (se Apg. 4:12). De vet inte vem den Helige Anden är eller varför denne medlem av Gudomen "sändes ut för att undervisa om sanningen" (L&F 50:14).

Kunskap om Gudomen

Det finns förstås mycket som de här fiskarna av alla slag inte vet, men om de ska ta till sig det återställda evangeliet och verkligen finna frälsning för sina själar, måste det börja med någon kunskap och insikt om Gudomens medlemmar. Sist och slutligen finner vi "sann och frälsande gudsdyrkan endast bland dem som vet sanningen om ... Gudomen och som förstår den sanna relation som människor bör ha till varje medlem av [vad en av bröderna kallade] det eviga presidentskapet"⁴.

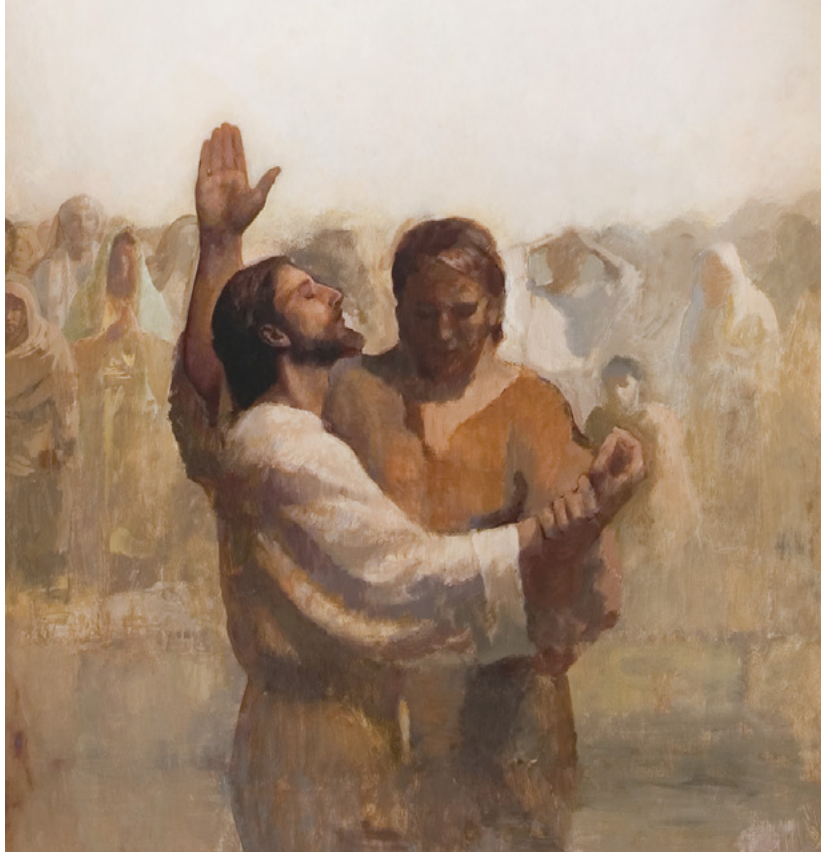
Äldste Bruce R. McConkie (1915–1985) i de tolv apostlarnas kворum påminde oss om att Lucifer förstår betydelsen av den läran, även om inte vi gör det. Han sa:

”Det finns ingen frälsning i att tro ... på falska läror, särskilt en falsk eller oförständig syn på Gudomen eller någon av dess medlemmar. ...

Därav följer att djävulen hellre sprider falska läror om Gud och om Gudomen, och skapar falska känslor beträffande någon av dem, än nästan något annat han kan göra.”⁵

Så ingen undersökare kan komma in i denna kyrka med ett *verkligt* vittnesbörd, med *verklig* omvändelse, med vad vi söker efter och kallar verklig tillväxt hos varje nyomvänd, såvida inte han eller hon har upplevt åtminstone början till en personlig, andlig, sann upplevelse av Gud. En sådan sann upplevelse kan komma endast när man har insett att han är en verklig varelse, en faktisk person, en bokstavlig Fader av kött och ben som talar och ser och känner, som känner alla sina barns namn och behov, som hör alla deras böner och som vill ha alla sina barn i sin kyrka. De här undersökarna behöver veta att han har en plan för deras frälsning och att han har gett befallningar om hur vi ska finna vägen tillbaka till honom.

En Gud som bryr sig om dem lika ömt som en förälder bryr sig om ett barn kan inte vara en eterisk dimma eller en vag filosofisk ”första orsak” eller en deistisk frånvarande hyresvärd. Han måste erkännas som det han verkligen är – en barmhärtig, medkännande Fader i vars avbild alla hans barn skapats och inför vilken vi alla en dag återigen ska stå – och sedan knäböja! Få av våra undersökare

känner *det* slagets Gud i dag, inom eller utom den samtida kristenheten.

I det sammanhanget är det mycket kännetecknande att lektion 1 i *Predika mitt evangelium* inleds med det enkla tillkännagivandet ”Gud är vår himmelske Fader”⁶. Under den lektionen ska missionärerna i första hand avgöra vad den som undervisas förstår om Guds sanna natur.

Om missionärerna kan främja en rätt förståelse om Gud i undersökarnas sinne och hjärta redan i början, faller allt på plats mycket lättare i all den undervisning som följer.

Jesu Kristi mission och budskap

På samma sätt måste äldster, systrar och undersökare mycket mer än de nu gör se storheten i Jesu Kristi mission och budskap, han som kom ner från Fadern och undervisade om det som Fadern lärt honom. Alla måste komma till insikt om att Jesus kom till jorden för att visa oss vägen, sanningen och livet. Ja, han *är* den *enda* vägen, *hela* sanningen och det *fullkomliga* livet. Som sådan är han den ende i den mänskliga familjen om

Alla måste komma till insikt om att Jesus kom till jordelivet för att visa oss vägen, sanningen och livet.

Genom den Helige Andens kraft kan vi fördriva mörkret från vår mitt och få varningar mot fara och mot osanning. Jag bär vittne om att den Helige Anden också är Löftets helige ande. Den bekräftar och intygar förbund och förrättningar och beseglar till sist alla frälsande välsignelser till evigt liv.

vilken Fadern helt och fullt kan säga: "Denne är min Son, den Älskade. I honom har jag min glädje" (Matt. 17:5).

Vi ska ha tro på Kristus, lita på att han återlöst oss från den fysiska döden och det andliga helvetet, ta emot hans försoning som det *enda* sättet att försonas inför Gud samt erkänna att det inte finns någon annan väg till frälsning. Världen måste om den ska återlösas knäböja och med tunga bekänna att Jesus är Kristus, den levande Gudens levande Son. Vi måste med tro och innerlighet undervisa om "Kristi lära" (Hebr. 6:1; 2 Joh. 1:9; 2 Nephi 31:2, 21; 32:6; Jakobs bok 7:2, 6) så som den förkunnas i skrifterna och sammanfattas i lektion 3 i *Predika mitt evangelium*.

Fisken i det långt kastade nätet behöver veta att den Helige Anden är den medlem av Gudomen som de kommunicerar med allra mest när de tar emot missionärerna och ber om himmelsk ledning beträffande deras budskap. Det är den medlemmen av Gudomen som *leder* undersökare till sanningen och sedan *bär vittne* om den sanningen när de möter den. Undersökarna måste läras att känna igen Anden när den gör sig kännbar under lektionernas gång. Missionärerna måste förstå också förstå den Helige Andens gudomliga roll i omvändelseprocessen och måste försöka ha Anden med sig alltid.

"Vartill blev ni ordinerade?" frågar Herren. "Till att predika mitt evangelium genom Anden, ja, Hjälparen som sändes ut för att undervisa om sanningen. ...

Därför förstår den som predikar [genom Anden] och den som tar emot [genom Anden] varandra, och båda blir uppbyggda och gläds med varandra" (L&F 50:13–14, 22).

Vi kan vara helt övertygade om att det *går inte* väl – varken för missionärerna eller för deras undersökare – om vi bara glider förbi undervisningen om det gudomliga. Vi får inte peka på dödliga ledare innan vi undervisar och vittnat om de himmelska. Vi får inte försöka undervisa om bisaker innan vi undervisar om det fundamentala. Vi får inte rusa mot dop och målet att få en nyomvänd innan vi undervisar om sann tro på Gud, förklarat behovet av sann omvändelse i Kristus och förvissat oss om att de livsviktiga första skotten av en omvänds växande vittnesbörd hålls starka och livskraftiga genom den Helige Andens närande inverkan.

Kristenhetens förvirring

Beträffande de här gudomliga varelsernas speciella natur, lär vår tids uppenbarelsen: "Fadern har en kropp av kött och ben, lika påtaglig som en människas, och likaså Sonen, men den Helige Anden har inte en kropp av kött och ben, utan är en person som består av ande" (L&F 130:22).

Man kan inte göra ett tydligare uttalande om grunden än så! Men olyckligtvis har nära två årtusendens kristen historia sått förfärlig förvirring och ödesdiger missuppfattning i detta avseende. Många teorier och uttalanden i trosfrågor har i hög grad förvrängt den klara, enkla läran och påstått att Fadern, Sonen och den Helige Anden var abstrakta, absoluta, översinnliga, alltid närvarande, av samma väsen, sameviga och ovetbara, utan kropp, lemmar eller lidelser och som befinner sig utom tid och rymd.

I sådana trosbekännelser är alla tre medlemmarna separata personer, men de är ett

enda väsen, ofta kallat "treenighetens mysterium". De är tre olika personer, men ändå inte tre gudar utan en. Alla tre personer är obegripliga, ändå är det en enda Gud som är obegriplig.

Vi instämmer med våra kritiker åtminstone på den punkten – att en sådan uppfattning om gudomen är obegriplig. Kyrkan införde en sådan förvirrande beskrivning av Gud att det inte är att undra på att en munk på trehundralet ropade: "Ve mig! De har tagit min Gud ifrån mig ... och jag vet inte vem jag ska dyrka eller vända mig till i bön."⁷ Hur ska vi kunna lita på, älska och tillbe, för att inte tala om sträva efter att likna, någon som är obegriplig och ovetbar? Och Jesus sa ju i sin bön att det är "evigt liv att de *känner dig*, den ende sanne Guden, och den som *du* har sänt, *Jesus Kristus*". (Joh. 17:3, kursivering tillagd.).

Det är inte vår avsikt att någonsin förringa någon persons tro eller någon annan religions lära. Vi hyser samma respekt för deras lära som vi ber dem hysa för vår. (Det är också en trosartikel.) I själva verket säger den väl ansedda källan *Harper's Bible Dictionary*, att "den formella läran om treenigheten såsom de stora kyrkoråden på tre- och fyrahundralet beskrev den står inte att finna [någonstans] i [Nya testamentet]"⁸.

Så vi är helt nöjda med att öppet förkunna att vi inte har fjärde eller femte århundradets hednainfluerade syn på Gudomen. Det gjorde inte heller de första kristna heliga, som var ögonvittnen till den levande Kristus.⁹ Vi tror på Nya testamentet – *inte* nicenska trosbekännelsen.

Gudomens enighet

Men nu vill jag snabbt betona att när vi förklarar att deras personer är åtskilda, är det lika viktigt att betona hur eniga de är och att Gudomen verkligen är *ett*. Jag tror att jag tryggt kan säga att en del av skälet till att vi är så missförstådda av andra i den kristna traditionen är att när vi betonar Gudomens åtskildhet, har vi ofta inte följt upp detta med att både medge och bestämt *hävda* deras

Världen måste, om den ska återlösas, knäböja och med tunga bekänna att Jesus är Kristus, den levande Gudens levande Son.

enighet på varje annat tänkbart sätt. För detta har vi skördat onödig kritik och har gjort vår ståndpunkt svårare att förstå än behövt.

Ja, skriftstället med ”Kristi lära” i 2 Nephi 31 avslutas med den här förkunnelsen: ”Detta är Kristi lära och den enda och sanna läran från Fadern och från Sonen och från den Helige Anden, vilka är en enda Gud utan ände” (2 Nephi 31:21).

Vi har alla läst Frälsarens majestätiska förbön i Johannes 17. Vi vet att det är en förkunnelse om enighet mellan Fadern och Sonen och mellan dem och oss, deras jordiska lärjungar. Läs den ofta, särskilt som president David O. McKay (1873–1970) en gång kallade den ”den storslagnaste bön ... som någonsin uttalats i denna värld”¹⁰.

Vi borde sträva efter att bli ett med Fadern, Sonen och den Helige Anden så som Jesus bad att vi skulle bli.

Vi borde sträva efter att bli ett med Fadern, Sonen och den Helige Anden så som Jesus bad att vi skulle bli.

En apostels vittnesbörd

Jag avslutar med mitt vittnesbörd om dessa gudomliga varelser som utgör det ”eviga presidentskap” som omnämnts. Jag vittnar om den Helige Anden genom den Helige Andens *inflytande*. Att vittna och bekräfta är två av dess viktiga roller. Jag bär vittnesbörd om att den Helige Anden är en lärare, en Hjälpare och den som verkar i personlig uppenbarelse. Jag bär vittne om att den Helige Anden hjälper oss minnas allt – en särskild välsignelse eftersom en av de viktiga befallningar vi ges är att minnas, bland annat i sakramentsbönerna (se L&F 20:77, 79).

Jag vittnar om att vi genom den Helige Anden kan fördriva mörkret från vår mitt och få varningar mot fara och mot osanning. Jag bär vittne om att den Helige Anden också är Löftets helige ande. Den bekräftar och intygar förbund och förrättningar och beseglar till sist alla frälsande välsignelser till evigt liv. Jag förundras över att vi har sådan tillgång till en medlem av Gudomen och detta ständigt och ofta om vi lever värdiga detta. Jag uttrycker min nästan ousägliga tacksamhet för den Helige Andens gåva.

Jag bär vittne om Jesus Kristus, den levande Gudens levande Son, som betalade en befriande lösen för din själ och min själ och varje mans, kvinnas och barns själ från Adam till världens slut. Jag vittnar om att evangeliets första princip är *tro* på Herren Jesus Kristus, och det är grunden till och det centrala budskapet från Jesu Kristi Kyrka av Sista Dagars Heliga.

Jag betygar att varje mänsklig själ som föds till denna värld föds med Kristi ljus i sin själ. Jag bär vittne om att han är den förste och den siste, begynnelsen och änden, vår frälsnings Alfa och Omega. Jag förkunnar att han är den store Jehova, den återlösande Jag Är, Guds lamm, slaktat från världens grundläggning. Jag betygar att fullheten bodde i honom och att han föddes, levde och dog som en fullkomlig, syndfri människa, utan fel eller fläck.

Jag är tacksam att Jesu Kristi myndighet, som styr allting av evig betydelse i detta universum, bär hans namn – det heliga prästdömet efter Guds Sons orden. Om jag skulle leva till tusen års ålder, kunde jag aldrig nog uttrycka min förundran och otillräcklighet i att kallas till att vara en av hans apostlar, ett vittne om hans namn för hela världen.

*Oändlig är kärleken Jesus förunnar mig.
Jag kan ej förstå all den nåd han
förkunnar mig.¹¹*

Jag bär vittne om Gud den evige Fadern, den store Elohim, min Fader och er Fader, som gav oss andligt liv. Jag vittnar om att han är Helighetens Människa, att barmhärtighet och godhet, kärlek och medkänsla endast är början på hans stora och eviga egenskaper. Jag vittnar om att Kristus kom för att visa oss Fadern och som sådan med rätta kallades Människosonen (son till helighetens Människa).

Jag bär vittne om att Gud vår Fader är upphovet till den stora frälsningsplanen och att det som kom att kalla Jesu Kristi evangelium också kallas "Guds evangelium" (Rom. 1:1; se också vers 2–3). Jag bär vittne om att Fadern var och är alltings Skapare, att han verkande genom Jehova och andra himmelska arbetare för att utföra skapelsen, och att han delar titeln Skapare med sin älskade Son. Jag betygar att vi ska *tjäna* Fadern i Sonens namn, liksom vi ska *be* till Fadern i Sonens namn.

Jag vittnar om att Jesus Kristus kom för att göra Faderns vilja, undervisade om Faderns lära och utarbetade sin egen frälsning genom Fadern. Jag bär högtidligen vittne om att

Fadern älskade världen, sina barn, så mycket att han gav sitt bästa barn, sitt fullkomliga barn, sin Enfödde Son för att den som tror på honom inte skall gå förlorad utan ha evigt liv (se Joh. 3:36; 6:47; Hel. 14:8).

Jag är tacksam för Fadern, Sonen och den Helige Anden i vilkas namn de heliga och frälsande förrättningarna, från dopet till tempelbeseglingarna, utförs i denna kyrka. Jag uppmanar var och en att på djupet lära känna dessa gudomliga varelser. ■

SLUTNOTER

1. Joseph Smith, i *History of the Church*, 6:305.
2. Joseph Smith, i *History of the Church*, 6:305.
3. *Lectures on Faith* (1985), s. 38, 42.
4. Bruce R. McConkie, "Our Relationship with the Lord" (andakt vid Brigham Young University, 2 mars 1982), s. 1, speeches.byu.edu.
5. Bruce R. McConkie, "Our Relationship with the Lord", s. 1–2.
6. *Predika mitt evangelium: Vägledning för missionärer* (2004), s. 31.
7. I Owen Chadwick, red., *Western Asceticism* (1958), s. 235.
8. Paul J. Achtemeier, red., *Harper's Bible Dictionary* (1985), s. 1099.
9. För en grundläggande inblick i denna fråga, se Stephen E. Robinson, *Are Mormons Christians?* (1991), s. 71–89; se även Robert L. Millet, *Getting at the Truth: Responding to Difficult Questions about LDS Beliefs* (2004), s. 106–122.
10. David O. McKay, i Conference Report, okt. 1967, s. 5.
11. "Oändlig är kärleken", *Psalmer*, nr 125.

*Jesu Kristus
kom för att göra
Faderns vilja,
undervisade om
Faderns lära och
utarbetade sin
egen frälsning
genom Fadern.*

JAG KÄNDE IGEN GUDS ORD

På en flygplats för flera år sedan i São Paulo, Brasilien, såg jag i en bokhandels skyltskåp en bok med titeln ”Mormons bok: Ännu ett Jesu Kristi testamente.” Jag tvivlade på att vår värld, på nedgång och utan ledning, skulle acceptera ännu ett testamente om Jesus Kristus, och jag tänkte på boken under helgen.

Till slut kunde jag inte hejda min nyfikenhet och återvände till bokhandeln för att köpa den. Men när jag kom dit, hittade jag den inte. Jag beskrev boken för biträdet, men han sa att han aldrig hade sett den. Han hittade inte heller någon notering om den, trots att alla böckerna i skyltskåpet var katalogiserade.

En tid senare i ett apotek, såg jag en bok uppslagen på disken. När jag började läsa den fick jag veta att det fanns en man som hette Korihor, som envist tvivlade på Guds makt och till sist blev slagen med stumhet. När jag tänkte över de ord jag läst, kände jag igen dem som Guds ord.

Under den här tiden hade jag letat efter gudomlig ledning. En dag knäböjde jag och bad innerligt till Gud att han skulle visa mig den sanna vägen som skulle föra mig till honom. Några dagar senare blev vår son sjuk, så jag återvände till apoteket. Just när jag skulle gå, kom tre unga amerikaner med namnskyltar in. Jag kände genast en värme i bröstet som manade mig att tala med dem.

De berättade att de var i Brasilien för att predika Jesu Kristi evangelium.

Jag frågade om de kunde undervisa mig, och vi bestämde en tid.

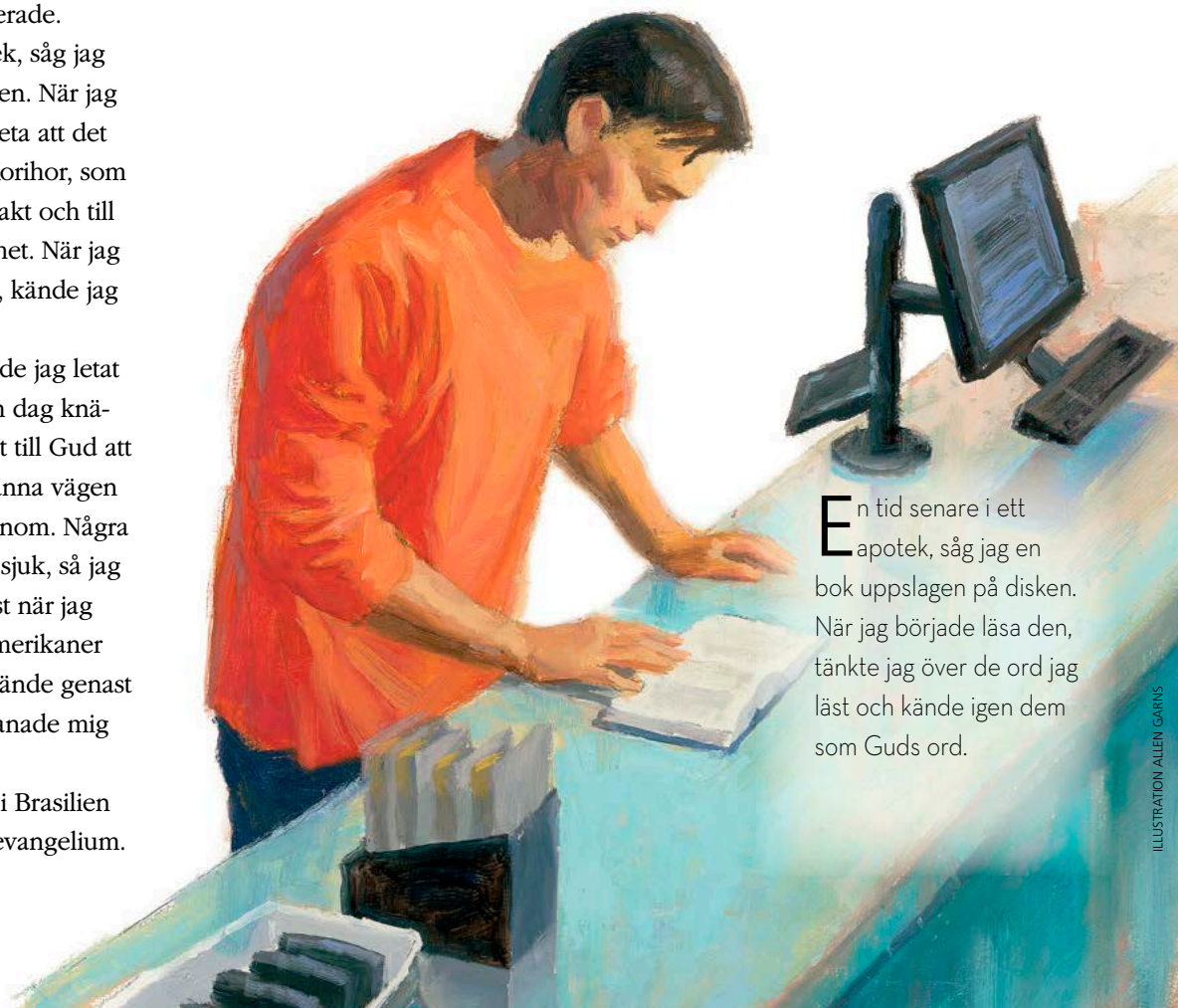
När jag hörde talas om profeten Joseph Smith för första gången, visste jag att min bön hade besvarats. Sedan gav missionärerna mig en bok. Till min förvåning var det Mormons bok – precis likadan som den jag sett i skyltskåpet. Återigen började jag känna en ljuvlig värme och blev så glad att jag knappt kunde tala.

Missionärerna förklarade bokens ursprung och bad mig sedan be och fråga Gud om den var sann. Jag var

redan helt övertygad om att boken var gudomlig, för Herren hade visat det för mig – två gånger. Men jag undersökte den i detalj. När jag läste kapitel 17 i 3 Nephi visste jag att den innehöll en gudomlig berättelse, eftersom den innehöll Jesu Kristi ord.

Grunden till mitt vittnesbörd är att jag vet att Mormons bok innehåller Guds ord. Det har förändrat mig och fortsätter förändra mig. ■

José Evanildo Matias Fernandes,
São Paulo, Brasilien

En tid senare i ett apotek, såg jag en bok uppslagen på disken. När jag började läsa den, tänkte jag över de ord jag läst och kände igen dem som Guds ord.

Jag är inte säker på hur lång tid det tog, men en dag kände jag till slut smaken av Guds kärlek igen. Den var som värmande solsken efter en lång vinter.

JAG HITTADE VÄGEN GENOM EN MÖRK DIMMA

För några år sedan gick jag igenom en särskilt mörk tid i mitt liv. Jag stod inför många svåra utmaningar och jag kände mig deprimerad och överväldigad av tunga bördor.

I kyrkan en söndag såg jag mig omkring på alla glada familjer som sjöng psalmer och smakade av Guds kärlek. Jag ville känna likadant, men det kändes som om jag var fysiskt sjuk.

Jag hade tidigare känt Anden, men hade en tid haft svårt att göra det. Liksom i Lehis syn om livets träd, kändes det som om jag var helt omgiven av en mörkrets dimma – jag kunde inte ens se trädet (se 1 Nephi 8:2–24).

När sakramentsbönerna började, blundade jag och sträckte mig mot min himmelske Fader och vädjade

om en försäkran om hans kärlek. Jag frågade honom varför jag inte kunde smaka av frukten på livets träd.

När jag tänkte på Lehis dröm slogs jag av en insikt. "Varför har jag inte kommit ihåg det här tidigare?" tänkte jag. Att färdas genom mörka dimmor är en helt normal del av Guds plan. Han låter oss uppleva svårigheter då och då så att vi helt kan lita till honom och hans Son. Nyckeln är att hålla fast vid ledstången av järn. Jag såg fortfarande mig själv i mörkrets dimma, men jag hade hopp.

När den här tanken lämnade mig, kände jag en ljuvlig förvissning från den Helige Anden om att mina prövningar skulle gå över. Anden vittnade om att min himmelske Fader fanns där. Jag torkade tårarna, tacksam över att jag kunnat känna Anden igen.

Jag började fördjupa mig i skrifterna. Jag hade fortfarande många mörka dagar, men jag hade tro på att om jag höll fast vid ledstången – Guds ord (se 1 Nephi 11:25) – skulle jag befrias från mörkrets dimmor. Jag är inte säker på hur lång tid det tog, men en dag kände jag till slut smaken av Guds kärlek igen. Den var som värmande solsken efter en lång vinter.

När jag kämpat från och till med livets svårigheter, har jag kommit ihåg mitt löfte att hålla hårt fast i ledstången genom att studera skrifterna och profeternas ord. Jag vet att när mörkrets dimmor kommer, har jag de redskap som behövs för att se igenom dem och löftet om ett varmt mottagande på andra sidan. ■

Juventa Vezzani, Kalifornien, USA

DU VET ATT DEN ÄR SANN!

En dag när jag arbetade på ett varuhus i Oakland, Kalifornien, tittade en vän till mig in och bjöd hem mig på middag. Hon sa att två mormonmissionärer skulle äta tillsammans med oss.

Efter middagen satte missionärerna upp en liten flanellograf och började ställa frågor till mig. Jag blev lite irriterad. Jag ville bara lyssna på dem och gå.

Men i slutet av samtalet drog en ung missionär från Utah fram sin stol, såg mig i ögonen, räckte mig en Mormons bok och bar sitt vittnesbörd. Han sa att han visste att kyrkan var sann och att

jag också kunde få veta det genom att läsa boken. Sedan citerade han Moroni 10:4 och sa att om jag ville fråga Gud med uppriktigt hjärta och med ärligt uppsåt, skulle han uppenbara sanningen om boken för mig genom den Helige Andens kraft.

Under den följande veckan läste jag flera kapitler, och vi träffades igen hemma hos min vän. Efter vår tredje diskussion avslutade missionären från Utah sin mission och for hem.

Jag fortsatte läsa och be varje kväll och frågade om boken var sann. Efter att ha bett en kväll, gick jag till

sängs och läste fler kapitler. Plötsligt hörde jag en röst säga några enkla ord: "Du vet att den är sann!"

Jag hade aldrig hört Anden tala till mig förut. Men jag visste då att Gud kände mig och älskade mig. Jag blev så överväldigad att jag inte kunde kontrollera mina tårar. Jag visste att jag behövde bli medlem i Jesu Kristi sanna kyrka. Jag förstod också hur den unge missionären från Utah kunde säga att han visste att kyrkan var sann.

Jag blev medlem och gifte mig senare med en vacker ung kvinna

Jag tog boken, såg honom i ögonen, gav honom boken tillbaka och sa: "Jag vet att den här boken är sann!"

i templet i Oakland i Kalifornien. Vi fick åtta barn och bodde i Kalifornien i 33 år innan vi flyttade till Utah.

För några år sedan, när vår yngsta dotter förberedde sig för att gå ut som missionär, frågade hon om jag någon gång försökt kontakta den unge missionären som hade undervisat mig.

”Jag har tänkt på honom under alla de här åren”, svarade jag, ”men jag vet inte hur jag ska kontakta honom.”

Inom 10 minuter kom hon tillbaka och sa: ”Här är hans telefonnummer.”

När jag fick tag i honom hade vi ett långt samtal. Han bad om min mejladress så att han kunde ”uppdatera mig om sitt liv”. I sitt mejl nästa dag berättade han att han inte varit medlem i kyrkan på mer än 40 år, och han hoppades att jag inte var besviken.

”Varför skulle jag vara besviken?” mejlade jag genast tillbaka. ”Du förändrade mitt liv!”

Vi utbytte fler mejl och bestämde oss för att träffas. Snart körde jag hem till honom, där han bjöd mig in och presenterade mig för sin fru. Medan vi pratade om det som varit, frågade jag honom om han hade en Mormons bok. Han gick upp till övervåningen och kom tillbaka med en. Jag tog boken, såg honom i ögonen, gav boken tillbaka till honom och sa: ”Jag vet att den här boken är sann! Om du läser Moroni 10:4 och ber om saken, kan du också få ett vittnesbörd om att den är sann.”

Under de påföljande månaderna läste han, bad och omvände sig. Snart döpte hans 18-årige son om honom

och jag hade förmånen att få konfirmera honom.

Jag vet att min dotter blev inspirerad att ställa sin fråga, och jag vet att min himmelske Fader förberedde oss två för en återförening efter 45 år. Jag har lärt mig om kraften i Mormons bok. Jag har också lärt mig att aldrig ge upp om någon som kommit bort från kyrkan. ■

Henry (Hank) Brown, Utah, USA

VAR MINA STUDIER TILLRÄCKLIGA?

Jag hade troget läst i Mormons bok varje dag sedan tonåren. Också kvällar när jag föll utpumpad ner i sängen och insåg att jag inte läst den dagen, tog jag upp den och läste minst ett par verser.

För två år sedan ombads jag att undervisa om Gamla testamentet i morgonseminariet. Jag var mer obekant med Gamla testamentet än med någon annan helig skrift, så vissa dagar ägnade jag tre till fyra timmar åt att studera och förbereda mina lektioner. Eftersom jag använde så mycket tid åt att studera Bibeln och nutida uppenbarelser, slutade jag läsa Mormons bok varje dag. Vi läste den tillsammans som familj på kvällen och jag använde den för korshänvisningar ibland, så jag tyckte jag fick tillräckligt med dagliga evangeliestudier.

Mitt under skolåret i januari uppmanade min stavsresident hela staven att läsa ett kapitel i Mormons bok varje dag. Fastän jag undrade hur jag skulle hinna med tanke på mina seminariestudier, bestämde jag mig för att anta utmaningen. Jag behövde göra det, inte bara för att stärka mig själv, utan också för att vara ett föredöme för mina barn och elever.

Från den stunden läste jag ett kapitel ur Mormons bok varje dag när jag började förbereda seminarielktioner eller gick och lade mig. En ande och en kraft som jag inte märkt att jag saknat återvände till mitt liv. Mina seminarielktioner som hade gått bra, gick ännu bättre. Delar av Gamla testamentet som var svåra att förstå blev tydligare. Jag insåg också att jag förstod Mormons bok bättre tack vare mina intensiva studier av profeterna och moselagen.

I inledningen till Mormons bok finns det här citatet av profeten Joseph Smith: ”Jag berättade för bröderna att Mormons bok var den mest felfria boken av alla på jorden och vår religions slutsten samt att en människa kommer närmare Gud genom att följa dess lärosatser än genom någon annan bok.”

Mormons bok håller samman alla delar av evangeliet och innehåller ett mäktigt vittnesbörd om Jesus Kristus och frälsningsplanen. Det hjälper allt annat i mitt liv att bli begripligt. Jag är tacksam för att Mormons bok ingår i mitt dagliga liv. ■

Angie Nicholas, Texas, USA

Äldste
Paul B. Pieper
i de sjuttios
kvorum

Uppenbarade sanningar om JORDELIVET

V ar och en har satts på jorden under unika omständigheter. Trots att vi är unika har Herren uppenbarat sanningar om jordelivets avsikt som gäller oss alla. Han undervisade våra första föräldrar, Adam och Eva, om de här sanningarna och har bekräftat dem i vår tid.

Jag kallar de här sanningarna för "sanningarna om jordelivet". Om vi ska få den största välsignelsen och nyttan av våra upplevelser i jordelivet, måste vi förstå och ta till oss dessa uppenbarade sanningar. Om vi inte förstår dem, eller än värre bortser från dem, resulterar det i att vår tid på jorden blir missriktad, underutnyttjad och kanske helt förslösad.

Det räcker inte att bara komma till jorden, få en dödlig kropp och leva en livstid här. För att göra vår tid här meningsfull måste vi leva och uppleva Guds bestämda avsikt med jordelivet – helt, fullt och helhjärtat – och inte ledas vilse av sådant som är intressant, bekvämt eller lättillgängligt.

När Adam och Eva drevs ut från Edens lustgård inträdde de i dödlighetens värld. Herren förberedde dem för deras erfarenhet i dödligheten genom att undervisa om den verklighet de skulle få uppleva. Jag vill gå igenom tre av de här sanningarna.

När jag börjar, kom då ihåg att många andar från föruttilvaron inte fick en dödlig kropp eftersom de inte höll sitt första tillstånd.¹ De strävar efter att förhindra att vi får uppleva jordelivets fullhet. De försöker hålla oss från erfarenheter som leder till evig lycka.

Sanning nummer ett: Arbete hjälper oss utveckla de anlag och egenskaper som är väsentliga för evigt liv.

Gud sa till Adam: "I ditt anletes svett skall du äta ditt bröd till dess du vänder åter till jorden" (Mose 4:25; se även 1 Mos. 3:19). En del ser Herrens ord som en förbannelse över Adam och hans efterkommande för att han

ätit av den förbjudna frukten. Men jag hör att dessa ord kommer från en kärleksfull far som för en ung och oerfaren son förklarar förhållandena i den fallna dödlighetens värld som sonen ska leva i.

Liksom en jordisk far förbereder sin son för att lämna hemmet, hjälpte Fadern den förste mannen att leva på egen hand borta från hemmet. Han förklarade att arbete var en ny verklighet – en dödlighetens verklighet.

Vår himmelske Fader visste att Adam och Eva snart skulle få kämpa mot elementen och jorden själv. I motsats till deras erfarenheter i Eden, där allt var ordnat åt dem, skulle jordelivet kräva fysisk och psykisk ansträngning, svett, tålmod och envishet för att överleva.

Att lära sig arbeta – träna och disciplinera våra sinnen, kroppar och andar till att anstränga sig, producera, uppnå och utvecklas – är en grundpelare för varje jordeliv. Det är ett av sätten för oss att bli lika Gud och

Låt oss undvika
mänskliga
vanföreställningar
och hålla oss till
uppenbarad verklighet
given av Gud så att vår
färd genom jordelivet
kan bli rik, fullödlig
och verklig.

genomföra hans avsikter på jorden. Vår himmelske Fader, Jesus Kristus och den Helige Anden arbetar alla. Deras verk och härlighet är "att åstadkomma odödlighet och evigt liv för människan" (Mose 1:39). Verkligheten är att det inte kan finnas någon härlighet utan arbete.

Ett av huvudskälen till att människor behöver arbeta är att ta hand om sina familjer. "Familjen: Ett tillkännagivande för världen" anger "sörja för" som en av de tre roller som getts till människor.² En man som kan arbeta och försörja sig själv har självförtroende till att gifta sig och försörja hustru och barn.

Biskop H. David Burton, tidigare kyrkans presiderande biskop, sa: "När vi arbetar – på ett ärligt och produktivt sätt – känner vi tillfredsställelse och får större självförtroende. När vi har gjort allt vi kan för att bli oberoende, sörjt för våra egna behov och vår familjs, kan vi vända oss till Herren med förtroende och be om sådant vi kanske fortfarande behöver."³

Satan är alltid beredd att förgöra Guds avsikter och försämra vår jordiska erfarenhet. Som motvikt mot Faderns betoning på arbete, har motståndaren övertygat många i vår tid om att det främsta målet i livet är att undvika arbete. I dagens samhälle strävar många efter att hitta jobb som betalar sig bra men kräver lite arbete, eller investeringar och projekt som

ger hög utdelning utan ansträngning och program som betalar det de vill ha, utan kostnad för dem själva. En del försöker undvika arbete genom att låna och leva på pengar som de aldrig tänker betala tillbaka. De är ovilliga att arbeta, budgetera och spara innan de spenderar. Kyrkans ledare har rått oss att arbeta för det vi skaffar oss och "[undvika] skulder, utom för de mest grundläggande behoven"⁴.

En annan lömsk taktik som motståndaren använder i den här generationen är att leda in människans naturliga önskan att arbeta och prestera i virtuella återvändsgränder. Gud planterade i unga män en önskan att tävla och prestera, med avsikten att de ska använda den driften till att bli trofasta familjeförsörjare. I er ungdom kan den här driften ledas till akademiska, idrottsliga eller andra banor som gör att ni lär er uthållighet, disciplin och arbete. Men Satan försöker omärkligt stjäla den driften och leda den till en virtuell värld av videospel som stjälar tid och ambitioner och leder till beroende.

Hur mycket du än spelar ett videospel kan virtuellt arbete aldrig ge den tillfredsställelse som åtföljer riktigt arbete. Riktigt arbete är den ansträngning, den uthållighet, det tålamod och den disciplin som behövs för att uppnå värdefull kunskap, utföra ett behövligt arbete eller nå ett krävande mål.

Om vi inte lär oss arbeta i dödligheten, uppnår vi inte vår fulla potential och lycka i livet, och vi utvecklar inte de anlag och egenskaper som är väsentliga för det eviga livet.

Sanning nummer två: Genom evigt äktenskap kan vi uppnå alla de välsignelser som vår himmelske Fader vill ge oss.

Herren har lovat oss genom prästadömet ed och förbund:

"De som är trofasta och får dessa båda prästadömen varom jag talat, ... blir ... Abrahams avkomlingar och kyrkan och riket och Guds utvalda.

Och vidare: Alla de som tar emot detta prästadöme tar emot mig, säger Herren, ...

den som tar emot mig tar emot min Fader,

och den som tar emot min Fader tar emot min Faders rike. Därför skall allt vad min Fader har ges åt honom.

Och detta är i enlighet med den ed och det förbund som tillhör prästadömet" (L&F 84:33–35, 37–39).

Vår kärleksfulle himmelske Fader vill att alla hans barn ska få allting – en fullhet, hans fullhet. För att uppnå den fullheten "måste en människa ingå i denna prästadömetens orden [det vill säga det nya och eviga äktenskapsförbundet]" (L&F 131:2).

Evigt äktenskap och allt som det är avsett att hjälpa oss lära och uppleva, är nyckeln till att få alla de välsignelser

som vår himmelske Fader vill ge sina barn. Bara en familj – en man och en kvinna som lever värdiga att inträda i Herrens hus och som beseglats till varandra – kan uppnå detta. Prästadömetts fulla välsignelser tas emot tillsammans som man och hustru eller inte alls.

Det är intressant att Herren i prästadömetts ed och förbund använder verben *få* och *ta emot*. Han använder inte verbet *ordinera*. Det är i templet som män och kvinnor – tillsammans – får och tar emot både aronska och melkisedekska prästadömetts välsignelser och makt. När ett par har tagit emot de här välsignelserna i Herrens hus, är det i princip i hemlivet som de utvecklar gudaktiga egenskaper genom att uppoffra sig för och tjäna varandra, älska varandra med fullständig trohet och vara eniga i sin kärlek till varandra och Gud.

Fullhet, prästadöme, familj – tre sammanhörande ord som alla innefattas i det eviga äktenskapets sanna natur. Att göra allt vi kan för att göra det eviga äktenskapet till en verklighet i vårt liv i dödligheten tillförsäkrar att vi inte förslösar vår tid på jorden.

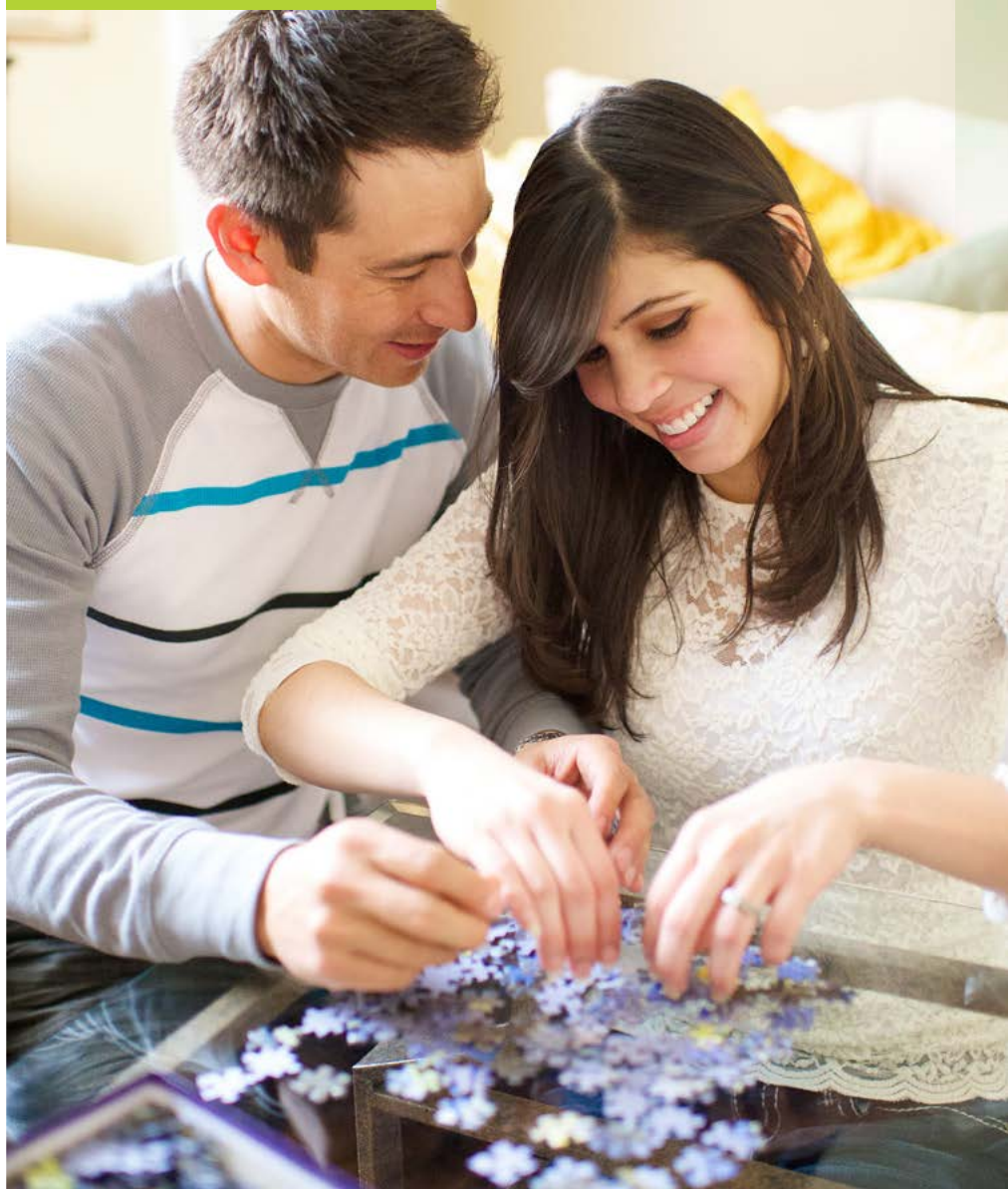
Satan, den ständige bedragaren, verkar vitt och brett i vår tid för att förvränga och snedvrída jordelivets sanningar. Han arbetar på övertid för att förgöra själva betydelsen och vikten av äktenskapet i mäns och kvinnors sinnen. Till somliga säljer

han lögnen att äktenskap inte behövs, att kärlek räcker. Till andra försöker han använda nya juridiska definitioner av äktenskapet för att legitimera omoraliska förhållanden. För dem som tror på äktenskapet som Gud

har definierat det, gör han det mindre viktigt än utbildning och ekonomisk trygghet. Han alstrar rädsla för de uppoffringar och svårigheter som förbinds med äktenskapet. Stela av rädsla sitter många still som föremål som handlas med i stället för att gå framåt och handla i tro.

Vissa människor överväldigas av kraven det innebär att bygga verkliga relationer men har en önskan om kamratskap och närhet. De lockas av falska förhoppningar in i den virtuella

Evigt äktenskap är nyckeln till att få alla de välsignelser som vår himmelske Fader vill ge sina barn.

världen. Deras försök till virtuell intimitet medför inget annat än större tomhet, längtan och skam. Många dras till ett tomt sökande gång på gång tills deras mönster blir till ett beroende som aldrig kan tillfredsställas.⁵ De fångas i en cykel som gradvis förgör deras vilja till motstånd. De har fortfarande sin handlingsfrihet men inte tillräckligt med hopp om sin förmåga att stå emot. Fångade i detta nät riskerar de att gå miste om förverkligandet och glädjen i en av dödlighetens sublimaste verkligheter – evigt äktenskap.

Om du är fången i det nätet, skaffa hjälp. Vänta inte. Att vänta försenar din tillväxt och din utveckling i dödligheten.

Se på ditt liv. Se till att ditt sinne inte förmörkats av falska idéer om

äktenskapet. Kom ihåg att framgångsrika äktenskap byggs på "tro, bön, omvändelse, förlåtelse, respekt, kärlek, medkänsla, arbete och sund rekreation"⁶.

Börja idag bygga på dessa egenskaper i ditt liv. När du gör det öppnar Herren vägen för dig till att ta emot fullheten av de välsignelser han berett för sina barn – det nya och eviga äktenskapsförbundet. Låt inte ditt jordeliv bli "fullständigt ödelagt" (JS-H 1:39).

Adam och Eva förstod att barnalstring var en viktig del av dödligheten.

Sanning nummer tre: Att få och fostra barn hjälper oss utveckla förmågan att bli lika Gud.

När Gud "välsignade" eller beseglade Adam och Eva till att skapa den första familjen på jorden,⁷ gav han dem befallningen att vara fruktsamma, föröka sig och uppfylla jorden (se 1 Mos. 1:28; Mose 2:28). Äktenskap och barn hör ihop. Den fortplantningsförmåga som möjliggör födelsen ska endast användas mellan en man och en kvinna som är lagligt vigda.⁸

Adam och Eva förstod att barnalstring var en viktig del av dödligheten. De lydte Guds befallning, "och Adam kände sin hustru och hon födde honom söner och döttrar, och de började att föröka sig och uppfylla jorden" (Mose 5:2). Profeter i vår tid har förkunnat att "Guds bud till sina barn att föröka sig och uppfylla jorden fortfarande gäller"⁹.

Men i dagens värld tror många människor inte längre att "barn är en Herrens gåva" (Ps. 127:3).

För många år sedan kom ett par som tänkte gifta sig till mig. De bad mig om råd beträffande barn. Jag påminde dem om den befallning de skulle få när de beseglades, och jag rådde dem att lyda den befallningen i samråd med Herren. Jag påminde dem om att det är en befallning liksom tiondet, sabbatsbudet och andra bud. När ett förbund en gång ingåtts är frågan inte om man ska lyda eller

inte, utan hur man lyder på ett sätt som behagar Herren.

Jag såg på när de inledde sitt äktenskap. Han hade ett års förberedande studier kvar, och hon hade ett år kvar till magisterexamen. De kände att de borde skaffa familj genast – trots skola och osäkerhet om framtida jobb. Det var varken lätt eller lägligt att skaffa barn så snart. Han fick söka jobb, de måste flytta och hon måste ta sin examen. De mötte stress och uppoffringar. Han fick skynda hem varje dag och ta hand om barnet medan hon arbetade på sin uppsats och praktiska utbildning. Hon studerade och skrev mellan amning och blöjbyten.

Herren har välsignat dem med framgång. Många andra förlorade jobbet under den ekonomiska nedgången 2008, men han behölls och befordrades. Eftersom de levde ekonomiskt har de inga skulder förutom ett huslån, och de har sedan dess kunnat bekosta studierna utan att ta lån. Hela tiden har de fortsatt få värdefulla lärdomar som endast kommer genom föräldraskap. Att skaffa barn är varken lätt eller bekvämt, men det är ett bud som hjälper oss inse jordelivets verkliga välsignelser.

En stor gåva

Dödligheten är en av de viktigaste gåvor som Fadern har gett oss. Han älskar oss och vill att vi ska använda den gåvan i fullt mått. Endast genom

att ta till oss och fokusera på de sanningar Gud uppenbarat kan vi uppfylla ändamålet med att vi kom till jorden. Satan vet att han inte kan hindra oss från att få kroppar, så han försöker avleda oss från de avsikter för vilka de skapats – att arbeta, att gifta oss och få barn.

Låt oss inte leva utan mål och utan syfte, endast för att till sist finna att vi spenderat vår tid på jorden avskilda från de uppenbarade sanningar om jordelivet som är väsentliga för våra mål här. Låt oss undvika mänskliga vanföreställningar och hålla oss till uppenbarad verklighet given av Gud så att vår färd genom jordelivet kan bli rik, fullödlig och verklig. ■

Från "The realities of mortality", ett tal som hölls under en andakt vid Brigham Young-universitetet-Idaho den 19 februari 2013. För hela texten (på engelska), gå till web.byui.edu/devotionalsand speeches.

SLUTNOTER

1. Se Abraham 3:26, 28.
2. Se "Familjen: Ett tillkännagivande för världen", *Liahona*, nov. 2010, s. 129.
3. H. David Burton, "Arbetets välsignelser", *Liahona*, dec. 2009, s. 37.
4. Neil L. Andersen, "Vördnad för Gud är början till visdom", *Liahona*, jan. 2013, s. 26; se även Robert D. Hales, "Så blir vi sparsamma familjeförsörjare timligt och andligt", *Liahona*, maj 2009, s. 7–10.
5. Äldste Robert D. Hales i de tolv apostlarnas kворum: "Beroendet är vad den naturliga människan kräver och det kan aldrig tillfredsställas" ("Sparsamma familjeförsörjare timligt och andligt", s. 10).
6. "Familjen: Ett tillkännagivande för världen."
7. Se Joseph Fielding Smith, *Frälsningens lära*, sammanst. av Bruce R. McConkie, 3 band, (1954–56), 1:118, 2:71.
8. "Familjen: Ett tillkännagivande för världen."
9. "Familjen: Ett tillkännagivande för världen."

LÖFTET OM EVIG AVKOMMA

"De som inte gifter sig eller de som inte kan få barn kommer att få de eviga välsignelser de söker men som just nu förblir utom räckhåll för dem. Vi vet inte alltid hur eller när välsignelser kommer, men löftet om evig avkomma kommer inte att förmenas någon trofast person som ingår och håller heliga förbund."

President Boyd K. Packer (1924–2015), president för de tolv apostlarnas kворum, "Vittnesbördet", *Liahona*, maj 2014, s. 95.

"Därför måste ni
STRÄVA FRAMÅT
MED STÅNDAKTIGHET I KRISTUS,

*med fullkomligt klart hopp och kärlek till Gud och till alla människor.
Om ni alltså strävar framåt, mättar er med Kristi ord och håller ut intill
ändan, se, så säger Fadern: Ni skall få evigt liv" (2 Nephi 31:20).*

VÄLSIGNELSER AV ATT STRÄVA FRAMÅT

Unga mäns generalpresidentskap

Att leva som trofast medlem i kyrkan ger förunderliga välsignelser. Men det innebär inte att livet inte är svårt ibland. Frestelser, vänner som sviker, svårigheter i familjen, vad det än är. Det finns mycket som kan pröva dig och dra dig bort från förbundets stig.

Det är därför som årets tema för veckoträffarna, "sträva framåt med ståndaktighet i Kristus" (2 Nephi 31:20), är ett så kraftfullt budskap.

När du strävar framåt med ståndaktighet i Kristus och är trogen dina förbund, kan Gud göra förunderliga ting för dig och genom dig. Och han kan hjälpa dig känna hopp, tröst och frid på samma gång.

Det var något som profeten Joseph Smith visste mycket väl. Han var bara 14 år när han fick den första synen.

*Stephen W. Owen president (i mitten),
Douglas D. Holmes, förste rådgivare
(till vänster), M. Joseph Brough andre
rådgivare (till höger)*

När han knäböjde för att be i den heliga lunden angreps han av en osynlig kraft med sådan otrolig styrka att den hotade förgöra honom. Endast genom att uppåda all sin styrka för att be till Gud blev han räddad och besöktes av Fadern och Sonen.

Senare, när Joseph berättade om sin upplevelse, hånades han av sina vänner och lokala ledare (se Joseph Smith – Historien 1:15–17, 21–26). Den förföljelsen upphörde aldrig och tog till sist hans liv 24 år senare.

Men Joseph strävade framåt med hopp, och han gladdes åt att göra det i Herrens tjänst.

— DOPET

— SAKRAMENTET

Då han stod fast i Kristus och utövade tro till att göra det rätta, välsignade och stödde Gud honom. Och han gör detsamma för dig.

Så sträva framåt. Lova dig själv att leva efter evangeliet. Håll blicken stadigt riktad mot Frälsaren. Ha ett "fullkomligt klart hopp och kärlek till Gud och till alla människor". "Mätta [dig] med Kristi ord." Tjäna under prästdömets ledning. Försök vara det Gud vill att du ska vara.

När du strävar framåt, ingår och håller förbund på vägen mot evigt liv, vittnar vi om att du ska finna glädje. ■

FORTSÄTT FRAMÅT

Unga kvinnors generalpresidentskap

Har du tänkt på vart du är på väg och var du vill hamna? Temat för veckoträffarna under 2016 är 2 Nephi 31:20, och den här versen ger sju råd

om riktningen i ditt liv. I den finns gudomligt befalld *riktning, handling, inställning, lärdom* och *utlovad belöning* för din ansträngning. Låt oss titta på några av nyckelorden i versen.

Att **sträva framåt** antyder att du förväntas kämpa mot något motstånd. Vi måste energiskt leva efter evangeliet eftersom vi är omgivna av en värld av motstånd mot Guds bud.

Är du **ståndaktig** i Kristus? Är du orubblig i din lojalitet mot honom?

Om du "förblir i honom" (se Joh. 15:4) och följer hans lära är du verkligen ståndaktig, och välsignelser blir med säkerhet dina.

Ditt **hopp** och din **kärlek till Gud och människor** ökar allteftersom

Bonnie L. Oscarson, president (i mitten); Carol F. McConkie, första rådgivare (till vänster); Neill F. Marriot, andra rådgivare (till höger)

du personligen förstår och känner Guds kärlek. Den här insikten växer när du **mättar dig med Kristi ord**, det vill säga när du tacksamt och medvetet tillämpar Kristi ord på ditt eget liv.

Och till sist: Du måste **hålla ut!** Låter det tråkigt och slitsamt? Nej, att *hålla ut* kan innebära att fortsätta göra det goda du gör – att konsekvent sträva vidare. När du står fast på evangeliets stig, håller du ut.

Är det värt det? JA! Vår kärleksfulle Fader i himlen vill att vi ska komma tillbaka till honom, få **evigt liv** med honom, eftersom han vet att det är där vi får sann, varaktig lycka och glädje bortom allt vi nu kan tänka oss. Det är därför han i 2 Nephi 31:20 så tydligt och detaljerat har talat om vad som krävs för att återvända till honom. Vi kan klara det med hans hjälp. Han öppnar alltid vägen för oss att göra det han befäller. ■

— PRÄSTADÖMET

● TEMPELBEGÅVNING

TEMPELVIGSEL ●

2 Nephi 31:20

Årets tema för veckoträffarna hjälper oss förstå hur vi kan gå framåt medan vi står fasta.

HÅLL UT INTILL ÄNDEN

”Prövningen som en kärleksfull Gud har gett oss handlar inte om att se om vi kan uthärda

svårigheter. Den handlar om att se om vi kan uthärda dem väl. Vi består provet genom att visa att vi kommer ihåg honom och buden han gett oss.”

President Henry B. Eyring, förste rådgivare i första presidentskapet, ”I Herrens kraft”, *Liahona*, maj 2004, s. 17.

NI SKALL FÅ EVIGT LIV

Genom Jesu Kristi försoning har Fadern lovat oss evigt liv – att bli som han – om vi gör vissa saker. Här är några skriftställen som nämner en del av detta:

- Johannes 3:15; 6:54
- Moroni 7:47
- Läran och förbunden 5:22; 101:38; 133:62
- Mose 6:59

MÄTTA DIG MED KRISTI ORD

”Att mäta sig innebär mer än att smaka. Att mäta sig innebär att

studera. Vi studerar dem i en anda av upptäckarglädje och i trofast lydnan. När vi mättar oss med Kristi ord ... blir de en väsentlig del av vår natur.”

Se Russell M. Nelson i de tolv apostlarnas kvorum, ”Lev enligt skrifternas vägledning”, *Liahona*, jan. 2000, s. 21.

20 Därför måste ni ”sträva framåt med ståndaktighet i Kristus, med fullkomligt klart hopp och kärlek till Gud och till alla människor. Om ni alltså strävar framåt, mättar er med Kristi ord och håller ut intill änden, se, så säger Fadern: Ni skall få evigt liv.

KÄRLEK TILL GUD OCH TILL ALLA MÄNNISKOR

”Kärlek till Gud och till alla människor” sammanfattar de två största buden (se Matt. 22:37–40). Ett annat uttryck för det här slagets kärlek är *kristlig kärlek* eller Kristi rena kärlek (se Moro. 7:47).

ETT FULLKOMLIGT KLART HOPP

”Ett svagt hopp utlämnar oss på nåd och onåd åt sinnesstäm-

ningar och händelser, men ett ’klart hopp’ åstadkommer personer som lyser. Man kan se deras ljus, och man kan se annat i det ljuset! ... Ibland finns i det djupaste mörker inget yttre ljus – bara ett inre ljus som leder och tröstar.”

Äldste Neal A. Maxwell (1926–2004) i de tolv apostlarnas kvorum, ”Ett klart hopp”, *Liahona*, jan. 1995, s. 33.

STRÄVA FRAMÅT

Vad behöver vi göra för att sträva framåt på stigen till evigt liv? Läs vad människorna i Lehis syn om livets träd gjorde (se 1 Ne. 8:30). Kan du nämna andra exempel ur skrifterna?

STÅNDAKTIGHET I KRISTUS

Ståndaktighet innebär att stå fast, att inte rubbas. Ståndaktighet i Kristus innebär osviklig tro på honom och lydnad mot hans befallningar, såsom att ta emot förrättningar och ingå och hålla förbund.

STRÄVA FRAMÅT

MED STÅNDAKTIGHET I KRISTUS.
2 NEPHI 31:20

LÄRA SIG OM VÅR HIMMELSKA FADER: ETT STUDIUM AV EPISKA PROPORTIONER

Du ber till din himmelske Fader, men har du någon gång undrat hurdan han är? eller varför i hela världen han hjälpte dig hitta dina borttappade nycklar häromdagen? eller hur väl han känner dig? eller hur han kommunicerar med dig?

Lyckligtvis är det aldrig för sent att lära sig mer om Gud. Nu har du chansen att påbörja ett skriftstudium av episka proportioner, där du lär dig exakt varför universums Gud – med många miljarder andebarn – tänker på dig.

Men det kan vara jobbigt att påbörja episka projekt, så ta hjälp av det här flödesschemat för att komma igång.

Varje dag kan du välja en fråga från schemat. Allteftersom du följer stegen och besvarar frågorna, försöker du tänka på din relation till din himmelske Fader. Tänk på hans roll i ditt liv och fråga dig själv vad du kan göra för att komma närmare honom. ■

SÖNDAGSLEKTIONER

Månadens ämne:
Gudomen

Hurdan är Gud?

Matteus 7:9-11
1 Johannes 1:5
Ether 3:12

MENINGSFULL TID MED HONOM

"För att vi ska kunna stärka vårt förhållande till Gud krävs det att vi har meningsfulla stunder ensamma med honom. Att i tysthet fokusera på daglig personlig bön och skriftstudier och alltid sträva efter att vara värdig en gällande tempelrekommendation, är några kloka investeringar av tid och ansträngningar som för oss närmare vår himmelske Fader. Låt oss följa uppmaningen i Psaltaren: "Bli stilla och besinna att jag är Gud" [Ps. 46:11].

President Dieter F. Uchtdorf, andre rådgivare i första presidentskapet, "Det som betyder mest", *Liahona*, nov. 2010, s. 21.

Vilka ord lade du märke till? Upprepades några ord? Slå upp dem i ett lexikon eller Handledning för skriftstudier.

På vilka sätt är vår himmelske Fader och Jesus Kristus densamma men olika?

Johannes 3:16, 35

Johannes 17:20-23

Mormon 7:5-7

Förbered en lektion för familjens hemafton om det du lärt dig.

Hur kan jag lära känna min himmelske Fader?

Johannes 14:6-9

1 Johannes 4:7

Alma 30:44

Läran och förbunden 132:22-24

Gör en sökning på LDS.org efter nyckelord du hittar i skriftställena. Besök lds.org/ media-library och se en video om ämnet.

Det finns miljarder människor på jorden! Hur är det möjligt att min himmelske Fader känner mig?

1 Samuelsboken 16:7

Psaltaren 82:6

Lukas 12:6-7

Läran och förbunden 93:23

Vad är huvudtanken i varje skriftställe? Försök sammanfatta den med högst fem ord.

Vi är uppmanade att tala med vår himmelske Fader i bön. Men hur talar min himmelske Fader till mig?

Läran och förbunden 1:38

Läran och förbunden 8:2-3

Läran och förbunden 9:8-9

Hur talar du till Gud? Vad kan du förändra till följd av det som du har lärt dig?

Har du fler frågor om vår himmelske Fader, Jesus Kristus eller den Helige Anden? Skriv ner dem och använd för ytterligare studier när frågorna i flödesschemat tar slut. Och glöm inte att du alltid kan använda resurser som Handledning för skriftstudier, Stå fast i din tro, och Predika mitt evangelium för att lära dig mer om det du studerar!

Moroni, mamma och en lärdom för livet

Den här lärdomen från Mormons bok hjälpte mig förstå att jag aldrig är ensam, andligt sett.

Louisa Hoe

Mycket förändrades för mig det år när jag fyllde sjutton. Jag flyttade till en ny skola och gick vidare till tredje året i seminariet. Inte bara det – jag fick också en seminarielärare: min mamma.

Nämnde jag att jag var den enda eleven i hennes klass? Eftersom skolan jag skulle gå i var en timmes tågresa bort, bestämde sig mamma för att undervisa mig i tidigt morgonseminarium hemma, så jag skulle hinna till skolan i tid. Det var bra att hon undervisade mig varje dag, men det var också lite påfrestande. Jag måste ägna henne min fulla uppmärksamhet, vilket var särskilt svårt klockan halv sex på morgonen.

När vi studerade Mormons bok, kom vi till Moroni, en profet som jag

verkligen beundrar. Men jag har alltid undrat: Varför var Moroni ensam? Varför sände inte vår himmelske

Fader någon att följa med honom? Varför klagade han inte när Herren lämnade honom helt ensam att

HEMMET: EN SKOLA FÖR EVANGELIESTUDIER

”En plats där vi bäst strävar efter att fyllas med ljus och sanning är våra egna hem. Familjer är Herrens skola här på jorden som hjälper oss förstå och leva efter evangeliet. Vi kommer till våra familjer heligt förpliktigade att hjälpa och stärka varandra andligen.

Starka eviga familjer och hem fyllda av Anden kommer inte av sig själva. De kräver stora ansträngningar, de kräver tid och de kräver att varje medlem i familjen gör sin del. Varje hem är unikt, men varje hem där en person söker efter sanningen kan göra skillnad.”

Cheryl A. Esplin, första rådgivare i Primärs generalpresidentskap: ”Att fylla våra hem med ljus och sanning”, *Liahona*, maj 2015, s. 8

TANKAR FÖR ATT LÄRA OCH LEVA EFTER EVANGELIET I HEMMET

Skriv ner andliga meningar.

Att skriva ner dina tankar kan hjälpa dig bli mer andligt medveten, såsom efter att du bett, läst skrifterna eller deltagit i familjens hemafton

Berätta vad du lärt dig

i seminariet, kyrkan, genom skriftstudier liksom av tankar från ditt dagliga liv. Att berätta om insikter stärker andra.

Förbered för familjens hemafton.

Du kan till exempel be dina föräldrar om en uppgift, eller familjen kan komma överens om att alla ska läsa ett generalkonferenstal eller ett kapitel i skrifterna och diskutera det vid nästa hemafton.

Lär av vardagslivet.

I vilka situationer krävs att du utövar tro? Vilka tillfällen har du att hålla dina förbund? Hur vittnar det du har omkring dig om Kristus?

skriva Mormons bok färdigt?

Min mor förklarade att Moroni tack vare sin rättfärdighet och tro på sin himmelske Fader visste att han inte var ensam. Han hade sin himmelske Fader och Jesus Kristus till hjälp med att färdigställa Mormons bok. Jag förstod att Moroni inte behövde någon fysiskt närvarande eftersom han visste att någon andligen var där och vakade över honom. Han visste att hans himmelske Fader aldrig skulle lämna honom.

Det gjorde stort intryck på mig. Jag vet nu att när jag tror att jag är ensam, är jag inte andligt ensam eftersom jag har den Helige Andens sällskap, som hjälper mig känna mig närmare min himmelske Fader

och Jesus Kristus. Jag vet att så länge jag har tro och tillit till Herren, går jag aldrig ensam.

Just den lektionen gjorde intryck på min tro och mitt vittnesbörd om min himmelske Fader och Jesus Kristus. Jag hade oroat mig för att ha seminariet hemma, men nu är jag tacksam eftersom det har gett mig upplevelser av att lära tillsammans med mamma. ■

Författaren bor i Singapore.

VAD LÄR SKRIFTERNA OM ATT FÅ KUNSKAP OM EVANGELIET?

"Böj ditt hjärta till klokheten."

- Se Ordspråksboken 2:2

"Sanningens Ande ... skall ... föra er in i hela sanningen." - Johannes 16:13

"Lär dig i din ungdom att hålla Guds bud."

- Alma 37:35

"Sök lärdom, ja, genom studier och även genom tro." - Läran och förbunden 88:118

VÅR PLATS

NÄR JAG FICK UNGA KVINNORS MEDALJONG

Jag är glad för att ha fått Unga kvinnors utmärkelse. Jag är glad att jag höll mig värdig och ren och att jag kan bära min medaljong med stolthet. ”En god kvinna, var finner man en sådan? Långt mer än pärlor är hon värd” (se Ords. 31:10).

Unga kvinnors organisation är underbar. Den hjälper unga kvinnor att utvecklas och att förbereda sig för att vigas i det heliga templet. Jag är

tacksam mot min himmelske Fader för den här organisationen. När jag förtjänade medaljongen uppnådde jag ett av de mål jag satt upp i livet, och jag vet att jag kan fortsätta göra mycket gott i Herrens verk.

Katherine Moreno, Venezuela

VÅRA TALANGER KAN GÖRA VÄRLDEN TILL EN BÄTTRE PLATS

Med hjälp av min mamma och syster målade jag det här banéret för Hjälpföreningens idrottsfestival som hölls i vår stav. Mamma rekommenderade mig till Hjälpföreningens president, som bad mig göra banéret åt dem. Jag åtog mig uppdraget och började göra skisser. Med förenade ansträngningar lyckades min familj och jag skapa ett vackert konstverk som illustrerar temat ”Finn upphöjdhet i moderskap och glädje i att vara kvinna”.

Jag vet att om vi använder våra talanger till att tjäna andra, ger vi inte

bara glädje till dem utan utvecklar också vår egen förmåga. Herren välsignar dem som använder sina gåvor från honom till att bygga upp hans rike. Som liknelsen om talenterna lär oss, förlorar vi de här gåvorna om vi inte delar med oss av dem (se Matt. 25:24–29). Men om vi använder våra talanger till gott, kan vi göra världen till en bättre plats.

Vanessa Pamittan, Filippinerna

VAD KAN DU LÄRA DIG AV PROGRAMMET PLIKT MOT GUD?

Att aktivt delta i aktiviteterna i *Min plikt mot Gud* kräver hela ditt hjärta, din hängivenhet, styrka och, mer än något annat, tro. Min plikt mot Gud är verkligen inspirerad.

Som ung man kan du lära dig underbara saker som du kan tillämpa under resten av livet genom att uppnå målen i Min plikt mot Gud: andligt, timligt, fysiskt och mycket mer.

Jag kan säga att det verkligen är värt besväret att ägna sig åt att uppnå de här målen. Jag har blivit en bättre människa, mitt vittnesbörd om Jesu Kristi evangelium har stärkts och jag känner mig mer redo att ta emot melkisedekska prästadömet. Det känns bra att veta att jag kan vara ett gott exempel för mina barn en dag eftersom jag uppnått detta underbara, viktiga mål.

Jonathan Argüello, Venezuela

EN MISSION VAR BÄTTRE ÄN JAG VÄNTAT MIG

Som ung man såg jag fram emot dagen när jag skulle verka som heltidsmissionär. När jag äntligen kom ut på missionsfältet upptäckte jag att missionsarbetet inte var vad jag väntat mig – det var bättre. Det var svårare än jag trott, men glädjen som kom av att göra vad Herren begärt av mig var obeskrivlig.

Aldrig tidigare hade jag upplevt glädjen av att hjälpa någon komma till kyrkan. Aldrig tidigare hade jag känt glädjen av att höra någon säga: "Visst,

kom in" så att de kunde få höra om det återställda evangeliet. Aldrig tidigare hade jag upplevt verkligheten i den kraft som kom när vi förkunnade omvändelse. Aldrig tidigare hade jag bett med så uppriktig önskan. Aldrig tidigare hade en timmes skriftstudier gått så fort. Aldrig tidigare hade jag rörts till tårar genom insikten om min ofullkomlighet. Aldrig tidigare hade jag upplevt förtvivlan av att höra orden "äldster, kom inte till mitt hemmer". Aldrig tidigare hade jag fått en

blåsa på foten, stor som min tumme. Aldrig tidigare hade jag känt mig så beskyddad. Aldrig tidigare hade jag känt ett så stort ansvar för mina handlingar, eftersom jag hade Jesu Kristi namn på bröstet.

Aldrig förr hade jag känt mig så nära min himmelske Fader som jag kom att bli under min heltidsmission. Nahuel Cabranes, Peru

Äldste Neil L. Andersen

i de tolv apostlarnas kворum

HUR MAN STRÄVAR FRAMÅT

Sträva framåt antyder något mer än att bara gå framåt. *Sträva* antyder att något hindrar rörelsen framåt, och att man måste kämpa sig igenom det. För att gå framåt i livet måste man trycka frestelser åt sidan, kämpa sig igenom hinder, trampa tvivel och rädsla under fötterna och ta till sig de gudomliga egenskaperna tro, hopp och kärlek.

Hur strävar man framåt? Nephi svarar: "[Ni måste] sträva framåt med ståndaktighet i Kristus, med fullkomligt klart hopp och kärlek till Gud och till alla människor" (2 Nephi 31:20).

Att sträva framåt med ståndaktighet i Kristus betyder att ha tro på honom. Det betyder att göra honom till centrum i sina tankar och handlingar. När det är honom man följer, är det höjden av äventyr att sträva framåt.

Att sträva framåt betyder att trycka undan världens "frestelser och omsorger" och noggrant hålla buden. "Om ni älskar mig", sa Jesus, "håller ni fast vid mina bud" (Joh. 14:15).

Nephi tillägger att med vår ståndaktighet i Kristus kommer ett fullkomligt klart hopp och kärlek till Gud och alla människor. Hoppet lyser klart framför oss. Vi finner frid även i svårigheter. Lärjungenskap låter oss förstå de sanna avsikterna med vårt jordeliv. De avsikterna kretsar kring att hjälpa familjen, dem vi älskar och människor omkring oss. De innefattar att bygga Guds rike, och när vi gör det, blir vi de vi borde vara.

Nephi säger att vi måste sträva framåt och mätta oss med Kristi ord. Han säger att vi med den Helige Andens gåva kan tala med (och förstå) änglars tunga (se 2 Nephi 32:2–5). Jag känner den rösten. Det är en röst som vi alltid måste vara redo att höra.

När du rättfärdigt strävar framåt leder Jesus Kristus dig (se L&F 78:18), och du vet än säkrare att han är verklig och att han älskar dig. När du strävar framåt visar den Helige Anden dig allt vad du bör göra (se 2 Ne. 32:5). ■

Från ett tal som hölls vid Brigham Young University–Hawaii den 14 december 2013.

HUR HAR DU TILLÄMPAT DET HÄR?

Mitt favoritskriftställe är Markus 4:39 på grund av de tre ord som Frälsaren sa: "Frid, var lugn." (Se KJV Mark 4:39.) Liksom lärjungarna förlorade sig i stormens vrede, har jag funnit mig själv förlorad i elände utan hopp om lindring. Det kan hända vem som helst. Men jag lärde mig att Frälsaren kan stilla verkliga stormar genom att säga dessa enkla ord. Om han kan stilla en verklig storm, är jag lugn i vissheten att om jag litar på honom, kan han stilla vardagslivets stormar.

Anneka W., 18, Utah, USA

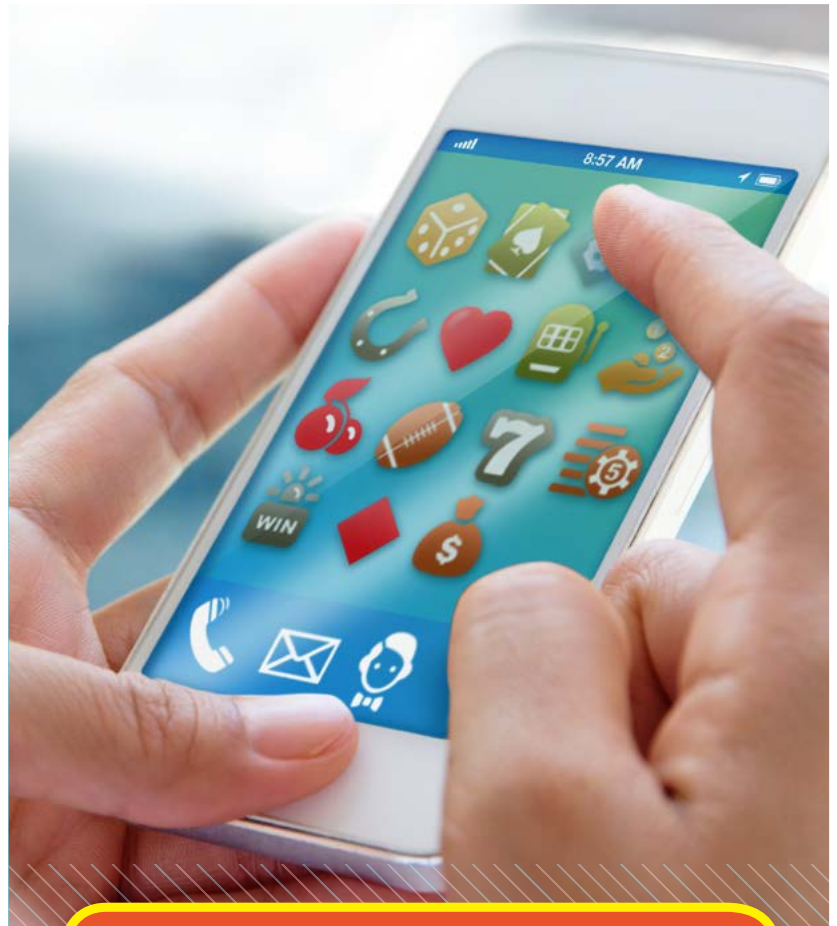
RAKT PÅ SAK

Min vän har drivit bort från kyrkan därför att andra hånar den. Vad bör jag göra?

Det bästa att göra i den situationen är: 1) var vänlig, kärleksfull och accepterande mot din vän och 2) vackla aldrig i ditt vittnesbörd.

Om du gör allt det här kan din vän förhoppningsvis känna din kärlek och vilja vara med dig. Man kan också hoppas att han inser att hån och förlöjligande är obehagliga saker och att den som är värd hans beundran och vänskap inte skulle angripa en annans tro på det sättet.

Ditt exempel kan vara något av det bästa din vän kan ha. Var lik de människor i Lehis dröm som åt av frukten från livets träd och hånades av dem som vara i den stora och rymliga byggnaden, men "inte [gav] akt på dem" (1 Nephi 8:33). Om din vän ser att du håller fast vid det du tror på och står upp mot andras hån med värdighet, respekt och gott humör, kanske han ser att det är möjligt för honom att göra detsamma. Om det finns kvar ett frö av vittnesbörd i hans hjärta kan ditt exempel och det vittnesbörd du bär vara något av det som hjälper honom känna Anden och minnas det han en gång visste. ■

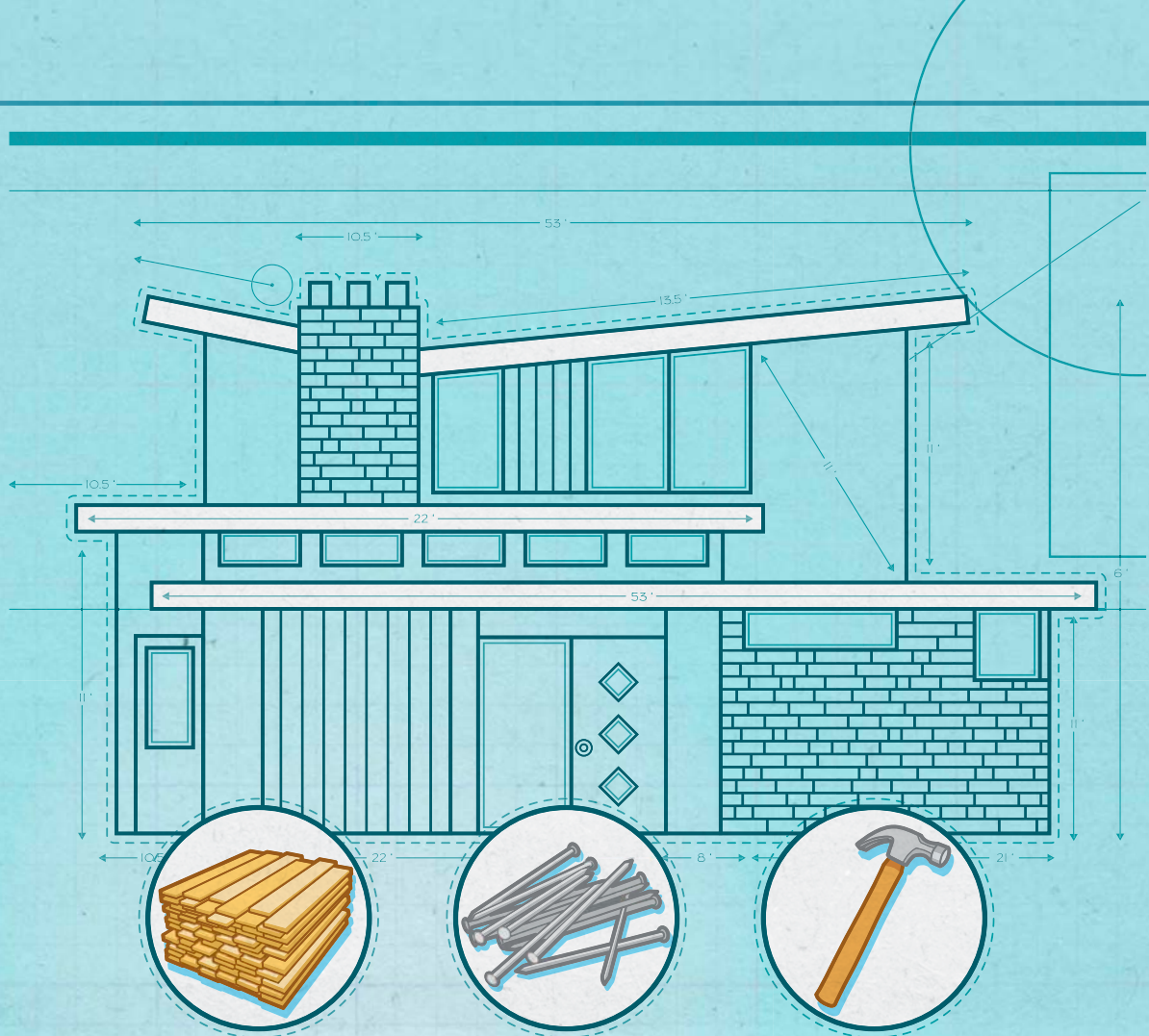
Vad är kyrkans inställning till hasardspel?

Kyrkan är emot hasardspel av varje slag, även lotterier (se *Handbok 2: Kyrkans förvaltning* [2007], 21.1.19). Skälet till att vi råds att inte slösa tid och pengar på sådant är enkelt: "Spel om pengar är fel. ... Det är vanebildande och kan leda till förlorade möjligheter, förstörda liv och splittrade familjer. Det är fel att tro att man kan få någonting för ingenting." (*Vägledning för de unga* [häfte, 2011], s. 40–41). ■

LÅT GUD VARA din arkitekt

Ditt liv kan bli bättre än du
någonsin föreställt dig.

David Dickson
Kyrkans tidningar

Du kan klara av mycket i livet genom att räkna ut saker efter hand. Vare sig det betyder att helt enkelt bortse från skrivna instruktioner om hur du sätter ihop möbler av miljoner delar eller lära dig spela ett instrument genom att slå an de toner som låter bäst, är din förmåga att lära genom att pröva dig fram praktiskt taget obegränsad.

Men, det är oftast inte så lätt på det sättet.

Tänk dig något verkligt komplicerat. Tänk om du hade uppgiften att bygga ett eget hus och hade alla råmaterialen liggande framför dig. Kan du föreställa dig den stora högen prylar? Brädor, spikar, rör, linor, verktyg och allt annat du behöver för att bygga ett jättefint hus åt dig och din familj.

Skulle du fortfarande vilja pröva dig fram? Eller skulle du vilja ha hjälp av någon som faktiskt vet hur man bygger ett hus av materialet?

Vår väg genom livet är på samma sätt. Vi behöver alla hjälp med att bygga våra liv. Och det finns ingen bättre byggmästare än Gud.

Som det förklaras i *Vägledning för de unga*: "Herren [gör] mycket mer av ditt liv än vad du själv kan göra. Han ger dig fler möjligheter, vidgar dina vyer

och stärker dig. Han ger dig den hjälp du behöver för att klara av dina prövningar och utmaningar. Du får ett starkare vittnesbörd och finner sann glädje när du lär känna din Fader i himlen och hans Son, Jesus Kristus och känner den kärlek de har till dig” ([2011], s. 43).

När vi lyder Guds befallningar och tar med honom i vår planering, blir vi de vi behöver bli – inte de vi trodde vi ville bli.

Här är några människor som med Guds hjälp fann en bättre väg än den de stakat ut åt sig.

Ta avstånd från våld

I en videoserie på mormonchannel.org berättar en ung man som heter Bubba om hur hans liv var på väg mot katastrof.¹ Han hade växt upp i ett våldsamt hem, där hans far blev mördad när Bubba var bara tre år.

Bubba växte upp och valde samma slags liv som han alltid sett. Han gick med i ett gäng och började slagsmål med alla han störde sig på. I tonåren förstod han att han skulle hamna i fängelse snart. Och han brydde sig inte.

Gud ingrep. Under den här kritiska perioden i sitt liv mötte Bubba en mormonfamilj som visade honom kärlek, vänlighet och godhet. Han hade aldrig varit med människor som de tidigare – människor som visade medkänsla och kärlek. Han började tillbringa så mycket tid som möjligt med dem. När han frågade familjen varför de betedde sig som de gjorde, sa de att det berodde på deras tro på Jesus Kristus.

Han ville ta reda på det som de visste. Han började be och studera skrifterna. Och snart kände han något han aldrig känt tidigare ”Visst finns det en Gud, och han älskar mig!” säger Bubba. Med Guds hjälp började Bubba bygga upp sitt liv igen med Jesus Kristus som grund, och han lämnade sitt gamla liv bakom sig.

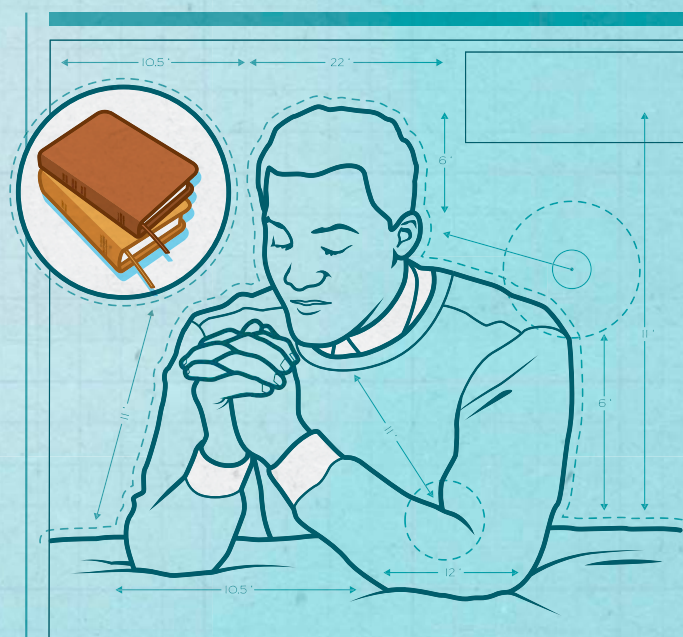
”Min natur förändrades. Den jag är som människa är annorlunda än den jag var. Nu har mitt liv en mening. Jag

har en bestämmelse”, säger han. ”Jag har någonstans som jag är på väg mot.”

Nu för tiden ser Bubba framtiden an med klarhet, tro och hopp. ”Jag vet att det bara är genom Jesus Kristus, min tro på honom, som jag kan få hjälp att komma dit jag vill vara”, säger han.²

Kursändring

President Hugh B. Brown (1883–1975), medlem i de tolv apostlarnas kворum och i första presidentskapet, berättar

När vi lyder Guds befallningar och tar med honom i vår planering, blir vi de vi behöver bli – inte de vi trodde vi ville bli.

om en upplevelse där Gud gjorde mer av hans liv än han kunde ha gjort på egen hand.

Hugh hade tjänat i kanadensiska militären och stod på tur att bli befordrad till general. Han hade arbetat, hoppats och bett om den befördran i 10 år.

Men när tjänsten utlystes, förbigicks han helt enkelt för att han var medlem i kyrkan. Det var bokstavligen därför, och de talade om det för honom.

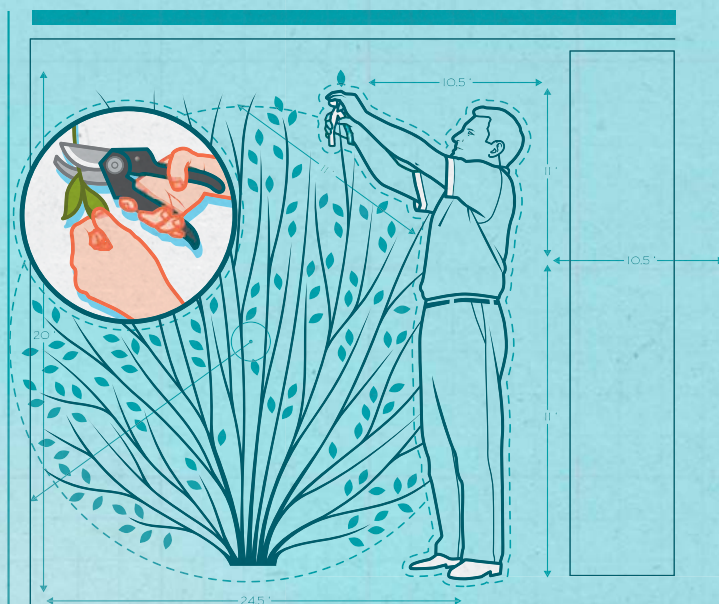
Hugh var rasande. Han sa: "Jag steg på tåget och började återfärden ... med brustet hjärta och bitterhet i själen. ... När jag kom till mitt tält ... kastade [jag] mössan på sängen. Jag hötte med knytnävarna mot himlen och sa: 'Hur kunde du göra så mot mig, Gud? Jag har gjort allt jag kunnat för att nå det här målet. Det finns inget som jag kunde ha gjort – som jag borde ha gjort – som jag inte har gjort. Hur kunde du göra så mot mig?' Min bitterhet var som galla."³

Så mindes Hugh en upplevelse, åratals tidigare. Han hade en gång köpt en försummad gård som hade en förvuxen vinbärsbuske. Utan beskärning skulle den busken aldrig bära frukt. Allt den ville var att växa sig högre.

Så Hugh beskär kraftigt. Efteråt såg han små droppar i änden på varje avskuren kvist. De såg ut som tårar. "Det är jag som är trädgårdsmästare här", sa han till vinbärsbusken. Hugh visste vad han ville att busken skulle bli, och det var inte ett skuggigt träd.

Den upplevelsen påmindes han om när han kämpade mot sin ilska över att ha blivit förbigången vid befördran. "Då hörde jag en röst, och jag kände igen tonfallet i denna röst. Det var min egen röst och rösten sa: 'Det är jag som är trädgårdsmästare här. Jag vet vad jag vill att du ska göra.' Bitterheten försvann ur min själ och jag föll på knä vid bädden för att be om förlåtelse för min otacksamhet. ...

Och nu, nästan 50 år senare, ser jag upp mot [Gud] och säger: "Tack, Trädgårdsmästaren, för att du klippte ner mig, för att du älskade mig så mycket att du gjorde mig illa."⁴

"Det är jag som är trädgårdsmästaren här.
Jag vet vad jag vill att du ska göra."

Hugh blev aldrig general. Herren hade andra planer för president Brown. Med Herren som arkitekt blev president Browns liv en mästerlig byggnad.

Bygga från grunden

Att bli kallad "helvetets barn" av en Guds profet låter inte som om ens liv är på väg åt rätt håll. Men det var precis det som hände Zeezrom, en lagklok i Mormons bok. (Se Alma 11:23.)

Alma och Amulek predikade i landet där Zeezrom försökte få in pengar som lagklok genom att vigla upp folket mot Alma och Amulek. Zeezrom försökte lura Alma och Amulek med sina frågor, men de svarade och tillrättavisade honom. Zeezroms tankar uppenbarades för dem genom Anden. (Se Alma 11–12.)

Under samtalets gång förstummades Zeezrom och blev tyst. Han började inse sina fel och kände allvarliga skuld-känslor över sina synder och vad han gjort för att leda folket vilse. Han försökte snart reparera något av den skada han orsakat och sa: "Se, jag är skyldig, och dessa män är obefläckade inför Gud" (Alma 14:7).

Men det fungerade inte. Folket drev ut Zeezrom från sin stad. Hans skuldkänslor och förtvivlan över vad han gjort – han trodde också felaktigt att hans predikan mot Alma och Amulek hade lett till deras död – gjorde Zeezrom sjuk ”i brännande feber” (Alma 15:3).

Det han gjort av sitt liv hade rasat samman, ända till grunden. Men Zeezroms berättelse slutar inte där.

När han fick veta att Alma och Amulek fortfarande levde, fattade Zeezrom mod och bad att de skulle komma till honom. När de gjorde det, bad Zeezrom att få bli botad. Genom sin tro blev Zeezrom helt botad. Sedan blev han döpt, och började från den stunden predika (se Alma 15:11–12).

Zeezroms nya liv, den här gången med Gud som arkitekt, hade just börjat.

Mer än hammare och spik

Den goda nyheten är att det aldrig avsågs att vi skulle gå genom livet på egen hand. Gud vill hjälpa oss varje steg på vägen. Och när vi låter honom hjälpa oss, finns det ingen gräns för vad vi kan bli. ■

SLUTNOTER

1. Videoserie ”His Grace (Hans nåd)”, mormonchannel.org.
2. ”From Gang Member to ’Good Man’” (video), mormonchannel.org.
3. Hugh B. Brown, ”Vinbärsbusken”, *Liahona*, mar. 2002, s. 24; *New Era*, Jan. 1973, s. 15.
4. Hugh B. Brown, ”Vinbärsbusken”, *Liahona*, s. 24; *New Era*, s. 14, 15.
5. Neal A. Maxwell, ”Response to a Call”, *Ensign*, maj 1974, s. 112.

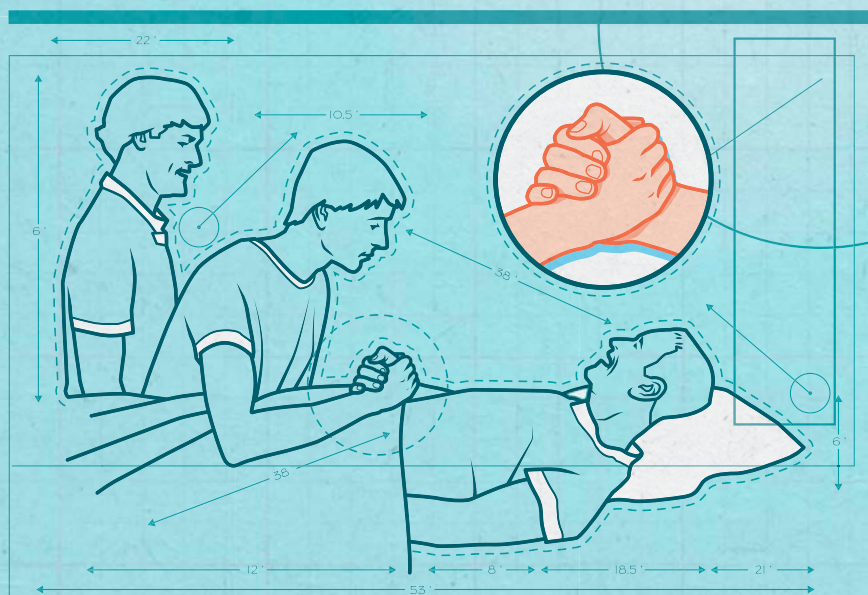
TIMLIGT OCH EVIGT

I det här livet har vi många tillfällen att använda vår handlingsfrihet. Alla sociala nätverk, popularitet och vänner kan verka ganska viktiga här i livet, men till sist är det Guds rike som är viktigt. Äldste Neal A. Maxwell (1926–2004) i de tolv apostlarnas kvorum sa under en generalkonferens: ”Om man inte har valt Guds rike först, kommer det till sist inte att spela någon roll vad man har valt i stället.”⁵

Ibland är vi så fokuserade i livet att vi glömmer det som är viktigast. Om vi kunde dra undan slöjan så skulle hela vårt perspektiv förändras. Vi skulle bli mer ödmjuka och lägga större vikt vid Herren och inte så stor vikt vid människor.

Jag är övertygad om att jag vill vara rättfärdig och följa Gud. Jag vill ha ett evigt perspektiv så att jag kan komma in i hans stora rike. Det blir bättre än att ha all världens pengar och makt. I det här livet lever vi bara en kort stund, jämfört med evigheterna. Härligheten vi får ta emot blir den härlighet som blir vår i evighet.

Isabelle A., 19, Mexiko

Står för sin tro i Etiopien

Amie Jane Leavitt
Författaren bor i Utah, USA.

Jag heter
Tsion!

Jag bor i Etiopien, ett land i östra Afrika. Jag gillar att spela fotboll och läsa. Jag vill bli läkare när jag blir stor. Jag försöker stå för min tro genom att leva efter evangeliet varje dag och berätta om det för mina vänner!

HUR JAG FICK ETT VITNESBÖRD

Jag kom till kyrkan för första gången när jag var åtta. Jag läste Mormons bok, jag lyssnade på missionärerna och jag bad. Anden talade om för mig att kyrkan var sann, och jag ville bli döpt. Evangeliet gör mig glad.

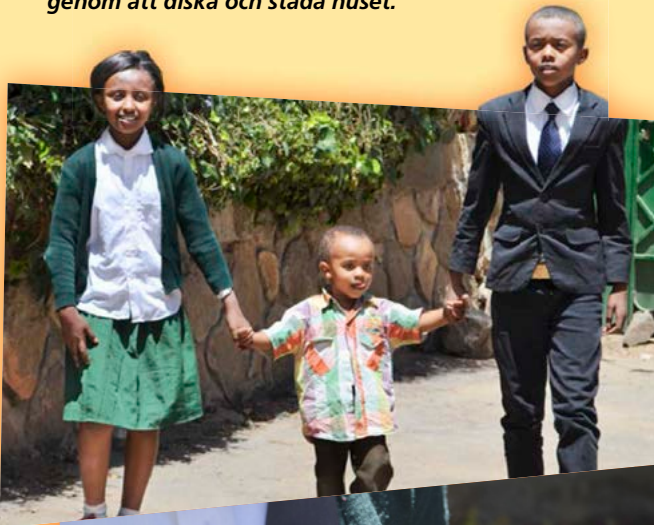

TSIONS FÖRSLAG PÅ HUR MAN STÅR FÖR SIN TRO

- Skaffa ett eget vittnesbörd. Läs skrifterna och be.
- Bär ditt vittnesbörd och var ett gott exempel för dina vänner.
- Gå i kyrkan varje söndag och efterlev evangeliets normer.

HJÄLPER MIN FAMILJ

Min familj brukar gå till kyrkan, och det tar omkring en timme. När min lillebror blir trött, bär min bror eller jag honom. Jag hjälper till hemma genom att diska och städa huset.

MITT ÄMBETE I KYRKAN

Det jag tycker mest om i kyrkan är sakramentsmötet. Jag får leda sången.

Jag tycker om att lära mig om evangeliet. Min favoritberättelse ur skrifterna är den om David och Goliat. Min favoritsång är "Mormons boks berättelser".

DELAR MED MIG AV DET JAG VET

Jag berättar för mina vänner i skolan om det återställda evangeliet. En vän brukade fråga mig om kyrkan – och slutade sedan plötsligt. Jag frågade henne varför. Hon sa att hennes föräldrar var oroliga. Jag hoppas hennes föräldrar en dag ska ändra åsikt.

SKICKA DIN BERÄTTELSE TILL OSS

Hur följer du Jesus genom att stå för din tro? Skicka din upplevelse med foto, tillsammans med föräldrars tillstånd.

Skicka genom att mejla till liahona@ldschurch.org.

VAD DET BETYDER FÖR MIG ATT STÅ FÖR MIN TRO

"Stå för sin tro" betyder att leva efter evangeliet varje dag. Min himmelske Fader och Jesus Kristus vill att jag ska vittna om dem! Jag vill att alla mina vänner runtom i världen ska berätta om evangeliet för sina vänner.

Läste bättre för varje dag

Marissa Widdison och
Sonia Quenallata

Baserad på en sann berättelse

Joseph bläddrade i sin bok. Han rynkade pannan. Han hade två sidor kvar.

”Hur är det?” frågade mamma.

”Jag tycker om att läsa”, sa Joseph. ”Men det går så långsamt. Hur kan jag lära mig läsa bättre?”

”Jag har en idé”, sa mamma. ”Läs ett kapitel i Mormons bok varje dag. Det hjälper dig att lära dig läsa bättre.”

Joseph försökte. Först gick det långsamt. Han fick ljuda fram de långa orden. Men han läste vidare varje dag. Snart kunde han läsa mer än ett kapitel.

Två veckor gick. Josephs bokmärke flyttades från 1 Nephi till 2 Nephi. Sedan var det i Jakobs bok!

ILLUSTRATIONER KATIE MCDEE

En kväll var det Josephs tur att hålla lektionen under familjens hemafton.

”Jag vet vad jag ska göra!” tänkte Joseph. Han hittade boken *Mormons boks berättelser*. Där fanns det ord och bilder. Han bläddrade tills han hittade den bästa berättelsen.

Joseph läste berättelsen för sin familj. Han läste korta ord, som *båt*. Han läste långa ord, som *befallningar*. Profeterna skrev så där långa ord för länge sedan. Orden var lätta att läsa.

När berättelsen var slut hade mamma tårar i ögonen.

”Är allt bra, mamma?” frågade Joseph.

”Ja”, sa mamma. ”Jag är glad. Du har arbetat flitigt.”

Joseph log ett stort leende.

”Jag läser varje dag, precis som du sa.” Han visade mamma sin *Mormons bok*. Hans bokmärke var i Alma!

En dag skulle Josephs bokmärke sitta i slutet av boken. Och sedan kan han börja om! ■

Författarna bor i Utah i USA och i Bolivia.

Äldste
Robert D. Hales
i de tolv apostlarnas
kvorum

Hur kan jag få ett EGET vittnesbörd?

Ditt vittnesbörd växer när du lär dig mer om din himmelske Fader och Jesus.

Du kan lära av att läsa skrifterna.

Du kan lära dig av dina föräldrars och lärares
undervisning och vittnesbörd.

Som pojke
fick jag själv
veta på det
här sättet.

När du gör det
som är rätt hjälper den
Helige Anden dig.

Äldste Chi Hong
(Sam) Wong

i de sjuttios kvorum

Wilfords fasteoffer

En dag såg jag min äldste son Wilford göra i ordning ett tiondekuvert. Han var nog omkring fem år då. Wilford tjänade inga pengar, så jag undrade varför han betalade tionde. När jag frågade honom sa han att det var fasteoffer han tänkte betala.

Wilford hade inte så mycket egna pengar. Men han var ändå glad över att betala ett fasteoffer.

Jag imponerades av hans goda gärning. Jag frågade honom varför han bestämt sig för att göra detta.

Wilford svarade: "Jag saknar ingenting. Men jag vet att andra gör det." Han visste att hans pengar skulle hjälpa människor. Han var mycket glad över det.

Den här enkla upplevelsen lärde mig något: Barn är verkligen

i samklang med Anden och har en naturlig kristuslik kärlek. Wilford hade något han inte behövde själv, och visste att det kunde hjälpa andra. Han var villig att uppoffra.

Att spara pengar är bra. Men min lille son lärde mig en annan läxa genom sitt exempel. Genom att lyssna till Anden kan vi välsigna andra, när vi delar med oss av det vi har. ■

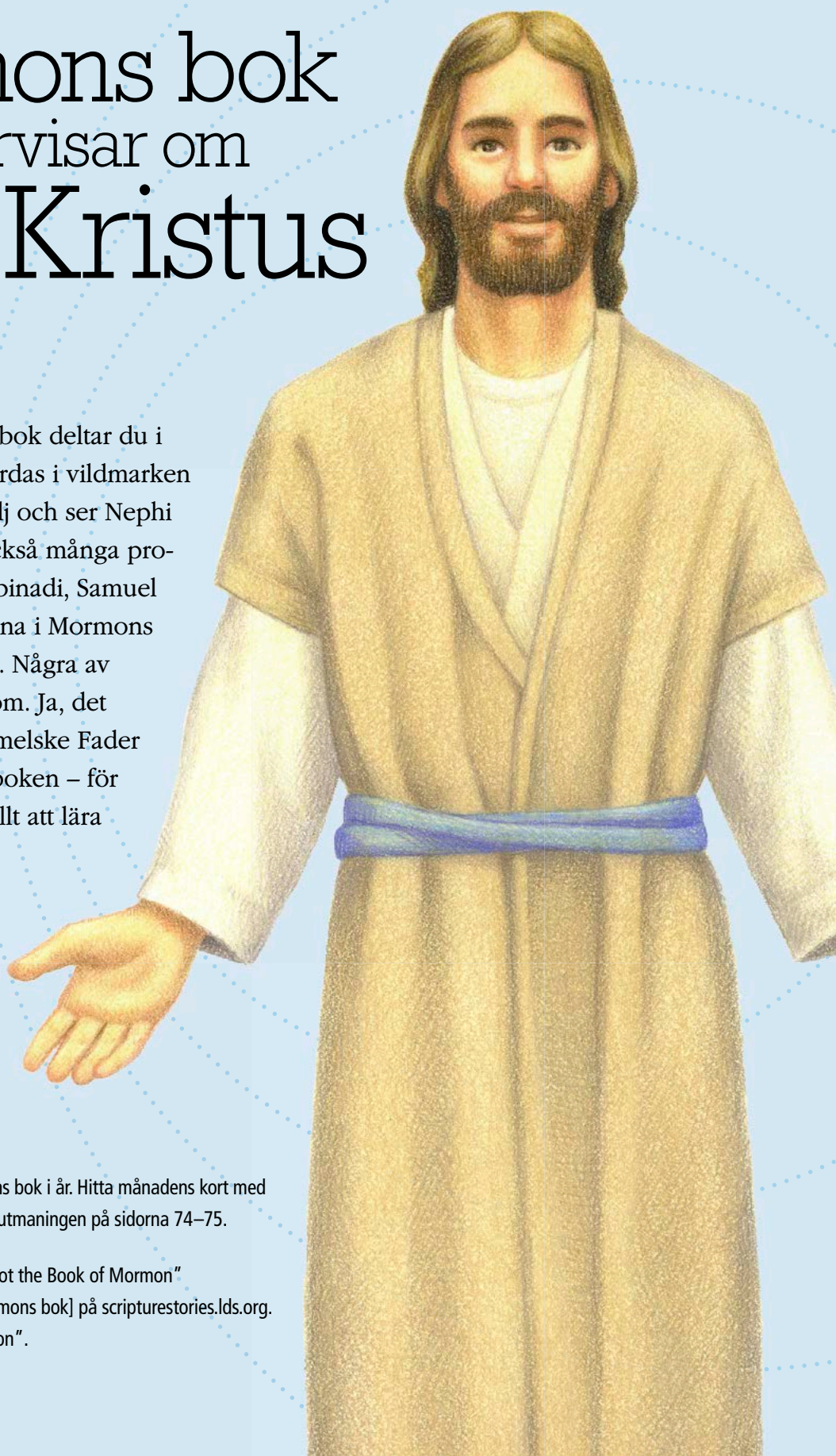
Mormons bok undervisar om Jesus Kristus

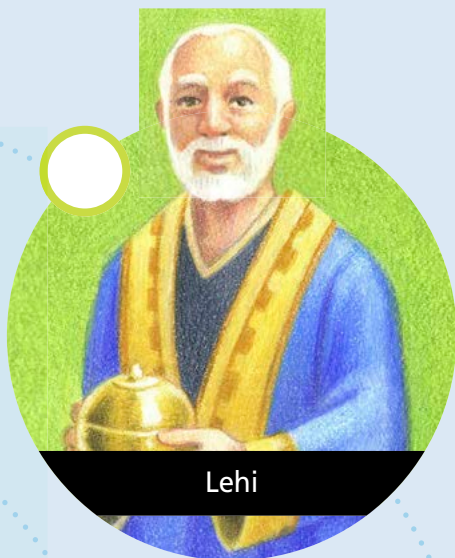
När du läser Mormons bok deltar du i många äventyr. Du färdas i vildmarken med Lehi och Sariahs familj och ser Nephi bygga en båt. Du möter också många profeter – som Lehi, Nephi, Abinadi, Samuel och Mormon. Alla profeterna i Mormons bok undervisade om Jesus. Några av dem till och med såg honom. Ja, det var faktiskt därför vår himmelske Fader gav oss den här speciella boken – för att hjälpa människor överallt att lära sig mer om Jesus! ■

GÖR UPP EN PLAN!

Gör upp en plan för att läsa Mormons bok i år. Hitta månadens kort med en hjälte från Mormons bok och läs utmaningen på sidorna 74–75.

Se "Chapter 1: How We Got the Book of Mormon"
[Kapitel 1: Hur vi fick Mormons bok] på scripturestories.lds.org.
Klicka på "Book of Mormon".

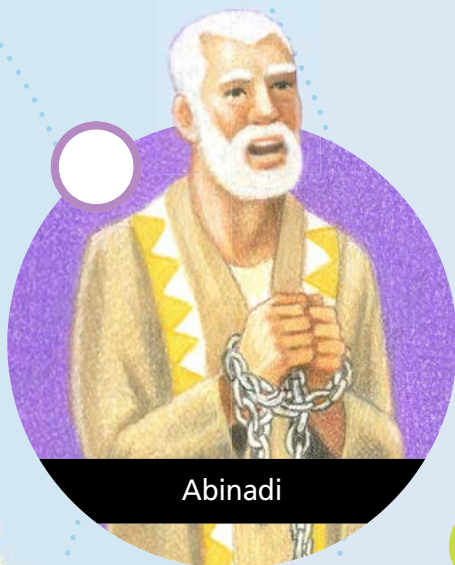
Lehi

Turas om att läsa de här verserna. Skriv numret på skriftstället som passar ihop med varje profet i Mormons bok. Kontrollera dina svar här nedanför.

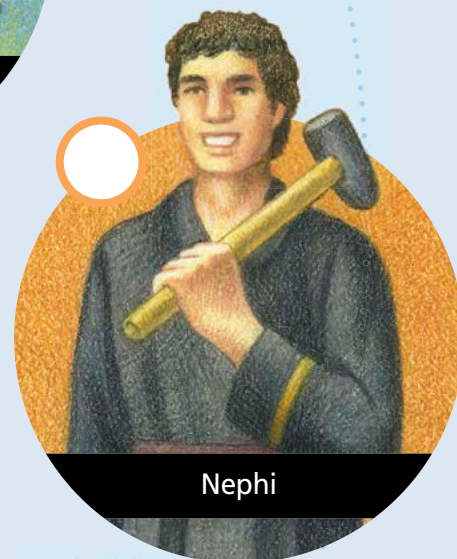
1. Ether 12:39, 41
2. 1 Nephi 1:5, 9
3. 1 Nephi 11:26–27
4. Mosiah 16:8–9
5. Alma 6:8
6. Moroni 9:22

Moroni

Abinadi

Nephi

Alma

Mormon

SKRIV OM DET!

Hur visade Jesus Kristus sin kärlek till oss i Mormons bok?

Svar: 1. Moroni; 2. Lehi; 3. Nephi; 4. Abinadi; 5. Alma; 6. Mormon

Nephi var LYDIG

Nephi behövde göra många svåra och farliga saker. Han måste lämna sitt hem, hämta mässingsplåtarna från en ond man och hjälpa sin familj överleva i vildmarken. Men han litade på Gud och fann modet att lyda. Hur kan du följa Nephis exempel den här månaden?

Min mamma och jag började läsa Mormons bok. När vi läste om Nephi märkte jag att Nephi alltid lydde och att han välsignades för det.

Jag tycker att det är rätt sätt att vara, och jag vill vara lik Nephi. Så nu när mamma säger "ta ut soporna", säger jag: "Okej mamma!"

Heidi M., 10 år, Yeongnam, Sydkorea

Ellie B., 8 år, Utah, USA

Klipp ut, vik och spara det här utmaningskortet!

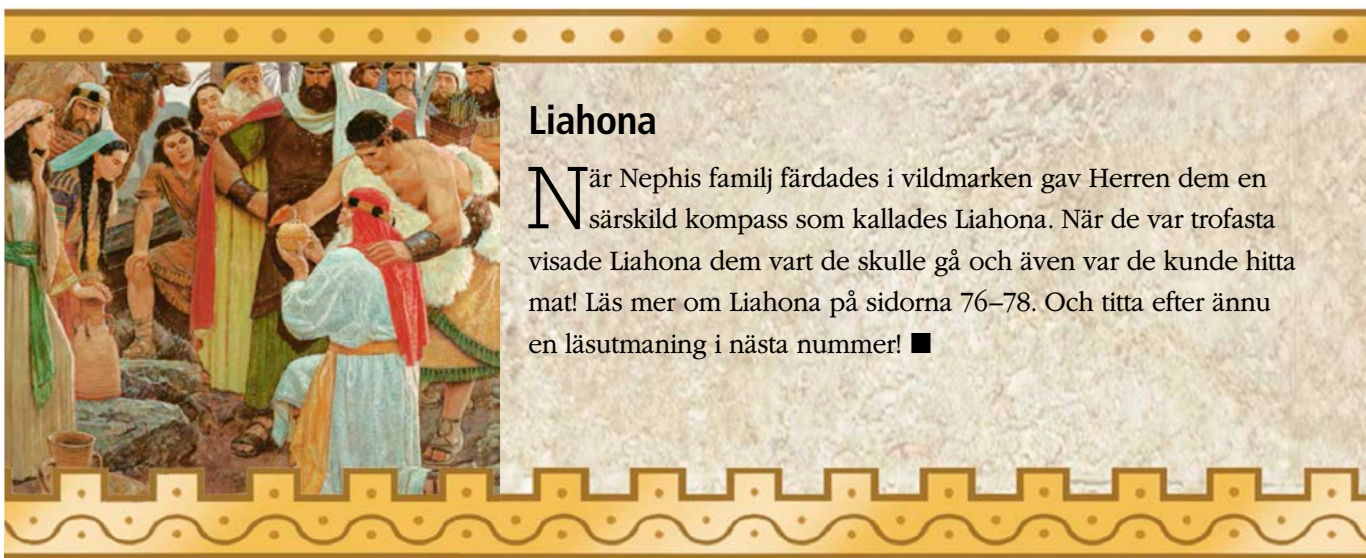
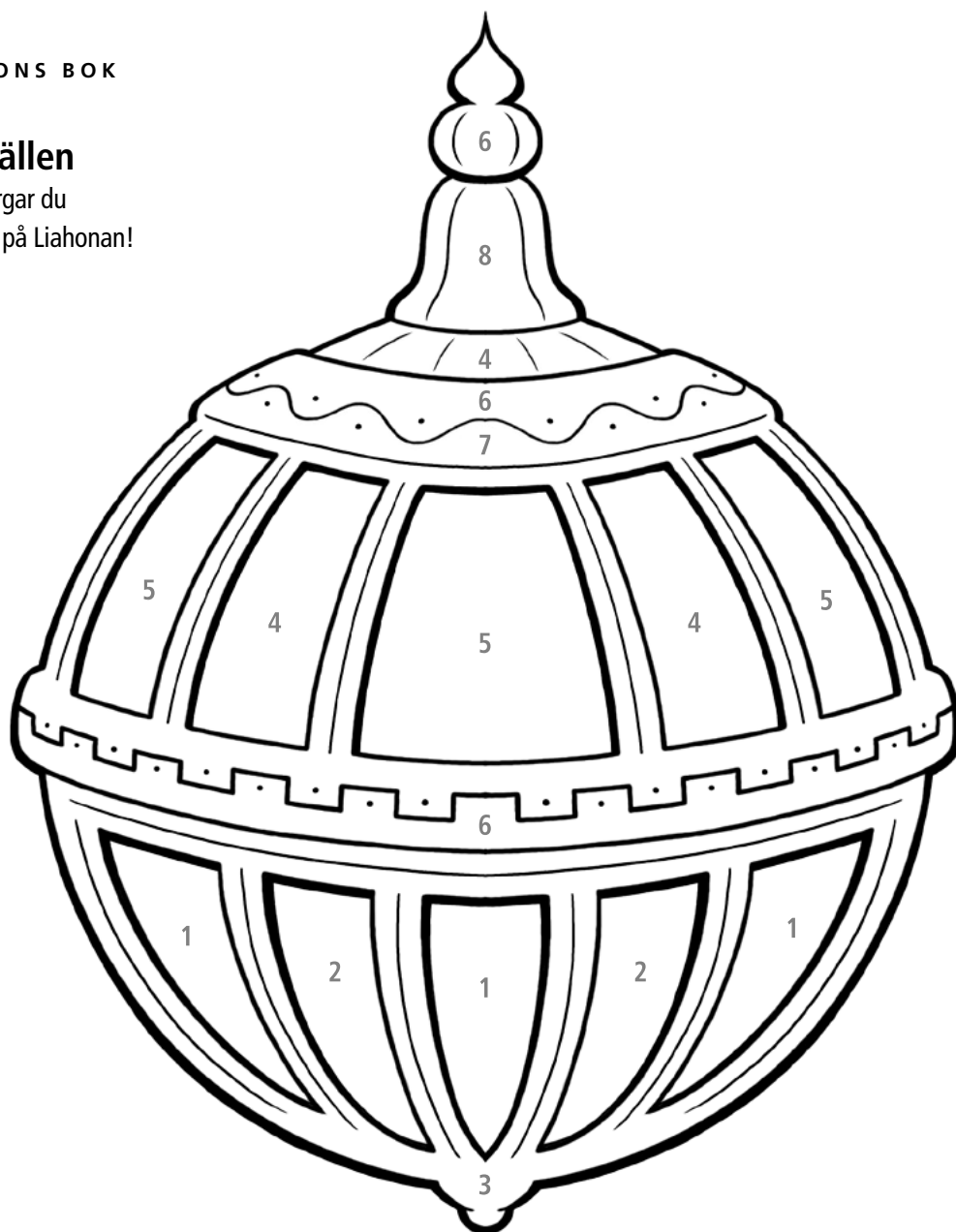
Jag kan vara lydig!

- Lär dig 1 Nephi 3:7 utantill.
- När dina föräldrar ber dig att göra något, var då lydig som Nephi!
- Se kapitel 2–9 av Mormons bok-videorna på scripturestories.lds.org.
- Den här månaden ska jag ...

Månadens skriftställen

När du läst ett skriftställe, färgar du motsvarande numrerade fält på Liahonan!

- 1 1 Nephi 1:1–10
- 2 1 Nephi 2:1–7, 16–20
- 3 1 Nephi 3:1–9
- 4 1 Nephi 3:22–31, 4:1
- 5 1 Nephi 4:4–35
- 6 1 Nephi 8:2, 5–18
- 7 1 Nephi 8:19–33
- 8 1 Nephi 16:9–16

Liahona

När Nephis familj färdades i vildmarken gav Herren dem en särskild kompass som kallades Liahona. När de var trofasta visade Liahona dem vart de skulle gå och även var de kunde hitta mat! Läs mer om Liahona på sidorna 76–78. Och titta efter ännu en läsutmaning i nästa nummer! ■

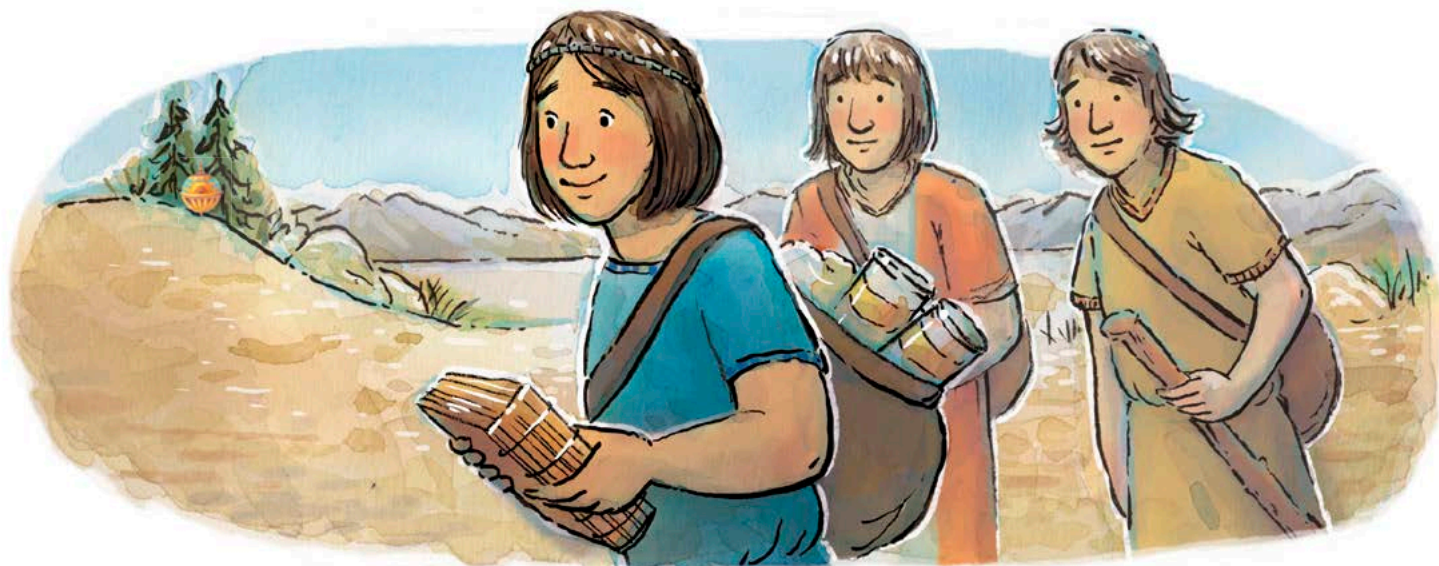
En resa i vildmarken

Nephi bodde med sin familj i Jerusalem. Hans pappa Lehi var profet. Hans mamma hette Sariah. Hans bröder hette Laman, Lemuel och Sam.

Nephis pappa bad. Vår himmelske Fader sa till honom att hans familj skulle lämna staden för att komma i säkerhet. Det var svårt att lämna hemmet. Men Nephis familj lydde.

Nephis familj gick ut i vildmarken. Sedan sa vår himmelske Fader att Nephi och hans bröder skulle gå tillbaka till staden och hämta skrifterna. Det här var svårt. Men Nephi gick före med gott exempel, när hans bröder inte ville lyda. Han sa att han skulle gå och göra det som vår himmelske Fader begärde.

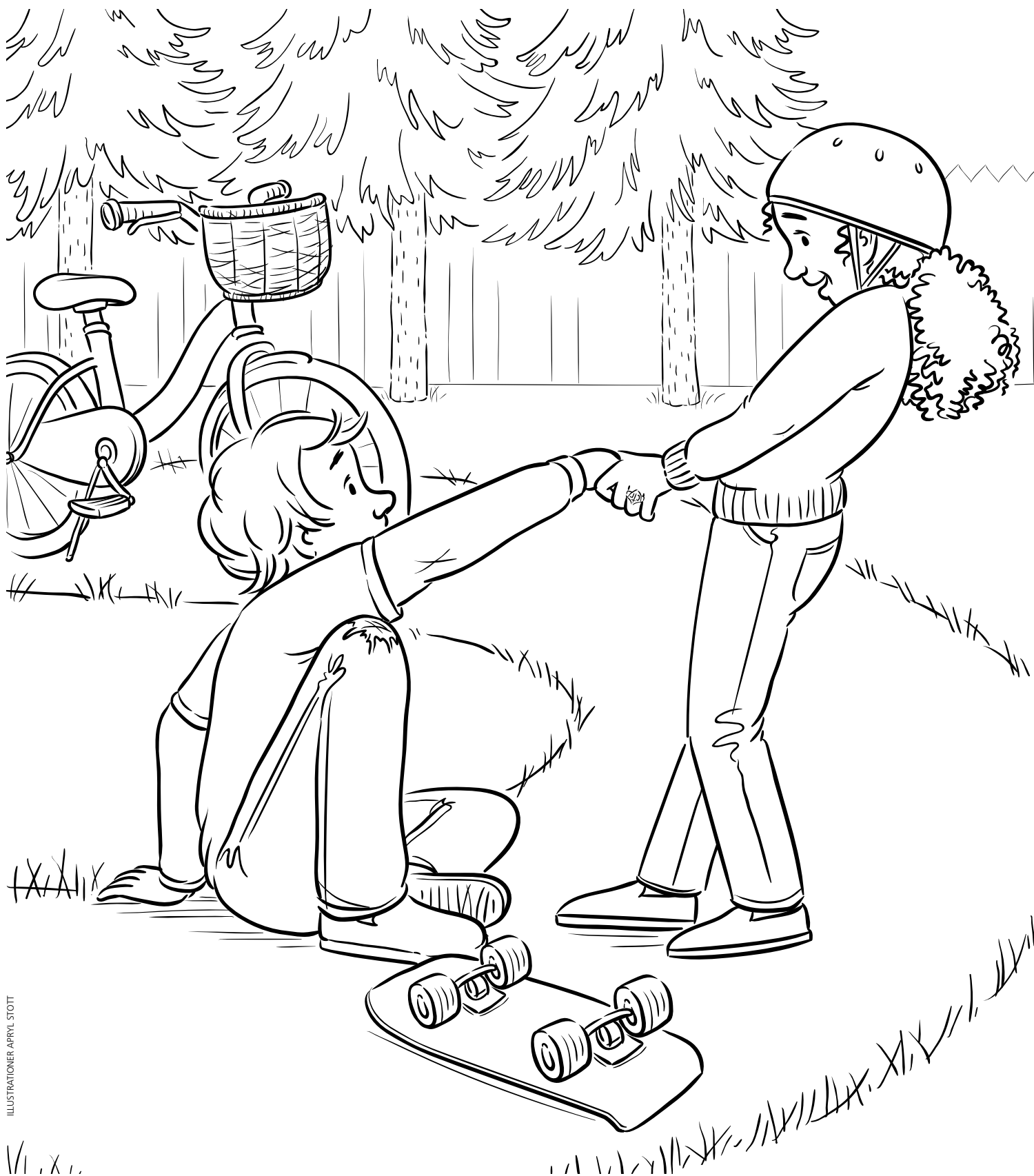

Vår himmelske Fader gav Nephis familj en speciell kompass. Den kallades Liahona. När Nephis familj lydde sin himmelske Fader visade den vilken väg de skulle gå i vildmarken. Den till och med visade Nephi vart han skulle gå för att skaffa mat åt sin familj.

Vi kan vara som Nephi när vi lyder buden
och följer vår himmelske Fader! ■

Jag kan välja det rätta

**Äldste
James E. Talmage
(1862–1933)**
i de tolv apostlarnas
kvorum

LIKNELEN OM UGGLE- EXPRESSEN

*Jag tänkte djupt på den sotiga,
oljefläckiga lokförarens ord.*

Under min collegetid ingick jag i en klass som fått i uppgift att göra ett fältarbete som en del av vår obligatoriska kurs i geologi. ...

En viss uppgift gjorde att vi befann oss ute i markerna i flera dagar. ... När tiden som tilldelats för undersökningen nästan var slut, råkade vi ut för en våldsamt storm, som följdes av en kraftig snöstorm – ovanlig för årstiden och oväntad, men trots det så intensiv att vi riskerade att bli insnövade i bergen. Stormen rasade som värst när vi gick nedför en lång och brant bergssida, flera kilometer från den lilla järnvägsstation varifrån vi hade hoppats kunna ta tåget hem den kvällen. Med stora ansträngningar kom vi fram till stationen sent på kvällen medan stormen fortfarande rasade. ...

Tåget som vi satte vårt hopp till och väntade på var Ugglexpressen – ett snabbt nattåg som gick mellan stora städer. ...

Långt efter midnatt kom tåget i en fruktansvärd stormvind av yrande snö. Jag dröjde mig kvar bakom mina kamrater som snabbt klättrade ombord, för jag var nyfiken på lokföraren som under det korta stoppet, medan hans medhjälpare tog hand om påfyllningen av vattnet, hade bråttom att se till loket, smörja några delar, justera andra och ge det en allmän översyn. Jag vågade mig på att tala med honom, fastän han var mycket upptagen. Jag frågade hur han kände sig en sådan stormig, kuslig och rasande natt, när förödelsens krafter verkade ha släppts lösa, vitt och brett och omöjliga att kontrollera, när

stormen tjöt och när faror hotade från alla håll. ...

Jag har aldrig glömt det han lärde mig då. Detta är vad han sa, även om meningarna kom stötvis och osammanhängande: ”Titta på strålkastaren på loket. Lyser den inte upp spåret de närmaste hundra meterna? Allt jag försöker göra är att köra dessa hundra meter på upplyst spår. Så långt kan jag se, och på den sträckan vet jag att det inte finns några hinder på banvallen. ... Ljusskenet från loket är alltid framför mig!”

När han klättrade upp till sin plats i förarhytten skyndade jag mig upp i första passagerarvagnen, och medan jag sjönk ner på det stoppade sätet, lycklig över att kunna njuta av värmen och den allmänna komforten som stod i stark kontrast till ovädret därutån, tänkte jag djupare på den sotiga, oljefläckiga lokförarens ord. De var fulla av tro – den tro som åstadkommer stora ting, den tro som ger mod och beslutsamhet. ...

Vi kanske inte vet vad som ligger framför oss under de kommande åren, inte ens under de allra närmaste dagarna eller timmarna. Men för hundra meter, eller möjligtvis bara några meter, är spåret klart, är vår plikt uppenbar, är vår väg upplyst. Gå vidare på den korta sträckan, ta nästa steg, i ljuset av Guds inspiration! ■

Ur ”Tre liknelser – Det oförståndiga biet, Ugglexpressen och Två lampor”, Liahona, feb. 2003, s. 36–41.

INSIKTER

DET NYINVIGDA TEMPLET I OGDEN, UTAH

Hur blir vi ett tempelbesökande folk?

”Låt oss bli ett tempelbesökande folk. Kom till templet så ofta som personliga omständigheter tillåter. Sätt upp en bild på ett tempel i ert hem så att era barn ser det. Lär dem om ändamålen med Herrens hus. Få dem att under sina tidigaste år planera att åka till templet och sedan förbli värdiga denna välsignelse.”

President **Howard W. Hunter** (1907–1995), ”Dyrbara och mycket stora löften”, *Nordstjärnan*, jan. 1995, s. 7.

Också i det här numret

FÖR UNGA VUXNA

Uppenbarade **sanningar** om jordelivet

Vi kan leva liv med mål och mening genom att ta till oss de tre sanningar om jordelivet som Gud gav till Adam och Eva.

s.44

FÖR UNGDOMAR

s.50

Tema för veckoträffarna 2016

Unga mäns och Unga kvinnors generalpresidentskap förklarar årets tema och vad det innebär att "sträva framåt med ståndaktighet i Kristus" (2 Nephi 31:20).

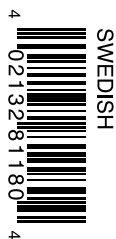
FÖR BARN

Mormons bok undervisar om **Jesus Kristus**

När du läser Mormons bok i år, läser du om flera profeter som alla ville samma sak: undervisa om Jesus Kristus!

s.72

JESU KRISTI
KYRKA
AV SISTA DAGARS HELIGA